

LETNO POROČILO 2017

SKUPINA ADRIA MOBIL IN DRUŽBA ADRIA MOBIL, D. O. O.

 ADRIA
Življenje v gibanju

Zavedamo se, da so zadovoljni, zavzeti in motivirani zaposleni ključnega pomena pri doseganju ciljev skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o.

(Poudarek iz strategije upravljanja s človeškimi viri)

VSEBINA

1	UVOD	4
1.1	BESEDA GENERALNE DIREKTORICE ADRIE MOBIL, D. O. O.....	6
1.2	POUDARKI IZ POSLOVANJA SKUPINE ADRIA MOBIL IN DRUŽBE ADRIA MOBIL, D. O. O.	8
1.3	PREDSTAVITEV SKUPINE ADRIA MOBIL IN DRUŽBE ADRIA MOBIL, D. O. O.....	9
1.4	POROČILO NADZORNEGA SVETA DRUŽBE ADRIA MOBIL, D. O. O., ZA LETO 2017	10
1.5	POROČILO REVIZIJSKE KOMISIJE	12
1.6	IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	12
1.7	IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU	15
1.8	VODENJE IN UPRAVLJANJE DRUŽB SKUPINE ADRIA MOBIL	16
1.9	PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI.....	16
1.10	PREGLED POMEMBNIH DOGODKOV V SKUPINI ADRIA MOBIL IN DRUŽBI ADRIA MOBIL, D.O.O.	18
1.10.1	<i>Dogodki obračunskega obdobja 2017</i>	<i>18</i>
1.10.2	<i>Dogodki po zaključku obračunskega obdobja 2017.....</i>	<i>25</i>
2	POSLOVNO POROČILO	26
2.1	STRATEŠKE USMERITVE SKUPINE ADRIA MOBIL IN DRUŽBE ADRIA MOBIL, D.O.O.....	27
2.1.1	<i>Strateški plan Adrie Mobil, d.o.o., 2018–2022</i>	<i>27</i>
2.1.2	<i>Ključne usmeritve strateškega plana</i>	<i>28</i>
2.1.3	<i>Ključne predpostavke strategije 2018–2022</i>	<i>29</i>
2.2	PRODUKTNO VODENJE IN RAZVOJ.....	30
2.3	PROIZVODNJA.....	33
2.4	PRODAJA IN TRŽENJE	33
2.5	NABAVA IN DOBAVITELJI.....	36
2.6	UPRAVLJANJE S TVEGANJI	37
2.7	FINANČNE ZAVEZE.....	40
2.8	SISTEM VODENJA KAKOVOSTI IN POSLOVNA ODLIČNOST	41
2.9	ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	42
3	TRAJNOSTNI RAZVOJ	47
3.1	UPRAVLJANJE S ČLOVEŠKIMI VIRI.....	48
3.1.1	<i>Izobraževanje zaposlenih in osebna rast na delovnem mestu.....</i>	<i>48</i>
3.2	DRUŽBENA ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH.....	55
3.3	DRUŽBENA ODGOVORNOST DO ŠIRŠEGA OKOLJA	57
3.4	VAROVANJE OKOLJA.....	59
3.5	KAZALNIKI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA ZA PODROČJE OKOLJA.....	60
4	RAČUNOVODSKO POROČILO	62
4.1	UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV.....	63
4.2	IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE	64
4.3	KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE ADRIA MOBIL.....	65
4.3.1	<i>Konsolidirani izkaz poslovnega izida skupine Adria Mobil za leto 2017.....</i>	<i>65</i>
4.3.2	<i>Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa skupine Adria Mobil</i>	<i>65</i>
4.3.3	<i>Konsolidirani izkaz finančnega položaja skupine Adria Mobil na dan 31. 12. 2017.....</i>	<i>66</i>
4.3.4	<i>Konsolidirani izkaz denarnih tokov za leto 2017</i>	<i>68</i>
4.3.5	<i>Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom skupine Adria Mobil.....</i>	<i>69</i>
4.4	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA.....	97
4.5	RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE ADRIA MOBIL	100
4.5.1	<i>Izkaz poslovnega izida družbe Adria Mobil za leto 2017</i>	<i>100</i>
4.5.2	<i>Izkaz drugega vseobsegajočega donosa družbe Adria Mobil za leto 2017</i>	<i>100</i>
4.5.3	<i>Izkaz finančnega položaja družbe Adria Mobil na dan 31. 12. 2017.....</i>	<i>101</i>
4.5.4	<i>Izkaz gibanja kapitala družbe Adria Mobil za leto 2017</i>	<i>102</i>
4.5.5	<i>Izkaz denarnega toka družbe Adria Mobil za leto 2017</i>	<i>103</i>
4.5.6	<i>Pojasnila k računovodskim izkazom družbe Adria Mobil</i>	<i>104</i>
4.6	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA.....	132
5	OSNOVNI PODATKI O DRUŽBAH SKUPINE ADRIA MOBIL	135

O foto zgodbi

Letno poročilo 2017 poleg rednih vsebin prinaša tudi zgodbo v fotografijah, ki so uporabljene tako na naslovnici letnega poročila kakor tudi v razdelkih med posameznimi poglavji. Gre za pripoved o procesu izdelave Adriinih produktov v sami proizvodnji, od priprave posameznih karoserijskih elementov, preko priprave baznih vozil oz. podvozij, do zaključnih testiranj na superkontroli, v klimatski komori in v kabini za preverjanje vodotesnosti. Ob produktih so v ospredju tudi ljudje, kar nosi posebno sporočilnost - naši produkti imajo dušo. Adria smo ljudje. Zgodba se zaključi z ilustracijo uporabniške izkušnje v skladu z Adriinim sloganom »Življenje v gibanju«. Kot rečeno smo celotno produktno zgodbo še nadgradili in prepletli s portretnimi fotografijami zaposlenih Adrie Mobil, d. o. o., ki jih priznani slovenski mojster fotografije Branko Čeak s svojo ekipo na edinstven način nagovarja skozi fotografski objektiv in v vsakem posamezniku tudi uspe poiskati trenutke iskrivosti, pozitivne energije in medsebojne povezanosti ter to tudi ovekovečiti. Zgodba o blagovni znamki Adria je torej predvsem zgodba o ljudeh. In to že več kot 50 let.

UVOD

V Adrii se zrcali več kot petdesetletna tradicija blagovne znamke, ki nas dela močne, pripadne, uspešne in ciljno usmerjene.

»Za družbo in skupino Adria Mobil je še eno izredno dinamično, izzivov polno in tudi uspešno poslovno leto, ki ga je zaznamovala predvsem velika sprememba v lastniški strukturi družbe. Večinski lastnik družbe Adrie Mobil in družb v skupini Adria Mobil je postala francoska družba Trigano, ki sodi med najuspešnejše skupine v evropski panogi karavaninga in je prisotna na številnih evropskih trgih. Adria Mobil je tako pridobila izjemno pomembnega strateškega lastnika in hkrati partnerja, ki ponuja veliko prostora za nadaljnjo rast Adrie Mobil, d. o. o., in za njeno utrjevanje v samem evropskem in svetovnem branžnem vrhu.«

»Adriini načrti so ambiciozni, a realni ter v skladu z rastjo celotnega evropskega trga počitniških vozil, ki sicer v zadnjih dveh letih in pol beleži visoke stopnje rasti, kar je rezultat različnih dejavnikov: potrošniki imajo znova več zaupanja v stabilnost gospodarstva, produkti in storitve v panogi karavaninga so cenovno dostopnejši in hkrati še bolj kakovostni kot prej, na rast prodaje pa vpliva tudi vse večja priljubljenost karavaninga, vezano na geopolitično situacijo v Evropi in svetu.«

»O rezultatih našega dela v letu 2017 nedvomno govorijo tudi številne produktne nagrade po različnih trgih ter evropske nagrade za inovacije, ki jih je bila deležna tako družba Adria Mobil kot družbe v skupini Adria Mobil. Zagotovo pa je med najpomembnejšimi nagradami priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost za leto 2016, ki predstavlja najvišjo državno nagrado za dosežke na področju kakovosti poslovanja kot rezultata razvoja znanja in inovativnosti.«

(Poudarki iz uvodne besede generalne direktorice Sonje Gole)

1.1 Beseda generalne direktorice Adrie Mobil, d. o. o.

Za družbo in skupino Adria Mobil je še eno izredno dinamično, izzivov polno in tudi uspešno poslovno leto, ki ga je zaznamovala predvsem velika sprememba v lastniški strukturi družbe. Večinski lastnik družbe Adrie Mobil in družb v skupini Adria Mobil je postala francoska družba Trigano, ki sodi med najuspešnejše skupine v evropski panogi karavaninga in je prisotna na številnih evropskih trgih. Adria Mobil je tako pridobila izjemno pomembnega strateškega lastnika in hkrati partnerja, ki ponuja veliko prostora za nadaljnjo rast Adrie Mobil, d. o. o., in za njeno utrjevanje v samem evropskem in svetovnem branžnem vrhu. Skupina Adria Mobil je v letu 2017 poslovala skladno z načrti in celo nad njimi. Dosegli smo namreč 7,6-odstotno količinsko rast tako proizvodnje kot prodaje. Na trg smo poslali skupno 14.329 vseh enot (prikolic, avtodomov, vanov, mobilnih hišk in glamping šotorov) in v celoti realizirali skupni prihodek v višini preko 400 mio EUR. V sklopu produktne sezone 2018 smo ponudili trgu vrsto novosti, ki so jih kupci zelo dobro sprejeli, vključno s prenovljeno paleto produktov blagovne znamke Sun Living, ki je s sezono 2018 vstopila v nov življenjski cikel in je že takoj po prihodu na trg vzbudila veliko pozornosti. Drugo z drugim je pripeljalo tudi do povečanega števila naročil naših produktov nasploh. Zaradi takšnega povpraševanja in odziva trga smo se

že sredi lanskega leta odločili za novo investicijo razširitve proizvodnje in hkrati tudi že začeli z realizacijo tega zahtevnega projekta, ki bo načeloma zaključen konec leta 2018. Ob dodatnih proizvodnih kapacitetah in novi, sodobnejši tehnologiji proizvodnje bo Adria Mobil tudi v prihodnjih letih proizvodno in prodajno rasla. Strateški cilj je namreč doseči tržni delež blagovne znamke Adria nad 7 odstotkov na evropskem trgu.

Adriini načrti so ambiciozni, a realni ter v skladu z rastjo celotnega evropskega trga počitniških vozil, ki sicer v zadnjih dveh letih in pol beleži visoke stopnje rasti, kar je rezultat različnih dejavnikov: potrošniki imajo znova več zaupanja v stabilnost gospodarstva, produkti in storitve v panogi karavaninga so cenovno dostopnejši in hkrati še bolj kakovostni kot prej, na rast prodaje pa vpliva tudi vse večja priljubljenost karavaninga, vezano na geopolitično situacijo v Evropi in svetu. Tudi sicer slovensko in evropsko gospodarstvo beleži rast investicij, izvoza in zasebne potrošnje, kar poganja rast BDP-ja, ki je hkrati najboljši kazalnik gibanja evropskega trga počitniških vozil.

Glede na aktualne mikro- in makroekonomske napovedi tudi v Adrii Mobil pričakujemo celo več kot zgolj pozitiven trend na trgu tudi v prihodnje, pri čemer bo naš izziv predvsem obvladovanje hitre rasti, in sicer s ciljem zagotoviti še bolj kakovostno oskrbo naših kupcev. S tem namenom smo se v letu 2017 – poleg rednih vlaganj v razvoj naših produktov, kar je Adriina stalnica – lotili tudi drugih investicij. Naš cilj je namreč povečati kakovost Adriinih produktov in hkrati izboljšati pogoje za razvojno preizkušanje novih materialov oziroma postopkov pri izdelavi naših produktov. Zelo pomembna je bila zagotovo investicija v postavitev t. i. klimatske komore. Doslej smo namreč tovrstne preizkuse energetske učinkovitosti Adriinih produktov tudi v najbolj ekstremnih temperaturnih razmerah (od -40 do +60 stopinj C) opravljali drugod, od leta 2017 pa ima Adria Mobil lastno klimatsko komoro. Ob tem smo se v letu 2017 lotili še nekaterih drugih faznih projektov (End to End, Scope). Vse to s skupnim ciljem optimizacije nabavnih, razvojnih, proizvodnih in tudi prodajnih procesov, ki jih sproti tudi že realiziramo skladno z našo politiko tako imenovanih dvojnih strategij: strategije za danes in strategije za jutri.

V letu 2017 smo skladno z načrti povečali tudi število zaposlenih, hkrati smo zaključili projekt organizacijske učinkovitosti, ki je pripeljal do redefinicije in posodobitve sistemizacije delovnih mest.

Sicer o rezultatih našega dela v letu 2017 nedvomno govorijo tudi številne produktne nagrade po različnih trgih ter evropske nagrade za inovacije, ki jih je bila deležna tako družba Adria Mobil kot družbe v skupini Adria Mobil. Zagotovo pa je med najpomembnejšimi nagradami priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost

za leto 2016, ki predstavlja najvišjo državno nagrado za dosežke na področju kakovosti poslovanja kot rezultata razvoja znanja in inovativnosti. Nagrada se podeljuje na podlagi metodologije, ki je vzpostavljena po vzoru evropske nagrade za odličnost iz Bruslja, enako kot v ostalih državah Evropske unije. To ugledno priznanje, ki smo ga prejeli marca 2017 iz rok predsednika države Boruta Pahorja, kot tudi številne druge nagrade, ki smo jih prejeli predvsem od številnih evropskih kupcev, pa za Adrio Mobil ne pomenijo zgolj posebne časti in priznanja za opravljeno delo vseh, ki smo sestavni del naše skupne poslovne zgodbe. Za nas je to predvsem obveznost in odgovornost za naprej do obstoječih in novih kupcev, do poslovnih partnerjev, do dobaviteljev, do nas samih ter našega ožjega in širšega družbenega okolja. Omeniti velja tudi hčerinsko družbo Adria Dom, ki je v preteklem letu prejela laskavi naziv gazela dolenjsko-posavske regije kot najhitreje rastoče podjetje v regiji. Skratka, leto 2017 je bilo prestižno v mnogih pogledih. Ponosni smo na uspešno prehojeno pot in z optimizmom vstopamo v novo poslovno leto 2018.

Sonja Gole

Generalna direktorica Adrie Mobil, d. o. o.

1.2 Poudarki iz poslovanja skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o.

	Skupina Adria Mobil			Družba Adria Mobil		
V 000 EUR	2017	2016	2015	2017	2016	2015
PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA						
Čisti prihodki iz prodaje	416.844	354.918	303.094	349.961	322.188	261.790
Dobiček iz poslovanja (EBIT)	47.424	32.853	18.708	33.828	28.287	11.789
Dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITA)	53.328	39.513	23.176	37.104	31.618	14.194
Razmerje FD/EBITA	0,59	1,17	1,70	0,73	0,90	2,30
Čisti dobiček	38.512	28.197	15.506	28.771	27.280	11.614
PODATKI IZ BILANCE STANJA						
Sredstva	201.922	201.485	179.731	152.592	152.317	145.627
Nekratkoročna sredstva	61.533	56.123	64.476	39.722	40.955	48.907
Kratkoročna sredstva	140.389	145.362	115.256	112.870	111.362	96.721
Kapital	72.130	68.539	63.973	43.850	50.002	45.939
Finančne obveznosti	31.291	46.136	39.396	27.268	28.418	32.649
KAZALNIKI						
Delež EBIT v prihodkih	11,4%	9,3%	6,2%	9,7%	8,8%	4,5%
Delež EBITA v prihodkih	12,8%	11,1%	7,6%	10,6%	9,8%	5,4%
Delež čistega dobička v prihodkih	9,2%	7,9%	5,1%	8,2%	8,5%	4,4%
Donosnost ROA	19,1%	14,8%	8,8%	18,9%	18,3%	8,1%
Donosnost ROE	54,8%	42,6%	24,7%	61,3%	56,9%	24,9%
Delež kapitala v sredstvih	35,7%	34,0%	35,6%	28,7%	32,8%	31,5%
Finančni dolg / EBITA	0,6	1,2	1,7	0,7	0,9	2,3
ŠTEVILO ZAPOSLENIH						
Konec leta	1.721	1.621	1.295	972	911	666
Povprečje	1.640	1.496	1.248	920	830	685
ŠTEVILO PRODANIH PROIZVODOV						
Skupaj	14.329	13.318	11.100	12.914	11.842	10.037
Prikolice	6.149	5.534	4.638	6.149	5.534	4.638
Avtodomi	4.793	4.551	3.840	4.793	4.551	3.840
Vani	1.972	1.757	1.559	1.972	1.757	1.559
MSE + mobilni šotori	1.415	1.476	1.063			

EBIT = razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja

EBITA = razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja, povečana za amortizacijo

ROE = čisti dobiček/povprečno stanje kapitala v letu

ROA = čisti dobiček/povprečno stanje sredstev v letu

1.3 Predstavitev skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o.

Skupina Adria Mobil se je razvila na temelju osnovne dejavnosti matične družbe Adria Mobil, d. o. o., njene aktivne strategije generične rasti ter vlaganj v diverzifikacijo izdelkov in storitev. Skupina je iz osnovnega programa proizvodnje počitniških prikolic in avtodomov skozi vertikalne integracije prerasla v skupino proizvajalcev in ponudnikov proizvodov ter storitev za prosti čas. Podjetja v skupini Adria Mobil danes poslujejo na številnih trgih ter treh celinah – v Evropi, Aziji in Avstraliji.

Poleg matične družbe Adria Mobil, d. o. o., je skupina Adria Mobil na dan 31. 12. 2017 vključevala še 11 odvisnih družb, v katerih je Adria Mobil, d. o. o., večinski lastnik. Tri odvisne družbe imajo sedež v Sloveniji, devet družb v skupini Adria Mobil pa ima sedež v tujini.

Konec leta 2017 je skupina Adria Mobil postala del francoske skupine Trigano, ki je z več kot dvajsetimi blagovnimi znamkami ter več kot 7.500 zaposlenimi ena največjih skupin v evropski panogi počitniških vozil. Adria Mobil je s tem vstopila v stabilno, strateško lastniško strukturo, v okviru katere bo lahko v prihodnje učinkovito izkoriščala notranje sinergije ter tržne priložnosti. S tem bo uspešno uresničevala tudi zastavljene strateške cilje dolgoročnega razvoja ter rasti družbe in skupine Adria Mobil.

Osnovni podatki o družbah skupine Adria Mobil

Družbe v Sloveniji			
1.	Adria Mobil, d. o. o., Novo mesto	Novo mesto	Slovenija
2.	Adria Plus, d. o. o., Novo mesto	Novo mesto	Slovenija
3.	Podgorje, d. o. o., Šentjernej	Šentjernej	Slovenija
4.	Adria Dom, d. o. o.	Črnomelj	Slovenija
Družbe v tujini			
5.	Adria Caravan Aps	Kolding	Danska
6.	Adria Mobil Schweiz GmbH	Brügg	Švica
7.	Adria Concessionaries, Ltd.	Suffolk	Anglija
8.	Adria More d.o.o.	Zadar	Hrvaška
9.	Adria Star d.o.o.	Karlovac	Hrvaška
10.	Adria Benelux B.V.	Papendrecht	Nizozemska
11.	Adria Distribution Spain, S. L. U.	Girona	Španija
12.	Domerium, S.L.	Barcelona	Španija

Adria Mobil, d. o. o., je eden vodilnih evropskih proizvajalcev vozil za prosti čas, ki z blagovno znamko Adria kroji evropski trg karavaninga že več kot petdeset let. Ponudba blagovne znamke Adria obsega celovito paleto avtodomov, počitniških prikolic in vanov, ki sodijo med najbolj priljubljene v evropski panogi karavaninga, to pa dopolnjuje tudi s ponudbo avtodomov in vanov pod blagovno znamko Sun Living.

Ob koncu leta 2017 je imela blagovna znamka Adria na evropskem trgu karavaninga 5,6-odstotni tržni delež na področju prodaje avtodomov in 6,6-odstotni tržni delež na področju prodaje prikolic.

Osnovni podatki o družbi Adria Mobil, d. o. o.

Ime družbe	ADRIA MOBIL, proizvodnja, trgovina in storitve, d. o. o., Novo mesto
Skrajšana oblika	ADRIA MOBIL, d. o. o., Novo mesto
Poslovni naslov	Straška 50, 8000 Novo mesto, Slovenija
Standardna klasifikacija dejavnosti	29.200 Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	5479541000
Davčna številka	SI51439972
Vložna številka pri reg. Sod.	5479541000 Okrožno sodišče Novo mesto
Telefon, telefaks	+386 (0)7 39 37 100 +386 (0)7 39 37 200
Spletni naslov	http://www.adria-mobil.com
Generalna direktorica	SONJA GOLE
Nadzorni svet	31. 12. 2016
Predsednik	Francois Feuillet
Namestnik	Janez Kastelec
Član	Michel Freiche
Članica	Marie-Helene Gerbeaut Feuillet

1.4 Poročilo Nadzornega sveta družbe Adria Mobil, d. o. o., za leto 2017

Na podlagi pristojnosti in pooblastil, določenih z zakonskimi predpisi in statutom družbe, je Nadzorni svet Adrie Mobil, d. o. o., Novo mesto v letu 2017 redno spremljal in nadziral poslovanje družbe Adria Mobil, d. o. o., Novo mesto in skupine Adria Mobil. Nadzorni svet je deloval v naslednji sestavi: Rasto Oderlap – predsednik NS, Marko Kryžanowski – član NS, oba do dne 22. 9. 2017, in Janez Kastelec, ki je kot član Nadzornega sveta (predstavnik Sveta delavcev) Adrie Mobil, d. o. o., ostal tudi po spremembi lastništva družbe in po imenovanju novega nadzornega sveta družbe. Po vstopu družbe Trigano MDA v večinsko lastništvo družbe Adria Mobil, d. o. o., je dne 6. 10. 2017 potekala skupščina družbe, na kateri je bil imenovan novi nadzorni svet v sestavi: Francois Feuillet, Michel Freiche (oba predstavnika večinskega lastnika) in Janez Kastelec, predstavnik Sveta delavcev družbe Adria Mobil, d. o. o. Novi nadzorni svet se je nato sestel na svoji konstitutivni seji dne 30. 10. 2017 in za predsednika imenoval Francoisa Feuilleta, za podpredsednika Janeza Kasteleca ter za člana Michela Freichea. S sklepom skupščine družbe dne 11. 12. 2017 ter skladno z Zakonom o gospodarskih družbah in z Družbeno pogodbo Adria Mobil, d. o. o., so Nadzorni svet družbe iz treh razširili na štiri člane. Četrta članica je postala Marie – Helene Feuillet.

Člani Nadzornega sveta: predsednik Francois Feuillet, podpredsednik Janez Kastelec, članica Marie-Helene Feuillet in član Michel Freiche

Nadzorni svet je preverjal vodenje poslov družbe v poslovnem letu 2017 na sejah, za katere so bila predložena pisna gradiva in dodatne informacije v smislu 272. člena ZGD-1. Poslovodstvo je Nadzornemu svetu

pravočasno in redno posredovalo pisna poročila o poslovanju in druge informacije, ki so bile podlaga za sprejemanje odločitev. Poročila so bila izčrpna in natančna, v skladu z načeli vestnosti in verodostojnosti. Za obravnavo posameznih točk dnevnega reda so bila pripravljena kakovostna, verodostojna in konsistentna pisna gradiva, ki so bila nato podrobneje obrazložena tudi na sejah, pri nekaterih točkah so bile informacije posredovane tudi ustno. Nadzornemu svetu je poročala tudi njegova revizijska komisija. Zaradi celovitega poročanja ni bilo potrebe, da bi Nadzorni svet pregledoval poslovne knjige ali dokumentacijo družbe.

Nadzorni svet se je v letu 2017 sestal na osmih sejah, na katerih je obravnaval pomembnejše teme:

- preveril in potrdil revidirano letno poročilo Adrie Mobil, d. o. o., in konsolidirano letno poročilo skupine Adria Mobil za poslovno leto 2016;
- obravnaval poslovanje družbe Adria Mobil, d. o. o., in skupine Adria Mobil v posameznih obdobjih leta in ocene leta 2017;
- obravnaval poročila o aktivnostih za zagotavljanje likvidnosti, solventnosti in kapitalske ustreznosti;
- sprejel poslovni načrt Adrie Mobil, d. o. o., za leto 2018;
- se seznanil s predlogom strateškega plana Adrie Mobil, d. o. o., za obdobje 2018–2022;
- se seznanil s prodajnim postopkom Adrie Mobil, skrbnimi pregledi in pripravo podatkov;
- sprejel spremembe Poslovnika Nadzornega sveta Adrie Mobil;
- imenoval generalno direktorico družbe Adria Mobil, d. o. o., Sonjo Gole za novo mandatno obdobje štirih let, in sicer od 1. 9. 2018 do 30. 8. 2022.

Nadzorni svet je na podlagi 282. člena ZGD-1 v zvezi s 3. odst. 272. člena in 2. odst. 548. člena ZGD-1 na svoji 73. redni seji dne 18. 4. 2017 obravnaval Letno poročilo in Konsolidirano letno poročilo Adrie Mobil, d. o. o., za leto 2016, obe priloženi poročili revizorja, priloženi predlog za uporabo bilančnega dobička, ki ga je poslovodstvo predložilo skupščini, in priloženo poročilo o razmerjih s povezanimi družbami. Nadzorni svet po končni preveritvi k Letnemu poročilu in Konsolidiranemu letnemu poročilu Adrie Mobil, d. o. o., za leto 2016 je potrdil Letno poročilo in Konsolidirano letno poročilo v obliki in vsebini, kot sta bili revidirani. S tem sta Letno poročilo in Konsolidirano letno poročilo Adrie Mobil, d. o. o., za leto 2016 bili tudi sprejeti. Nadzorni svet je preveril revizorjevi poročili k Letnem poročilu in Konsolidiranemu letnemu poročilu Adrie Mobil d. o. o., za leto 2016, v katerih revizor podaja revizijsko mnenje brez pridržkov in brez pojasnjevalnega odstavka ter ugotavlja usklajenost poslovnega poročila z računovodskim poročilom in poslovnega poročila družb, vključenih v konsolidacijo, s konsolidiranim računovodskim poročilom. Nadzorni svet k revizorjevima poročiloma ni imel pripomb. Nadzorni svet je preveril poročilo o razmerjih s povezanimi družbami, v katerem poslovodstvo nedvomno izjavlja, da v poslovnem letu 2016 ni bilo nobenih poslov v smislu 545. člena ZGD-1. Nadzorni svet je ugotovil, da ta izjava poslovodstva ustreza načelom vestnosti in verodostojnosti in k poročilu poslovodstva ni imel pripomb.

Nadzorni svet je predlagal skupščini, da na podlagi sprejetega revidiranega Letnega poročila družbe za poslovno leto 2016 in po sprejemu sklepa o uporabi bilančnega dobička na dan 31. 12. 2016 podeli poslovodstvu in Nadzornemu svetu razrešnico za poslovno leto 2016.

Nadzorni svet je na vsaki redni seji obravnaval poročilo o trimesečnem poslovanju v primerjavi s poslovnim načrtom oz. letnim planom za leto 2017, skupaj s poročilom o obvladovanju tveganj, likvidnostni in kapitalski ustreznosti družbe ter ukrepih za racionalizacijo poslovanja. Posebno pozornost je posvečal poročilu uprave o dogajanju v panogi in pozicioniranju Adrie Mobil v primerjavi s konkurenco. O vsem tem je redno podajal jasna stališča in sprejemal sklepe v dobro družbe.

Nadzorni svet v novi sestavi se je na svoji 1. konstitutivni seji dne 30. 10. 2017 seznanil s predlogom Strateškega plana skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o., za obdobje 2018–2022, ki podaja usmeritve in izraža ambicije družbe, povezane z nadaljnjim razvojem. Najpomembnejše strateške usmeritve so strnjene v petih sklopih:

- doseganje rasti nad povprečjem trga in široka regijska prisotnost;
- produktne in storitvene inovacije, odličnost v dizajnu in izjemna uporabniška izkušnja;
- obvladovanje nabavne verige, logistike, proizvodnje in kakovosti za kupca;
- organizacijska kultura in razvoj zaposlenih;
- donosnost poslovanja in finančna trdnost.

Poleg strategije organske rasti, osredotočene na dvig tržnih deležev, so prepoznane priložnosti za rast prihodkov tudi na področjih: globalizacija in potencialni trgi, storitve in dodatni programi, spremembe v panogi in na trgih, horizontalna in vertikalna integracija ter kooperacije. Nadzorni svet je podprl predstavljene ukrepe

za povečanje bruto marže, še posebej ukrep prehoda na proizvodnjo proizvodov višjega premium razreda, ki bodo družbi zagotavljali višjo dodano vrednost.

Smernice Poslovnega načrta za leto 2018 izhajajo iz Strateškega plana Adrie Mobil, d. o. o., za obdobje 2018–2022.

Nadzorni svet ugotavlja, da je družba Adria Mobil v letu 2017 s svojim poslovanjem dosegla in celo presegla planirane cilje oz. standarde poslovanja ter izrazi pohvalo družbi in generalni direktorici za poslovanje v letu 2017. Nadzorni svet je na svoji seji dne 22. december 2017 generalno direktorico družbe Sonjo Gole znova imenoval na to funkcijo tudi za novo štiriletno mandatno obdobje, ki se začne po izteku obstoječega mandata, to je s 1. 9. 2018.

Adria Mobil je v letu 2017 delovala v zaostrenih pogojih poslovanja zaradi premajhnih tehničnih zmogljivosti, zato je bila sprejeta tudi odločitev glede nove investicije v širitev proizvodnih kapacitet. Poglavitni ključ do uspeha so zaposleni in stabilnost procesa, ki se kaže v stroškovno učinkoviti proizvodnji. Visoka produktivnost in obvladovanje stroškov sta pomembno prispevali k zvišanju donosnosti poslovanja. Stroškovna učinkovitost ostaja dolgoročno konkurenčna prednost, ki družbi Adria Mobil zagotavlja, da bo tudi v bodoče uspešno poslovala in krojila vrh panoge.

Francois Feuillet

Predsednik Nadzornega sveta Adrie Mobil, d. o. o.

1.5 Poročilo Revizijske komisije

Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe Adria Mobil, d. o. o., se je v letu 2017 sestala na treh sejah. V prvi polovici leta je Revizijska komisija delovala v sestavi: Marko Kryžanowski, predsednik, Simon Kolenc, član, in Miha Podbevšek, član. Po prevzemu družbe Adria Mobil, d. o. o., s strani francoske družbe Trigano MDC, ki je postala njen večinski lastnik 22. 9. 2017, je prišlo do sprememb tako v sestavi Nadzornega sveta družbe kot tudi v sestavi njegove Revizijske komisije. Na konstitutivni seji novega Nadzornega sveta z dne 30. 10. 2017 so bili prejšnji člani Revizijske komisije razrešeni, hkrati pa so bili imenovani novi, in sicer v sestavi: Michel Freiche, predsednik, Marie-Helene Feuillet, članica, in Brane Kalpič, član.

Delo Revizijske komisije je potekalo skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, predvsem pa je bilo osredotočeno na potek revizije poslovanja skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o., o čemer so tudi redno poročali Nadzornemu svetu.

Na seji revizijske komisije z dne 12. 04. 2018 je revizijska komisija sprejela sklep predloga Nadzornemu svetu, da potrdi letno poročilo skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o., Novo mesto za poslovno leto 2017 v predlagani vsebini.

1.6 Izjava o upravljanju družbe

Na podlagi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) družba Adria Mobil, d. o. o., Novo mesto, Straška cesta 50, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju besedila: družba) za obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 podaja sledečo **izjavo o upravljanju družbe**.

Poslovodstvo in Nadzorni svet družbe izjavljata, da je bilo upravljanje družbe v letu 2017 skladno z veljavno Družbeno pogodbo ter veljavnimi zakoni in drugimi predpisi.

V poslovnem letu 2017 je Nadzorni svet družbe dne 23. 1. 2017 na svoji 71. redni seji sprejel Slovenski kodeks javnih delniških družb z dne 27. 10. 2016, ki je objavljen na spletnih straneh Ljubljanske borze, s pravico, da

se posamična odstopanja od predmetnega kodeksa utemeljeno obrazložijo v vsakokratnem letnem poročilu o upravljanju družbe, posebej pa družba izpostavlja dejstvo, da je po svoji pravno-organizacijski obliki družba z omejeno odgovornostjo in na organiziranem trgu vrednostnih papirjev kotirajo njene obveznice (ADM2).

Skladno z zgoraj navedenim družba v nadaljevanju tega poročila navaja, da pri svojem poslovanju spoštuje navedeni kodeks, pri čemer izpostavlja sledeča odstopanja od njega, in sicer:

- družbena pogodba družbe kot temeljni korporacijski pravni akt ne navaja ciljev družbe, kot to v poglavju z naslovom Okvir upravljanja v točki 1 določa Kodeks, jih pa družba letno razkriva v javnih objavah na borznem informacijskem sistemu SEO-net Ljubljanske borze, v kolikor je to potrebno;
- izjave o neodvisnosti članov Nadzornega sveta družbe niso objavljene na spletnih straneh družbe, kot to v drugem odstavku 11. točke določa Kodeks, so pa člani Nadzornega sveta ob imenovanju podali izjave in soglasja, s katerimi so se opredelili do kriterijev neodvisnosti in do morebitnih nasprotij interesov, po katerih ne obstajajo razlogi, ki bi lahko vplivali na njihovo nepristransko in objektivno odločanje, revizijska komisija pa je skladno z določili ZGD-1 sestavljena iz treh članov, od katerih je en član zunanji in neodvisen;
- obseg uporabe informacijskih tehnologij (Kodeks: Nadzorni svet, točka 12.5) za sklicevanje sej Nadzornega sveta in razpošiljanje gradiv njegovim članom se zaradi zagotavljanja visoke stopnje varnosti uporablja v omejenih oblikah. Poslovnik o delu Nadzornega sveta družbe opredeljuje možnosti uporabe nekaterih informacijskih tehnologij pod določenimi pogoji;
- Nadzorni svet nima oblikovane kadrovske komisije, ker ocenjuje, da glede na potrebe te komisije ne potrebuje oziroma naloge te komisije opravlja sam Nadzorni svet (Kodeks: Komisije Nadzornega sveta, točka 18.1);
- skladno z Družbeno pogodbo ima družba direktorja in kolegij generalne direktorice, ki deluje kot podporno-svetovalno telo pri opravljanju funkcije upravljanja družbe. To posvetovalno telo sestavljajo izvršni direktorji in direktorji po posameznih področjih (Kodeks: Sestava in imenovanje uprave, točka 20);
- družba nima notranje revizije, ima pa v okviru sektorja Kontroling in informatika vzpostavljen primeren in učinkovit sistem notranjih kontrol (Kodeks: Sistem notranjih kontrol, točka 26.2);
- v povezavi s transparentnostjo poslovanja, ki jo v svoji točki 27.3 ureja Kodeks, družba, ki je organizirana kot družba z omejeno odgovornostjo, ni sprejela posebnega internega akta, ki predpisuje dopustnost trgovanja z vrednostnimi papirji oseb z dostopom do notranjih informacij, družba pa vodi seznam oseb, ki so jim notranje informacije dostopne, prav tako družba v skladu z zahtevami ATVP te osebe pri glaša;
- družba ne objavlja finančnega koledarja, ki vsebuje predvidene datume pomembnejših objav družbe, saj družba po pravno-organizacijski obliki ni delniška družba in kot taka ni članica Prve kotacije na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev (Kodeks: Strategije komuniciranja družbe, točka 27.4);
- morebitne položaje članov Nadzornega sveta ali generalnega direktorja družbe v organih upravljanja ali nadzora nepovezanih družb (Kodeks: Transparentnost poslovanja, točka 29.5), ki bi jih ti lahko zasedali, letno poročilo družbe ne razkriva, so pa člani Nadzornega sveta ali generalni direktor družbe o morebitni kršitvi konkurenčne prepovedi dolžni obvestiti Nadzorni svet družbe;
- skladno z določilom 3. točke 69. člena ZGD-1 letno poročilo družbe razkriva zneske vseh prejemkov, ki so jih za opravljanje nalog v družbi v poslovnem letu prejeli člani posloводства, drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in člani Nadzornega sveta. Zneski so prikazani ločeno za vsako od teh skupin oseb (Kodeks: Transparentnost poslovanja, točka 29.7);
- sistem notranjih kontrol in upravljanj s tveganji v povezavi z računovodskim poročanjem je vzpostavljen na način, da družbi s sistematičnim spremljanjem in analiziranjem omogoča pravočasno zaznavo pomembnih tveganj, proaktivno izvajanje korektivnih ukrepov ter poročanje o tveganjih;
- za ustrezno vodenje poslovnih knjig ter za vzpostavljanje in delovanje notranjih kontrol je odgovorno posloводство družbe. Pri tem je cilj delovanja notranjih kontrol zagotavljanje skladnosti delovanja z zakonodajo, predpisi in internimi akti družbe ter skladno z Mednarodnimi računovodskimi standardi (MRS) zagotavljanje zanesljivosti računovodskega poročanja;
- z izvajanjem notranjih kontrol na vseh področjih evidentiranja in nadziranja poslovnih dogodkov ter na podlagi jasno razmejenih dolžnosti in odgovornosti družba zagotavlja pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja;
- ob podpori zunanje revizije računovodskih izkazov ter revizijske komisije je nadzor nad delovanjem notranjih kontrol v domeni posloводства družbe.

Skupščina družbenikov

Družbeniki družbe svoje upravljalvske pravice uresničujejo na skupščini družbenikov, ki je najvišji organ družbe. Sklicevanje skupščine poteka v skladu z veljavno zakonodajo in veljavno družbeno pogodbo družbe. Skupščino družbe sklicuje direktor družbe oziroma družbeniki, ki imajo vsaj 10% glasov. Sklic skupščine se izvede s priporočenim vabilom, ki ga morajo družbeniki družbe prejeti najkasneje 7 dni pred dnevom zasedanja skupščine.

Nadzorni svet

Družba ima štiričlanski nadzorni svet. Tri člane nadzornega sveta je imenovala in izvolila skupščina družbenikov, enega pa svet delavcev. Nadzorni svet izmed svojih članov izvoli predsednika in namestnika predsednika nadzornega sveta. Delo nadzornega sveta poteka v skladu z veljavno zakonodajo, družbeno pogodbo in poslovnikom o delu nadzornega sveta.

Generalni direktor

Družbo vodi generalni direktor družbe. Generalni direktor je pristojen in odgovoren za vse upravljalvske odločitve, za sprejem in izvrševanje odločitev in zastopa družbo samostojno in v okviru omejitev, ki mu jih opredeli nadzorni svet. Generalnega direktorja imenuje in razrešuje nadzorni svet.

Poslovodstvo in Nadzorni svet družbe v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavljata, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu ZGD-1 ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Izjava o upravljanju je sestavni del Letnega poročila za leto 2017.

Politika raznolikosti

V skladu s 3. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) družba Adria Mobil, d. o. o., podaja tudi sledečo izjavo o politiki raznolikosti.

V Adrii Mobil, d. o. o., formalno nimamo določene politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora glede vidikov, kot so na primer spol, starost ali izobrazba. Ne glede na navedeno pa sta organa vodenja in nadzora sestavljena na način, da zagotavljata komplementarnost znanja in izkušenj članov ter heterogenost sestave po spolu, starosti kot izobrazbi.

Z zagotavljanem raznolikosti v organih vodenja in nadzora v družbi Adria Mobil, d. o. o., zasledujemo cilje zastopanja in možnosti izražanja interesov različnih skupin deležnikov podjetja. Poleg tega pa se raznolikost v obeh organih, nanašajoč se na spremembo lastništva Adrie Mobil, d. o. o., od oktobra 2017, vzpostavlja tudi z mednarodno sestavo članov v organih nadzora ter njihovo skupno ali individualno različnostjo kompetenc in pristojnosti, v komunikaciji pa se spoštuje dostojanstvo in medsebojno spoštovanje ter s tem korporativna kultura, ki zagotavlja sprejemanje dobrih poslovnih odločitev za domače in mednarodno poslovno okolje.

Sonja Gole

Generalna direktorica Adrie Mobil, d. o. o.

1.7 Izjava o nefinančnem poslovanju

V skladu z določili dvanajstega odstavka 56. člena ZGD-1 in 70. c člena ZGD-1 v družbi Adria Mobil, d. o. o., Novo mesto, Straška cesta 50, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju besedila: družba) za obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 podajamo sledečo **izjavo o nefinančnem poslovanju za skupino Adria Mobil in družbo Adria Mobil, d. o. o.**

Blagovna znamka Adria je svoje temelje postavila že pred več kot 50 leti, ko je bila leta 1965 na Švedsko prodana prva prikolica pod to blagovno znamko. Danes je družba Adria Mobil, d. o. o., s celovito paleto produktov – prikolic, avtodomov in vanov – prepoznana kot eden najuspešnejših proizvajalcev vozil za prosti čas v Evropi in širše. Poslovni model družbe temelji na strategiji dolgoročne organske rasti osnovne dejavnosti z mednarodno prisotnostjo celotne palete produktov lastne blagovne znamke. Temelj uspeha zagotavljajo: lastno znanje in razvoj (know-how), inovativni pristopi k izdelavi produktov s ciljem izdelati kakovosten, funkcionalen in dizajnersko dovršen produkt. Izdelke optimalno prilagajamo potrebam različnih trgov, s katerimi smo v nenehnem stiku preko razvejane prodajne mreže širom Evrope. Zaposleni, izbrani po načelu »pravi ljudje na pravem mestu«, predano in zavzeto opravljajo svoje delo in sodijo med ključne dejavnike uspeha družbe. Odvisne družbe sledijo temu konceptu, in sicer vsaka na svojem področju delovanja (proizvodnja, trženje, storitve, naložbenje).

V družbi Adria Mobil, d. o. o., in skupini Adria Mobil se zavedamo pomena trajnostnega razvoja in njegovih treh ključnih stebrov delovanja – okoljskega, socialnega in ekonomskega. Z vidika varovanja okolja smo tako v družbi Adria Mobil, d. o. o., že v letu 2003 vzpostavili sistem ravnanja z okoljem po ISO 14001, ki ga redno posodabljam. Svoje zaposlene preko različnih komunikacijskih kanalov ozaveščamo o pomenu varovanja okolja pri vsakdanjih aktivnostih. V družbi nenehno spremljamo okoljske kazalnike učinkovitosti (pri porabi električne energije, plina, vode, količine odpadkov in deležu recikliranih odpadkov, količini hlapnih organskih snovi) in stremimo k neprestanemu izboljšanju učinkovitosti rabe le-teh. Tako smo npr. v letu 2017 zmanjšali porabo hlapljivih organskih snovi za skoraj 9 %, zmanjšali porabo električne energije za 4 % ter zmanjšali količino oddanih nevarnih snovi kar za dobrih 30 %. Notranja in zunanja presoja sta potrdili, da družba Adria Mobil, d. o. o., deluje skladno z okoljsko in drugo zakonodajo. Več o delovanju na področju okolja opisujemo v poglavjih 3.4 in 3.5.

Eden izmed ključnih dejavnikov uspeha v družbi Adria Mobil so zadovoljni in zavzeti zaposleni, kar dosegamo z učinkovitimi strategijami upravljanja s človeškimi viri. V letu 2017 smo v družbi Adria Mobil, d. o. o., zaposlili 61 novih sodelavcev, v ostalih odvisnih družbah pa še dodatnih 49. Med pomembnejše vidike upravljanja s človeškimi viri sodijo jasno definirana politika zaposlovanja, nenehna skrb za razvoj in izobraževanje zaposlenih, vzpostavljen sistem nagrajevanja in napredovanja ter medgeneracijskega sodelovanja. Osredotočamo se tudi na spremljanje zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih ter na skrb za varnost in zdravje pri delu. Kazalniki kažejo, da se tako zadovoljstvo kot zavzetost pri zaposlenih iz leta v leto povečujeta. Omeniti velja tudi podatek, da smo v preteklem letu prejeli in obravnavali preko 360 inventivnih predlogov in jih tudi smiselno vpeljali v prakso. V letu 2017 smo uspešno zaključili s projektom Organizacijska učinkovitost, pri katerem smo za vsako delovno mesto posebej dorekli kompetence, ki so potrebne za uspešno in učinkovito opravljanje delovnih obveznosti. Ustvarjamo konstruktivno delovno okolje in sledimo usmeritvam Kodeksa etike adriašev. V Kodeksu spodbujamo zakonito, transparentno in etično delovanje posameznika, ki temelji na spoštovanju človekovih pravic, in hkrati uveljavljamo načelo ničelne tolerance do nezakonitega in neetičnega ravnanja vseh vpletenih deležnikov. Družbe v skupini Adria Mobil sledijo usmeritvi učinkovitega upravljanja s človeškimi viri in z družbo Adria Mobil, d. o. o., iščejo učinkovite sinergije na tem področju, vse s ciljem doseganja visoke ravni zadovoljnih in zavzetih zaposlenih. Več o upravljanju s človeškimi viri opisujemo v poglavjih 3.1. in 3.2.

Učinkovito in uspešno upravljanje s tveganji je še eno izmed področij, ki ga v skupini Adria Mobil in v družbi Adria Mobil, d. o. o., obvladujemo sistematično in odgovorno. V družbi Adria Mobil, d. o. o., imamo vsa tveganja zapisana v registru tveganj. Delimo jih na strateška tveganja in tveganja delovanja. Tveganja z najvišjo oceno se obravnavajo v sklopu delovanja Odbora za obvladovanje tveganj, ki izvaja naloge v povezavi s politiko in strategijo upravljanja s tveganji, prepoznavanjem in obvladovanjem ključnih tveganj ter nadzor nad izvajanjem in delovanjem notranjih kontrol. Tveganja z nižjo oceno so ravno tako predmet obravnave, vendar so za njihova obvladovanja odgovorni lastniki procesov na ravni posameznih delovnih področij znotraj družbe. Tveganja sicer obvladujemo po sistemu ERM (enterprise risk management) z metodologijo COSO (committee of sponsoring organizations), ki nam omogoča pravočasno zaznavo in obvladovanje kritičnih dejavnikov. Ne nazadnje velja izpostaviti, da bomo v družbi še naprej zasledovali dolgoročne strateške usmeritve poslanstva, vizije in vrednot. Naša vizija »Dolgoročna rast in razvoj podjetja, s ciljem biti eden vodilnih proizvajalcev izdelkov in ponudnik storitev za prosti čas« nas ves čas spodbuja k proaktivnemu delovanju in

iskanju novih, inovativnih rešitev na vseh poslovnih področjih, s tem da se na vsakem koraku zavedamo pomembnosti upoštevanja vseh načel trajnostnega razvoja. Družbe v skupini Adria Mobil bodo ravno tako sledile dolgoročnim strateškim usmeritvam poslanstva, vizije in vrednot – vsaka na svojem področju delovanja. S takšnim pristopom smo in bomo tudi v bodoče zgled vsem deležnikom, ki vstopajo v proces delovanja naše družbe in skupine ter vsem ostalim, ki so kakor koli povezani z družbami v skupini Adria Mobil, d. o. o. Obenem razveseljuje dejstvo, da smo v našem novem lastniku, Triganoju, našli pomembnega strateškega partnerja, s katerim bomo nedvomno uspešno iskali sinergije na različnih področjih delovanja za nadaljnjo rast in razvoj tako družbe Adria Mobil, d. o. o., kakor tudi skupine Adria Mobil.

Sonja Gole

Generalna direktorica Adria Mobil, d. o. o.

1.8 Vodenje in upravljanje družb skupine Adria Mobil

Vodenje in upravljanje družb skupine Adria Mobil (v nadaljevanju besedila: skupina) poteka po dvotimnem sistemu, v nekaterih družbah v tujini pa tudi po enotimnem sistemu. Skupina deluje v skladu s Poslovnikom o vodenju, upravljanju in zastopanju družb.

Korporativno upravljanje razumemo kot sklop pravil, orodij, razmerij, procesov in sistemov podjetja, ki vplivajo na način upravljanja podjetja. Skupina kot koncern družb zahteva celovit sistem upravljanja.

Odvise družbe v večini podpirajo osnovno dejavnost matične družbe in so tako aktivno vključene kot del poslovnega procesa, za katerega je vzpostavljena infrastruktura, ki omogoča delovanje sistema kot celoto za upravljanje in odločanje ter prilagojeno organizacijo skupine za izvajanje potrebnih aktivnosti. Transakcije v okviru skupine potekajo po neodvisnem tržnem načelu (angl: »arm's lenght principle«).

Vodenje in upravljanje skupine je eno izmed ključnih aktivnosti za doseganje letnih in strateških načrtov. Zagotavlja povezovanje vseh virov, deležnikov in subjektov, potrebnih za udeležanje aktivnosti in nalog, pomeni razreševanje problemov in prilagajanje razmeram in situacijam, vse z visokimi profesionalnimi, moralnimi in etičnimi standardi. Vse aktivnosti spremljajo organi nadzora in potekajo skladno s Pravilnikom o vodenju, strateškim in letnimi plani.

Cilj upravljanja je izkoriščanje sinergijskih učinkov ter stroškovne optimizacije in s tem povečevanja dodane vrednosti skupine.

Po družbah delujejo nadzorni sveti oziroma upravni odbori, ki imajo po tri člane. Skupščine sestavljajo vsi delničarji oz. družbeniki. Sklicuje jih uprava, in sicer najmanj enkrat letno. Odvisne družbe so v letu 2017 imele po eno sejo skupščine.

1.9 Predstavitev dejavnosti

Družbe v skupini Adria Mobil so vertikalno integrirane in opravljajo dejavnosti, ki se med seboj dopolnjujejo z namenom izkoriščanja sinergijskih učinkov.

➤ Dejavnost proizvodnje

Dejavnost proizvodnje predstavlja razvoj in proizvodnja avtomoblov, prikolice, vanov, mobilnih hišic ter pohištvenih elementov. V to skupino sta poleg matične družbe Adria Mobil, d. o. o., vključeni še odvisni družbi Podgorje, d. o. o., in Adria Dom, d. o. o. Vse družbe imajo sedež v Sloveniji.

- **Adria Mobil, d. o. o.**

Osnovna dejavnost Adrie Mobil je razvoj in proizvodnja počitniških prikolic, avtodomov in vanov, ponudba blagovne znamke Adria pa obsega celovit portfelj počitniških vozil v vseh cenovnih razredih. Poleg blagovne znamke Adria kupcem ponujamo tudi avtodome in vane vstopnega cenovnega razreda pod blagovno znamko Sun Living.

- **Podgorje, d. o. o.**

Družba Podgorje, d. o. o., iz Šentjerneja je sodobno podjetje s 60-letno tradicijo na področju razvoja, proizvodnje in trženja pohištva za karavaning in navtično industrijo, poleg tega izdelujejo tudi pohištvo specialnih izvedb.

- **Adria Dom, d. o. o.**

Družba Adria Dom, d. o. o., deluje v Kanižarici pri Črnomlju. Osnovna dejavnost družbe je razvoj, proizvodnja in trženje mobilnih hiš ter t. i. luksuznih šotorov. Družba Adria Dom, d. o. o., je v zadnjem obdobju izjemno aktivna tudi na področju širitve dejavnosti turizma, in sicer s ciljem zagotavljanja celovite storitve za kupca.

- **Dejavnost trženja**

Dejavnost trženja izvaja pet podjetij v skupini Adria Mobil, ki skrbijo za distribucijo in prodajo izdelkov blagovne znamke Adria: Adria Caravan ApS Danska, Adria Mobil Schweiz, Adria Concessionaries UK, Adria Distribution Spain, Adria Benelux. Vse navedene družbe predstavljajo podaljšano roko dejavnosti trženja v Adrii Mobil z močno distribucijsko mrežo na lokalnih trgih.

- **Dejavnost storitev**

Storitveno dejavnost izvajata družbi Adria Plus, d. o. o., in Adria More, d. o. o.

- **Adria Plus, d. o. o.**

Adria Plus je izvajalec storitev prvega servisa baznih vozil za program avtodomov, izvaja storitve prodaje novih in rabljenih osebnih vozil, dejavnost servisiranja in v sodelovanju z družbo Adria More tudi trženje počitniških kapacitet Adria Holidays. Družba Adria Plus je tudi pooblaščen zastopnik za prodajo Adriinih produktov v Sloveniji, pri čemer je ena izmed dejavnosti družbe tudi izposoja vozil za prosti čas.

- **Adria More, d. o. o.**

Primarna dejavnost družbe Adria More je trženje in upravljanje počitniških kapacitet v kampu Kozarica na Hrvaškem, kakor tudi na ostalih destinacijah v hrvaških kampih – Lopari, Zaton, Solaris in Vranjica. Zaradi pozitivnih trendov na področju turizma v prihodnosti načrtujemo krepitev te dejavnosti. Delovanje tega področja bo temeljilo na sodelovanju vseh družb v skupini Adria Mobil, in sicer s ciljem izkoriščanja medsebojnih sinergij v povezavi z razvojem in proizvodnjo počitniških vozil.

- **Dejavnost naložbenja**

Družbi Adria Star (HR) in Domerium (ES) imata v lasti nepremičnine, ki so namenjene dezinvestiranju.

1.10 Pregled pomembnih dogodkov v skupini Adria Mobil in družbi Adria Mobil, d.o.o.

1.10.1 Dogodki obračunskega obdobja 2017

Januar 2017

- Adria More, d. o. o., je zaključila investicijo v širitev kampa Kozarica.
- Adria Plus, d. o. o., je prejela E-certifikat za finančno zanesljivost.
- Adria Mobil, d. o. o., se je v sodelovanju z avstrijsko tovarniško motoristično ekipo KTM Red Bull že peto leto zapored s svojo floto avtodomov udeležila najzahtevnejše dirke na svetu – rallyja Dakar 2017.

Februar 2017

- Adria Mobil, d. o. o., je postala prejemnica zlate bonitetne odličnosti AAA, ki ga podeljuje podjetje Bisnode. Certifikat predstavlja nadpovprečno bonitetno vrednost med podjetji, ki izkazujejo bonitetno odličnost tri leta zapored.
- Tina Maze je že drugič zapored postala ambasadorica Adriinega Sonica nove generacije.

- Na redni letni marketinški konferenci družbe Adria Mobil v Kranjski Gori so bile predstavljene produktne novosti sezone 2018 za proizvode blagovne znamke Adria in lansiranje nove generacije produktov blagovne znamke Sun Living.
-

- V poslovnih prostorih Adria Mobil je bil obeležen začetek nove kolesarske sezone in predstavljena ekipa Kolesarskega kluba Adria Mobil, katere družba Adria Mobil je generalni sponzor že od leta 2006.

Marec 2017

- Adria Mobil, d. o. o., je na Brdu pri Kranju prejela najvišje priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost z ugotovitvijo, da je družba zbrala celo največ točk v celotni 17-letni zgodovini podeljevanja tega priznanja v Republiki Sloveniji, čeprav se je na razpis prijavila prvič. Generalna direktorica Adrie Mobil Sonja Gole je priznanje prejela iz rok predsednika države Boruta Pahorja.

- V Portorožu je potekala redna spomladanska distribucijska konferenca, na kateri so udeleženci konference definirali še zadnje podrobnosti, vezane na novo produktno sezono 2018, vključno z definirano marketinško kampanjo za obe blagovni znamki, Adrio in Sun Living. Portoroško srečanje je bilo namenjeno tudi intenzivnim prodajnim treningom in specifikam prodaje za vsako blagovno znamko posebej.
- Družba Adria Mobil, d. o. o., je bila gostiteljica konference Sekcije uporabnikov sistemov stalnih izboljšav Gospodarske zbornice Slovenije, ki so se je udeležili predstavniki različnih podjetij iz vse Slovenije.
- Družba Podgorje, d. o. o., je odkupila 16.178 m² zemljišča za nadaljnjo širitev proizvodnih prostorov.

April 2017

- Aprila se je začela sezona sejamskih predstavitev, na katerih aktivno sodeluje družba Adria Dom s svojimi produkti – aprila je to Sejem turističnih atrakcij v Podstrani pri Splitu; družba je predstavila model hiške XLine 803 B21T.

- S startom pred poslopjem Adrie Mobil je potekala že tradicionalna, tj. tretja enodnevna mednarodna kolesarska dirka za Veliko nagrado Adrie Mobil, na kateri je sodelovalo 172 kolesarjev iz 24 ekip iz vse Evrope.

Maj 2017

- Družba Adria Mobil, d. o. o., je organizirala večdnevno predpremierno predstavitev produktne sezone 2018 blagovne znamke Sun Living, ki je potekala v Adrii Mobil in Dolenjskih Toplicah. Dogodka se je udeležilo 250 gostov (distributerjev, trgovcev in novinarjev) iz devetih držav.
- Družba Adria Mobil, d. o. o., je znova prejela certifikat Učeca se organizacija.

Junij 2017

- Kolesarski klub Adria Mobil je skupaj z generalnim sponzorjem kluba – družbo Adria Mobil ter številnimi drugimi partnerji in sponzorji projekta organiziral že 24. mednarodno kolesarsko dirko Po Sloveniji, ki jo je prvič v zgodovini dirke prenašal Eurosport in je tako dosegla več milijonov gledalcev po Evropi in svetu.

- Družba Adria Dom, d. o. o., je od podjetja Bisnode prejela certifikat za najvišjo oceno bonitetne odličnosti.

Julij 2017

- Družba Adria Dom, d. o. o., je skupaj s Termami Olimia zaključila projekt postavitve Adria Village in naselja skupno 20 glamping (safari) šotorov, ki so sprejeli tudi prve goste.

- V družbi Adria Mobil sta bili uspešno izvedeni in zaključeni dve presoji, in sicer že 14. kontrolna presoja po standardu Sistema vodenja kakovosti ISO 9001:2008 ter 10. kontrolna presoja po Sistemu ravnanja z okoljem ISO 14001:2004.

Avgust 2017

- Družba Adria Mobil, d. o. o., se je znova zelo uspešno predstavila na največjem salonu karavaninga v svetu v nemškem Düsseldorfu. Na osrednjem razstavnem prostoru je bilo predstavljenih 28 produktov blagovne znamke Adria in 7 produktov blagovne znamke Sun Living.

- Tretje leto zapored se je na düsseldorfskem salonu karavaninga predstavila tudi družba Podgorje, d. o. o., specializirana za izdelavo karavaning in yachting pohištva ter pohištva specialne izvedbe.

September 2017

- Z zaključkom prodajnega postopka družbe Protej, d. o. o., je družba Adria Mobil, d. o. o., postala del francoske skupine Trigano, ki je s tem pridobila 84,1-odstotni delež, menedžment Adrie Mobil, d. o. o., pa je ohranil 15,9-odstotni delež lastništva kot zavezo k nadaljnji rasti in razvoju družbe.
- Na pristojnem sodišču v španski Barceloni se je končal več let trajajoči stečajni postopek zoper družbo Sun Roller.
- Skupni nastop družb Adria Dom, d. o. o., in Adrie Plus, d. o. o., na sejmu MOS v Celju.

Oktober 2017

- Z vpisom v poslovni register je bil prodajni postopek, s katerim je družba Adria Mobil postala del francoske skupine Trigano, tudi formalno končan. Ob tem je bila sklicana tudi skupščina družbe Adria Mobil, na kateri sta bila razrešena dva člana dotedanjega Nadzornega sveta družbe – Rasto Oderlap in Marko Kryžanovski ter hkrati imenovana dva nova – Francois Feuillet in Michel Freiche za mandatno obdobje štirih let. Še naprej pa je kot član Nadzornega sveta družbe ostal predstavnik zaposlenih – Janez Kastelec.
- Ob visokem, 45., jubileju Kolesarskega društva Novo mesto, danes Kolesarskega kluba Adria Mobil, katerega družba Adria Mobil, d. o. o., je generalni sponzor že od leta 2006, je bila v avli poslovne stavbe družbe odprta razstava, posvečena visokemu jubileju, ki sovpada tudi s 120. obletnico kolesarstva na Dolenjskem.
- V prostorih Adrie Mobil je potekala redna letna oktobrska distribucijska konferenca, posvečena oceni začetka prodaje sezone 2018 ter postavljanju temeljev trženjske strategije družbe do leta 2020.
- Na konstitutivni seji Nadzornega sveta družbe Adria Mobil, d. o. o., je bil za predsednika Nadzornega sveta imenovan Francois Feuillet, za njegovega namestnika pa Janez Kastelec. Član Nadzornega sveta je še Michel Freiche. Nadzorni svet je prav tako razrešil dosedanje člane revizijske komisije Nadzornega sveta in imenoval nove v sestavi: Michel Freiche, predsednik ter Marie-Helene Gerbeaut Feuillet in Brane Kalpič, člana komisije.
- Družba Adria Dom se je izjemno uspešno predstavila na sejmu SUN v italijanskem Riminiju. Ob tej priložnosti so predstavili javnosti novo hiško model XLine in nagrajeno serijo modelov Mline ter tri glamping šotore. Predstavili so tudi prenovljeni model XL Boutique, nov Safari LOFT in model Outlook iz serije Bell. Premierno so ob tem predstavili tudi projekt Adria Floating Resort/projekt plavajoče hiše Adria FR, in sicer v Marini di Rimini. Na tem sejmu so prvič predstavili tudi Adrio Holidays kot del celovite rešitve projekta »One-stop-shop«.

November 2017

- V družbi Adria More, d. o. o., so opravili nakup in postavitve 17 mobilnih hišic X LINE v Adria Villageu ter 5 mobilnih hišic v Zatonu in pričeli z aktivnostjo izgradnje bazena v Adria Villageu.
- Družba Adria Dom, d. o. o., je nadaljevala s sejemskimi predstavitvami. Najprej je na sejmu Sett v francoskem Montepellierju predstavila serijo glamping šotorov. Adria Dom je postala tudi zlati sponzor XI. Kongresa hrvaškega kampiranja in se ob tem predstavila z novimi mobilnimi hišami ter s Safari L Kotorom. Isti mesec je Adria Dom nastopila tudi na sejmu SIPAC v Italiji; klasičnemu razstavnemu programu so dodali še model plavajoče hiše.

- Podgorje, d. o. o., je od podjetja Bisnode prejel certifikat Zlata bonitetna odličnost, ki predstavlja nadpovprečno bonitetno vrednost med podjetji, ki bonitetno odličnost izkazujejo tri leta zapored.

December 2017

- Na skupščini družbe Adria Mobil, d. o. o., je bil sprejet sklep o razširitvi števila članov v Nadzornem svetu družbe iz treh na štiri člane. Za novo članico Nadzornega sveta družbe je bila soglasno imenovana Marie-Helene Gerbeaut Feuillet.
- Adriini distributerji so se sestali na tridnevni decembrski distribucijski konferenci družbe Adria Mobil, d. o. o., ki je bila v celoti posvečena definiciji produktne sezone 2019.
- Zadnjega, prednovoletnega zbora delavcev družbe Adria Mobil, d. o. o., ki ga je sklicala generalna direktorica Sonja Gole, se je prvič udeležil tudi večinski lastnik družbe Adria Mobil, d. o. o., in predsednik njenega nadzornega sveta Francois Feuillet.
- Na seji Nadzornega sveta Adria Mobil, d. o. o., je bil sprejet sklep, s katerim je bila dosedanja generalna direktorica družbe Adria Mobil, d. o. o., znova imenovana na to funkcijo za mandatno obdobje štirih let. Sonja Gole bo novi mandat nastopila s 1. 9. 2018, ko ji poteče obstoječi.
- V Podgorju, d. o. o., so v letu 2017 kupili 10 novih CNC strojev, kar omogoča stroškovno bolj učinkovito in hitrejše obvladovanje proizvodnih procesov.

Nagrade

- Družba Adria Mobil, d. o. o., je postala prejemnica devetih nagrad za devet prvih mest, ki jih podeljujejo bralci nemških revij Promobil International in Caravaning. Družba Adria Mobil je tako prejela nagrade za Adriine prikolice Adora, Aviva in Altea 4Four, za vana Active in Twin ter za avtodome Compact, Coral XL, Sonic Axxess in Sonic Supreme.
- Na mednarodnem sejmu za turizem in prosti čas CMT v Stuttgartu je Adria Mobil, d. o. o., prejela tudi dve najbolj prestižni evropski nagradi za inovacije, ki ju podeljuje združenje 14 branžnih novinarjev iz evropskih specializiranih revij – European Innovation Award. Nagradi je družba prejela za notranji design avtodoma Sonic ter za celotno zasnovo počitniške prikolice Aviva.

- Člani angleškega Camping in Caravaning kluba ter bralci specializiranih revij Practical Caravans in Practical Motorhomes so blagovni znamki Adria podelili kar tri nagrade Owner Satisfaction Award, in sicer zlato nagrado v kategoriji zadovoljstva lastnikov novih avtodomov ter dve srebrni nagradi v kategorijah zadovoljstva lastnikov z novimi prikolicami in rabljenimi avtodomi za leto 2017.
- Adriin avtodom Coral Axxess 670 SL Belgium Edition je bil izbran za avtodom leta v Belgiji. Ta Adriin avtodom je postal zmagovalec v kategoriji polintegriranih avtodomov v cenovnem razredu pod 60.000 EUR.
- Adriin avtodom serije Matrix Plus 670 SC je prejel prestižno priznanje avtodom leta 2018 v Veliki Britaniji. Nagrado že vrsto let podeljuje branžna revija Scottish Caravans & Motorhomes. Hkrati je uredništvo branžne revije Practical Caravan, ki pokriva prikoliški segment trga, podelilo še naziv prikolica leta 2018 tudi nekaterim drugim Adriinim produktom v različnih kategorijah: najboljša prikolica za večje družine, najboljša prikolica za sezonsko uporabo ter najboljša prikolica v kategoriji posebnih izvedb.
- Družba Adria Mobil, d. o. o., je postala prejemnica dveh srebrnih priznanj za najboljše inovacije Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine, in sicer za razvoj počitniške prikolice Aviva ter razvoj integriranega avtodoma Sonic.
- Družba Adria Dom, d. o. o., je postala prejemnica srebrnega priznanja za inovacije GZDBK za razvoj mobilne hiške Mline.
- Družba Adria Mobil, d. o. o., je postala prejemnica naziva zmagovalec slovenskega izvoza, ki ga že vrsto let podeljuje poslovni dnevnik Finance.

- Družba Adria Dom, d. o. o., je prejela prestižno priznanje gazela dolenjsko-posavske regije in se s tem uvrstila med šest finalistov za nagrado zlata gazela 2017, ki jo podeljuje časopisna hiša Dnevnik za najboljša hitrorastoča podjetja v Sloveniji.

- Adria Village družbe Adria Dom v Termah Olimia je postala najboljša glamping destinacija v Sloveniji po izboru bralcev Nedela.

1.10.2 Dogodki po zaključku obračunskega obdobja 2017

Januar 2018

Naša druga blagovna znamka Sun Living je postala prejemnica evropske nagrade za inovativnost (EIA) v kategoriji »Usmerjenost h kupcu« na največjem sejmu za turizem in prosti čas v nemškem Stuttgartu.

Marec 2018

Dne 20.03.2018 je družba Adria Mobil, d. o. o., na spletni strani Ljubljanske borze (SEOnet) objavila obvestilo, da bo v obdobju od 21.03.2018 do vključno 16.04.2018, na organiziranem trgu, od izdajatelja Adria Mobil, d. o. o., odkupovala obveznice (ADM2).

POSLOVNO POROČILO

Ob upoštevanju strateških usmeritev in obvladovanju tveganj si prizadevamo, da so vsi procesi v družbi izpeljani kakovostno, preudarno in smelo. Ponosni smo na uspešno prehojeno pot in z optimizmom vstopamo v novo poslovno leto 2018.

2.1 Strateške usmeritve skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d.o.o.

Naša strategija organske rasti bo še naprej osredotočena na rast blagovne znamke Adria z dvigom tržnih deležev, na široko geografsko prisotnost in širino izdelčnega portfelja. Adria Mobil izkorišča prednosti močnega distribucijskega omrežja s strani neodvisnih distributerjev kakor tudi hčerinskih družb na nekaterih svojih največjih trgih. Tudi internacionalizacija ostaja pomembna strateška usmeritev, s pomočjo katere bomo ohranjali široko regijsko prisotnost.

Skupina Adria Mobil bo tudi v naslednji strateški perspektivi ponujala celovit in uravnotežen nabor produktov prek avtomotov, počitniških prikolic, vanov in mobilnih hišk. Poleg proizvodnje počitniških vozil se skupina Adria Mobil, vključno z družbo Adria Mobil, osredotoča tudi na razvoj in ponudbo storitev.

Strategija omogoča družbi pridobiti dostop in poglobiti odnose s končnimi uporabniki izdelkov Adria Mobil.

Skladno z zastavljenimi strateškimi usmeritvami smo zaključili projekt Organizacijska učinkovitost, s katerim smo posodobili notranjo organizacijsko strukturo podjetja in organizacijske enote ter tako izboljšali standarde vodenja in organiziranosti. Tako smo naredili velik korak naprej tako v smeri učinkovitosti kot tudi večjega zadovoljstva zaposlenih, saj se prav z zavzetimi in zadovoljnimi zaposlenimi začne vsaka zgodba o uspehu in dosežkih blagovne znamke Adria.

S prehodom v naslednjo fazo projekta »End to End Product Development« izboljšujemo obstoječi cikel produktnega razvoja v smeri tehnološke in oblikovne dovršenosti ter izjemne uporabniške izkušnje.

S projektom SCOPE stremimo korak naprej k odličnosti v oskrbovalni verigi, to je k izboljšanju in hitrejšemu ter cenejšemu odzivanju vseh deležnikov v oskrbovalni verigi Adria Mobil.

Z vsemi projekti in procesnimi izboljšavami skupaj z ugodnimi gospodarski obeti v Evropi, ki bodo še naprej poganjali trg počitniških vozil v srednjeročnem obdobju, ustvarjamo močne temelje za realizacijo osnovnih ciljev družbe v letu 2018, ki ostajajo stroškovna učinkovitost, povečanje produktivnosti in vnovično povečevanje evropskega tržnega deleža.

POSŁANSTVO

Partner za prosti čas.

VIZIJA

Dolgoročna rast in razvoj podjetja, s ciljem biti eden vodilnih globalnih proizvajalcev izdelkov in ponudnik storitev za prosti čas.

VREDNOTE

- Timsko delo
- Znanje in inovativnost
- Zadovoljstvo strank in zaposlenih

2.1.1 Strateški plan Adria Mobil, d.o.o., 2018–2022

Tržno okolje se nenehno spreminja in mi z njim. Živimo v dobi industrijske revolucije 4.0 oziroma digitalizacije, ki postaja nujni sestavni del poslovnih procesov in tudi pomembna konkurenčna prednost poslovnih modelov v družbi. Kljub izredni rasti v zadnjih letih je trg počitniških vozil v fazi visoke zrelosti z omejenimi možnostmi organske rasti in visoko verjetnostjo nadaljnje konsolidacije. Zato se zavedamo, da bo prilagajanje novim tržnim zahtevam nesporno potrebno. Evropska industrija počitniških vozil je ciklična, z dolgoročnim trendom upadanja segmenta prikolic proti avtomotom in projekcijo rahle rasti po doseženem zgodovinskem dnu v letu 2014. Skupina bo še naprej sledila organski rasti s pridobivanjem tržnih deležev, graditvi močne prodajne mreže, pospeševanjem razvoja izdelkov z vrhunskim designom in kakovostjo ob najučinkovitejši proizvodnji v branži. Ob tem se bo skupina Adria Mobil še bolj kot doslej odzivala na priložnosti tako v branži kot na novih trgih, obenem pa bo izkoriščala sinergije v novi družini Trigano ob upoštevanju lastne integritete in avtonomije.

2.1.2 Ključne usmeritve strateškega plana

V letu 2018 sledimo ključnim strateškim usmeritvam, ki temeljijo na korporativni strategiji.

1. Rast nad rastjo trga in globalna prisotnost

- Učinkovita distribucijska partnerstva
- Globalizacija in razvijajoči se trgi (Kitajska, Avstralija, Japonska, Izrael)

2. Produktne in storitvene inovacije, odličnost v oblikovanju in izjemna uporabniška izkušnja

- Strateški razvoj novih produktov
- Višja raven prodajnih/ poprodajnih storitev
- Večja prepoznavnost vrednosti/ugleda blagovne znamke

3. Obvladovanje nabavne verige, logistike, proizvodnje in kakovosti za kupca

- Odličnost v nabavi
- World Class Manufacturing
- Vrhunska kakovost proizvodov

4. Razvoj organizacijske kulture in zaposlenih

- Zagotavljanje najboljših kadrov z namenom uresničevanja strateških usmeritev
- Razvoj znanja in inovativnosti ter dvig zadovoljstva zaposlenih

5. Zagotavljanje donosnosti poslovanja in finančne trdnosti

Zavzeto bomo izboljševali obstoječi cikel produktnega razvoja v smeri tehnološke in oblikovne dovršenosti ter v smer izjemne uporabniške izkušnje za naše uporabnike.

Potrebno skrb bomo namenil krepitvi ugleda in dvigu percepcije svojih blagovnih znamk Adria in Sun Living z namenom zagotavljanja enotne in celovite uporabniške izkušnje.

Skupina Adria Mobil bo razvijala komplementarne storitve k svojemu t. i. core businessu. Razvoj teh storitev bo pomenil spremembo razvojne paradigme v razvoj mobilnosti, v nov pogled iz »produce« v »use«, kar bo uporabnikom odpiralo nove dimenzije uporabe naših produktov, od višje ravni udobja in enostavnejše uporabe do povezljivosti z naprednimi digitalnimi rešitvami.

S projektom digitalizacije preverjamo skladnost sprejetih strateških usmeritev z digitalizacijo in razvijamo storitve in tržna digitalna orodja, s katerimi bomo bolje razumeli uporabnike in na ta način bolje prilagodili uporabniške izkušnje.

Družba si bo prizadevala v celoti izkoristiti pozitivne trende na evropskem trgu počitniških vozil z investicijami v odstranitev logističnih ozkih grl in povečanje zmogljivosti. V letu 2018 bomo investirali v širitev proizvodnih kapacitet.

Znotraj skupine krepimo vertikalno integracijo z razvojem dodatnih storitev in programov, ki ponujajo dobre možnosti za rast. Turizem kot točka diferenciacije in komplementarnosti ter razvoj rental trga sta potencialno perspektivni področji, ki pa zahtevata takojšnje aktivnosti z vidika strokovnih presoj upravičenosti in akcijskih implementacijskih načrtov.

Leto 2017 bo v dolgoletni zgodovini Adrie Mobil, d. o. o., ostalo zapisano kot leto lastniške spremembe. Z zaključkom prodajnega postopka družbe Protej je Adria Mobil postala del francoske skupine Trigano. Z integracijo Adrie Mobil bo Trigano postal največja skupina v evropski panogi vozil za prosti čas – v fiskalnem letu 2017 je Trigano dosegel več kot 1,7 milijarde evrov prihodkov iz prodaje, skupaj z Adrio Mobil, d. o. o., ima prek 7.500 zaposlenih, proizvodne kapacitete ima v več evropskih državah.

Strategija skupine Trigano temelji na anorganski rasti, decentralizaciji vodenja družb v njeni lasti in celovitem izkoriščanju sinergij (nabavnih, tehnoloških in komercialnih) znotraj celotne skupine.

Za Adrio Mobil pomenijo omenjene sinergije možnost še učinkovitejšega izkoriščanja tržnih priložnosti, ki jih ponuja prebujena panoga počitniških vozil, ter s tem uresničevanja zastavljenih strateških ciljev dolgoročnega razvoja in rasti. V ta kontekst sodi tudi nadaljnji razvoj dolgoletne tradicije blagovne znamke Adria, ki je v samem vrhu evropske panoge karavaninga, kot tudi ohranjanje zaposlenosti na vseh proizvodnih lokacijah v Sloveniji ter vseh poslovnih funkcij v družbi.

2.1.3 Ključne predpostavke strategije 2018–2022

Zadnje politično/ekonomske napovedi predvidevajo povečevanje globalne gospodarske rasti in tudi rasti evrskega območja. Pozitiven vpliv na napovedi v panogi imajo gibanje rasti BDP, nižanje nezaposlenosti in dvigovanje potrošnje. Sicer nižjo stopnjo rasti kot v zadnjih letih, a še vedno pozitivno, je pričakovati rast panoge v naslednjih letih.

Trg vozil za prosti čas je v letu 2017 v EU po napovedih ECF rasel nad pričakovanji in konec leta dosegel prek 187.000 registriranih vozil za prosti čas, kar je za cca 10 % več kot v preteklem letu.

Tveganje prekomerne proizvodnje v letih 2016 in 2017 in z njo povezanih prekomernih zalog ne ocenjujemo kot zelo visoko tveganje v letu 2018. Trgovci ohranjajo dinamiko naročil, da si zagotovijo kontinuiteto dobav. Razpoložljive proizvodnje zmogljivosti opredeljujejo rast med proizvajalci.

Rast Adrie Mobil je močno omejena z določenimi ozkimi grli v oskrbi in organizaciji proizvodnje, ki skorajda že dosega 100-odstotne tehnične kapacitete. Nadaljnja rast oz. zadrževanje obsega sta možna samo z investicijami v odpravo ozkih grl, večji skok obsega prodaje pa samo z razširitvijo kapacitet. V letu 2018 pričujemo z investicijo v širitev proizvodnih kapacitet na programu prikolic.

Prodajni plan za leto 2018 je povezan z načrtovanimi tržnimi deleži v EU. V letu 2018 nameravamo znova pridobiti izgubljeni tržni delež (kot posledica omejenih kapacitet) pri avtomobilih in še naprej krepiti tržni delež s prikolicami.

Vpliv razvijajočih se trgov narašča od sezone do sezone, zlasti s predvideno rastjo trgov Avstralije in Kitajske v sezoni 2018. Obseg poslovanja na Kitajskem in v Avstraliji je ob dobrem razvoju partnerstva z distributerjema in njihovimi trženjskimi aktivnostmi povezan z uspešnostjo prilagajanja nacionalnim regulativam.

Leto 2017 smo zaključili, navkljub velikim spremembam, z odličnimi rezultati, a tokrat tudi z zavedanjem, da se na trgu hkrati soočamo s še močnejšo konkurenco, ki ji je tudi Adria Mobil dala poseben zagon. Zato se moramo še naprej truditi in delati še bolj složno, da zadostimo zahtevam trga, prehitimo konkurenco in dosežemo svoje strateške in poslovne cilje.

2.2 Produktno vodenje in razvoj

Strategija podjetja Adria Mobil temelji na produktni odličnosti, ki se izkazuje skozi premišljeno oblikovanje izdelkov, v celovitosti ponudbe avtodomov, prikolic in vanov v vseh produktnih segmentih in najpomembnejših cenovnih razredih, ter sposobnosti prilagajanja izdelkov različnim potrebam in okusom potrošnikov na širokem geografskem področju, kjer podjetje nastopa. Proces produktnega vodenja v podjetju povezuje prepoznavanje tržnih potreb, oblikovalskih sposobnosti in razvojno- tehnični know-how, ki ga podjetje gradi skozi več let.

Močan razvojni oddelek, ki z dovršenim procesom produktnega testiranja v razvojni fazi zagotavlja visoko raven kakovosti in funkcionalnosti izdelkov, ter celovita in dovršena produktna ponudba sta velika strateška prednost podjetja, ki je podvrženo nenehnemu razvoju in napredku, v kar nas sili močna dinamika konkurentov na tem področju.

Predstavitev celotne produktne palete blagovnih znamk Adria in Sun Living

Avtodomi Adria: Blagovna znamka Adria je v letu 2017 osvežila svojo paleto avtodomov s prenovljeno serijo **Coral** z edinstvenim panoramskim oknom in prenovljenim notranjim ambientom. Pomembna novost v teh vozilih je tudi nova generacija ogrodij varnostnih pasov, s katerimi smo zmanjšali težo vozila za okoli 10 kg. Ta izdelčna družina v letu 2017 vstopa v nov življenjski cikel. Poleg tega je v letu 2017 tudi serija **Matrix** dobila nekoliko bolj svež videz z več stila in več raznolikosti z novimi tlorisnimi rešitvami. V programu avtodomov je v letu 2017 novo definicijo dobil produktni nivo Adria **Supreme (Sonic, Coral, Matrix)**, ki predstavlja vrh izdelčne ponudbe brez vsakršnih kompromisov. Srebrna zunanost, najvišja raven opremljenosti in gretja ob zelo sodobnem izgledu notranjosti določajo edinstvenost teh produktov.

Inovativno panoramsko okno na novem Coralu

Novi Matrix z več tlorisnimi rešitvami

Najvišji produktni nivo Adria Supreme je v letu 2017 dobil novo definicijo.

Adria prikolic: V programu prikolic je v letu 2017 v popolnosti zaživela serija Aviva, ki smo jo na trg lansirali že v letu 2016, popolno prenovu pa je v letu 2017 dobila serija Action. Na novo definirana originalna oblika iz leta 2005 ima svoj krog kupcev in je v njihovih očeh postala kultni izdelek. Ostale izdelčne linije Adriinih prikolic so dobile delne izboljšave in dopolnitve z novimi tlorisi in pomenijo močan temelj k hitri rasti segmenta prikolic v Adrii.

Adria vani: V programu vanov smo nadaljevali s strategijo diferenciacije na sicer močno zasedenem tržnem področju, na katerega vstopa vedno več konkurentov. Cena je večinoma edina točka razlikovanja v tem cenovno občutljivem segmentu produktov, zato smo v letu 2017 razširili našo ponudbo z vstopom novega dobavitelja šasij, hkrati pa naredili nekaj novih tlorisnih rešitev, ki so osvežile našo osnovno ponudbo.

NEW TWINS 2018. WE DO THINGS DIFFERENTLY

There are many brands of camper van available but it does vary as it's all in the details.

At Adria we do things differently and with our 2016 range that's new even more comfort. Discover more on page 21.

Sun Living: Paleto izdelkov podjetja Adria Mobil smo v letu 2017 dopolnili s popolnoma prenovljenim konceptom ponudbe Sun Living, blagovno znamko avtodomov in vanov vstopnega razreda. Poudariti velja, da smo pri razvoju izdelkov blagovne znamke Sun Living, upoštevajoč vse tehnične in razvojne zahteve, dodatne napore vložili tudi v cenovne primerjave in analize. Veliko aktivnosti je bilo usmerjenih v standardizacijo izdelkov ter zmanjševanje skupne teže vozila, kar pomeni tudi pomemben dejavnik v okoljskem smislu.

S ciljno usmerjenim pristopom k mlajšim kupcem, inovativnostjo in drugačnostjo je ta produktna ponudba pridobila edinstven položaj in v letu 2017 s postopno industrializacijo začela svoj pohod na trg, ki je v evropskem prostoru trenutno najbolj v porastu.

Poleg obsežnega produktnega razvoja smo v letu 2017 bodisi izvedli bodisi pričeli z aktivnostmi še na nekaterih drugih pomembnih področjih, ki se dotikajo razvojnega področja z različnih vsebinskih vidikov. Tako smo v družbi zaradi stroškovne in časovne učinkovitosti v proizvodnji postavili lastno **klimatsko komoro** v velikosti 270 m³, v kateri lahko izvajamo testiranja celih produktov, predvsem različnih kazalnikov pri ekstremnih klimatskih pogojih izdelka kot celote, kakor tudi obnašanja določenih delov in mehanizmov, ki so vgrajeni v

naše produkte (npr. t. i. slide-out, mehanizem drsne postelje ipd.). V komori lahko kontroliramo temperature od -25 °C do +60 °C, razpon vlage pa od 45 % do 80 % med temperaturama +10 °C in 60 °C.

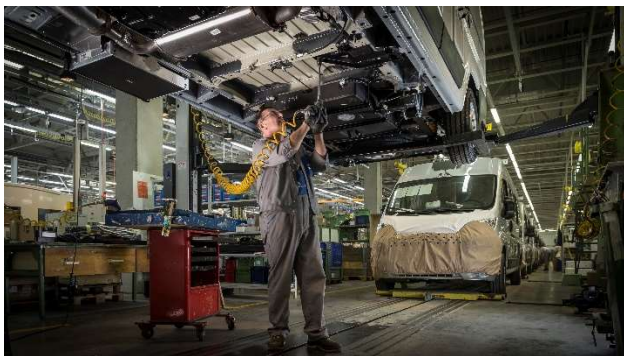
Nadalje smo v programu prikolic Alpina in avtodomov Sonic Supreme v sezoni 2018 pričeli z opsijsko ponudbo aplikacije **Adria live stream App**, ki smo jo razvili skupaj z našimi dobavitelji. Aplikacija omogoča krmiljenje nekaterih sistemov v prikolici oz. avtodomu.

Omeniti velja še dva dolgoročna projekta: projekt **Optimum**, ki zajema predvsem postavitev platforme za optimalne transferje v prometu, ter projekt **MACH**, ki ga izvajamo v sodelovanju z Inštitutom Jožef Stefan. Pri tem projektu razvijamo povsem novo platformo za upravljanje avtodomov, ki bo nadgradila današnji Adria App.

2.3 Proizvodnja

Proizvodnja Adrie Mobil, d. o. o., ki se nahaja na nekaj več kot 36.000 m², je razdeljena na pet posameznih enot: linijo karoserijskih elementov, linijo prikolic, linijo avtodomov, linijo vanov in linijo za proizvodnjo integriranih avtodomov. Konec preteklega leta je bilo v proizvodnem procesu zaposlenih 649 delavcev. Povečano število zaposlenih je rezultat povečanega števila naročil naših produktov s tujih trgov. Ker se je trend naraščanja števila naročil do konca leta 2017 povečeval in bo tako tudi v bodoče (tudi branžne analize in predvidevanja nakazujejo na to), smo opravili nakup novega CNC rezkarja, s katerim smo uspeli dvigniti storilnost proizvodnje karoserijskih elementov. Da bi se izognili nadaljnjemu zastajanju in ozkemu grlu na tem delu proizvodnje, smo sprejeli odločitev, da sredstva investiramo še v izgradnjo dodatne linije karoserijskih elementov (gradnja te bo potekala v letu 2018). Izpostaviti velja še eno izmed večjih investicij, to je klimatska komora (več o tem v poglavju 2.2 Produktno vodenje in razvoj), ki je namenjena testiranju naših produktov v izrednih razmerah.

V letu 2017 smo tako v Adrii Mobil proizvedli 12.836 produktov, in sicer 6142 prikolic, 4126 avtodomov, 566 Sonicov in 2002 vana, kar je za 7,6 % več od načrtovanega. Hkrati smo se v decembru 2017 pričeli pripravljati na novo, izredno dinamično leto in v okviru tega pričeli pospešeno pripravljati linijo prikolic na zagon popoldanske izmene (ki smo jo v januarju 2018 tudi uspešno izvedli).

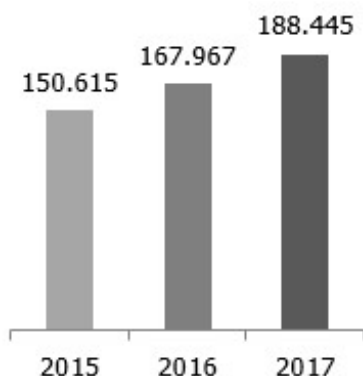
2.4 Prodaja in trženje

Adria Mobil je poslovno leto 2017 že drugo leto zapored zaznamovala z doseganjem najboljšega prodajnega obsega v svoji zgodovini po vrednosti prodaje vozil za prosti čas. Z 12.914 prodanimi enotami in 350 mio EUR ustvarjenih prihodkov je podjetje v letu 2017 doseglo količinsko 9,1-odstotno, vrednostno pa 8,6-odstotno rast glede na primerljivo obdobje leta 2016. Tako se je v letu 2017 nadaljeval trend izredne rasti, ki je posledica izboljšanih razmer na evropskem trgu vozil za prosti čas, dobre tržne pozicije s široko geografsko prisotnostjo blagovne znamke Adria in močne prepoznavnosti blagovne znamke kot posledica dobro izvedene strategije rasti, ki jo je podjetje zasledovalo v zadnjih letih.

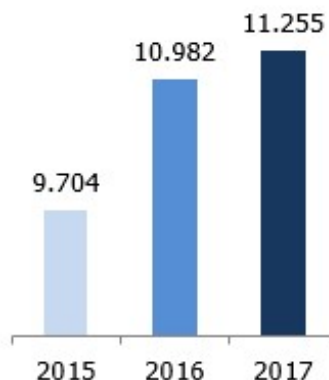
Evropski trg vozil za prosti čas je v letu 2017 zrastel za 9,2 % na skoraj 189.000 enot (podatki so v času pisanja tega poročila še neuradni), Adria pa je v enakem obdobju svoj obseg registracij dvignila na 11.255 enot in tako

dosegla kombinirani 6- odstotni tržni delež, kar je manj od preteklih let. Manjša rast od rasti trga je predvsem posledica omejenih proizvodnih kapacitet v Adrii Mobil in njeni dobaviteljski verigi v letu 2017.

Skupaj registracije na EU trgih

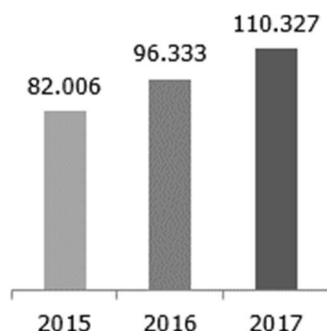
Skupaj registracije Adrie Mobil

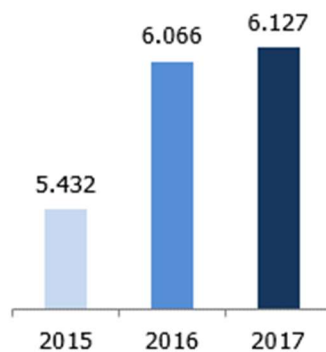
Rast evropskega trga avtodomov in vanov je bila zopet izrazitejša od prikoliškega segmenta, evropski trg avtodomov/vanov je zrastle za 14,5 % na 110.000 registriranih enot (podatki so v času pisanja tega poročila še neuradni), Adria je dvignila svoj obseg registracij za 1 % in s 5,6-odstotnim deležem izgubila nekaj svojega tržnega položaja v tem segmentu. Vsi veliki evropski trgi avtodomov so rasli v okvirju povprečja, s tem da je nemški trg dosegel zopet svoj zgodovinski vrh. Adria Mobil, d. o. o., je zaradi omejenih proizvodnih kapacitet in posledično tudi manj agresivnega cenovnega pristopa v primerjavi z izredno agresivno konkurenco v letu 2017 začela izgubljati svoj tržni delež na skorajda vseh trgih. V primerjavi z neposredno primerljivo konkurenco se položaj družbe ni toliko poslabšal, kot so se povečali tržni deleži cenovno agresivnejših blagovnih znamk in znamk, specializiranih na segmentu vanov. Po lastni oceni (uradne pan-evropske statistike registracij še ni) smo bili v letu 2017 še vedno blagovna znamka med najboljšimi petimi po obsegu registracij avtodomov in vanov v Evropi.

AVTODOMI

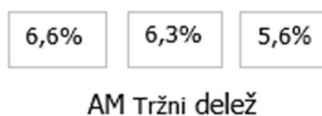
Skupaj registracija na EU trgih

Registracije Adrie Mobil

Statistika registracij za zadnjih 12 mesecev (MAT dec17) kaže 9,1% rast trga AD. Adria je zmanjšala tržni delež na programu avtodomov/vanov za 0,7%.

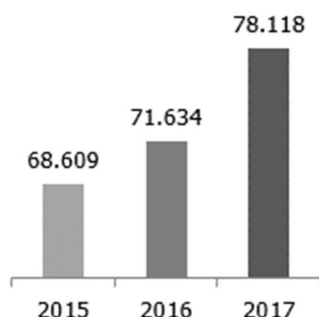

AM Tržni delež

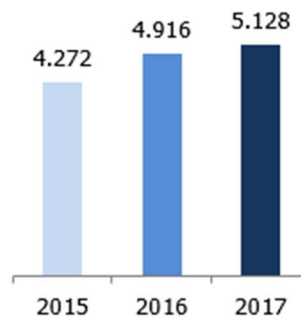
Evropski trg prikolic je s 78.000 enotami v letu 2017 (podatki so v času pisanja tega poročila še neuradni) nadaljeval trend predhodnega leta in se z 9-odstotno rastjo zopet začel opazneje krepiti. Adria Mobil, d. o. o., je po obsegu registracij na evropskem trgu s 4,5 % rasti nekoliko izgubila svoj tržni položaj predvsem na račun omejenih kapacitet za zadostitev povečanega povpraševanja. Kljub temu smo v družbi s 6,6-odstotnim tržnim deležem obdržali četrto mesto med vsemi blagovnimi znamkami v segmentu prikolic. Tržni položaj je blagovna znamka Adria v letu 2017 zopet okrepila na nemškem trgu, ki je v letu 2017 postal največji v Evropi in prerastel angleški trg prikolic. Blagovna znamka Adria je tudi uspela obdržati vodeči položaj na prikoliškem segmentu na skandinavskih trgih. V letu 2017 je družba opazneje dvignila svojo prodajo prikolic na trgih izven Evrope, predvsem na avstralskem trgu.

PRIKOLICE

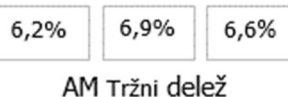
Skupaj registracija na EU trgih

Registracije Adrie Mobil

Statistika registracij za zadnjih 12 mes. (MAT dec17) kaže na 14,5% rast trga prikolic. Adria zadržuje tržni delež na segmentu prikolic.

AM Tržni delež

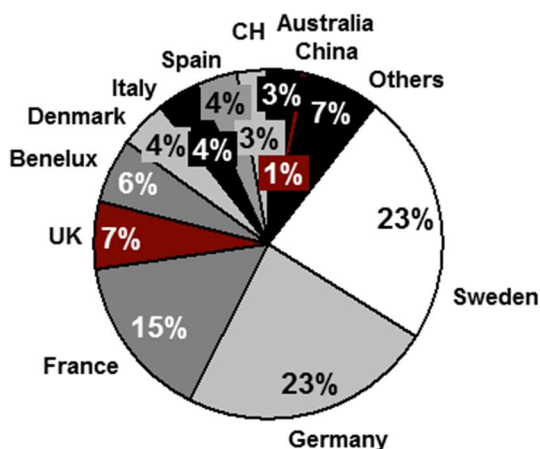
Z nadpovprečno rastjo izdelčnega miksa smo zopet dvignili prihodke za 10 % na 350 mio evrov, s tem pa zaradi omejenih kapacitet nismo dosegli povprečne rasti konkurentov, ki jo po zadnjih podatkih ECF računamo kot 18-odstotno rast obsega proizvodnje v letu 2017 glede na leto 2016. Povprečje rasti celotne evropske industrije vozil za prosti čas v letu 2016 (merjeno kot proizvodni oz. prodajni obseg) z 18 % (objavljeno s strani ECF oz. PES v septembru 2017) vliva nekaj negotovosti glede napovedovanja prihodnosti, ker je obseg proizvodnje evropske industrije vozil za prosti čas v letu 2017 z 218.000 enotami zopet močno prehitel obseg registracij (189.000) in s tem opazno dvignil obseg zalog.

Adria Mobil, d. o. o., je v letu 2017 zasledovala svojo rast proizvodnje z rastjo obsega registracij, povečevala svoj obseg tudi na trgih izven Evrope, vendar bo ob svojih omejenih kapacitetah proizvodnje težko zasledovala nadaljnjo rast evropskega trga v letu 2018, ki ga bo poganjal tudi presežek zalog ostalih konkurentov.

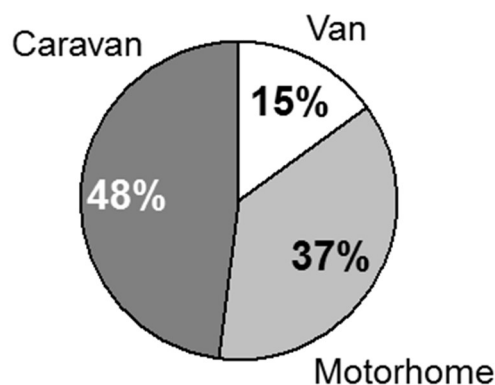
V letu 2017 smo nadaljevali z razvojem poslovanja na novih razvijajočih se trgih (Kitajska, Avstralija, Izrael, Japonska) in kot smo napovedovali, smo tudi dosegli opaznejše rezultate iz naslova teh aktivnosti v letu 2017 s 70-odstotno rastjo (v letu 2016 smo na opazovanih trgih dosegli preko 50 % rasti glede na leto poprej) in tako dosegli več kot 7-odstotni delež prodaje v celotni strukturi. S tem Adria Mobil uspešno vzdržuje svojo strategijo uravnoteženja med različnimi produktnimi segmenti in geografsko prisotnostjo.

Razmerja se zaradi enakomerne rasti vseh produktnih in geografskih segmentov niso izraziteje spremenila. Produktni segment prikolic je z 48 % po količinskem obsegu največji, sledijo avtodomi s 37 % in vani s 15 %, vrednostno pa prevladuje segment avtomoblov z 58 %. Med trgi sta po velikosti prodaje največja švedski (vključujoč norveški in finski trg) in nemški trg, vsak s po 23 % vrednostne prodaje, sledi francoski trg s 15 % in britanski trg s 7 %. Trgi izven Evrope predstavljajo 7 % odstotkov vse realizacije.

Slika 3: Struktura prodaje po trgih v 2017
(% vrednost)

Slika 4: Struktura prodaje po produktih v 2017
(% količini)

Izrazita rast Adrie Mobil v letu 2017 je po našem mnenju posledica dobro zastavljene in izvajane strategije rasti, preteklih vlaganj tako v krepitev aktivnosti na prodajno-trženjski strani kot tudi posledica premišljenega in strateško zastavljenega produktnega razvoja. Ob izdatnih promocijskih aktivnostih tržni uspeh ni mogel izostati, kar je rezultat vseh zaposlenih v podjetju in predvsem odličnega sodelovanja z distribucijskimi partnerji na vseh trgih, žal pa zaradi upočasnenih investicij v povečevanje kapacitet v predhodnih letih v letu 2017 nismo dosegli polnega tržnega potenciala, ki ga je nudila rast evropskega trga. Ocenjujemo, da bo vstop novega strateškega lastnika v lastniško strukturo Adrie Mobil v letu 2017 pripomogel k nadaljnji pospešeni rasti družbe tudi iz naslova sinergičnih učinkov na nabavnem in tehničnem področju, kakor tudi s pospešenimi investicijami v povečanje proizvodnih kapacitet družbe.

2.5 Nabava in dobavitelji

Na nabavnem področju smo veliko aktivnosti usmerili v benchmarking in nadaljnjo informatizacijo poslovanja z dobavitelji Adrie Mobil. Z namenom stalnih izboljšav smo prenovili način ocenjevanja dobaviteljev in vanj vključili ključne poslovne kazalnike uspeha za dvig kakovosti sodelovanja. Tudi v prihodnje bomo izboljševali strategije partnerskih odnosov z dobavitelji.

Veliko časa smo namenili obvladovanju ravni kakovosti izdelkov in obvladovanju kakovosti dobaviteljev ter zagotavljanju nemotene oskrbe proizvodnje, saj so se roki dobav posameznih dobaviteljev v letu 2017 podaljševali. Kljub temu da so se cene baznih surovin, predvsem aluminija, jekla, plastik in bakra začele v letu 2017 dvigati in imajo še vedno trend rasti, smo uspeli skupno porabo obdržati pod nivojem preteklih let in s tem ublažili vpliv rasti cen baznih surovin.

Povečali smo integracijo in optimizirali nekatere nabavne procese z odvisnimi družbami v skupini Adria Mobil prek projekta Odličnosti v nabavi.

V sektorju Nabava smo preko projekta Optimizacija prevozov zmanjšali stroške prevozov ter z uvedbo sistematičnega naročanja in spremljanja prevozov optimirali dostave materiala v podjetje ter posledično zmanjšali porabo goriva, s tem pa tudi ogljični odtis. Tudi na področju prevozov nadaljujemo s procesom informatizacije in avtomatizacije ter transparentnosti in obvladovanja celotne oskrbne verige.

V letu 2017 smo začeli projekt SCOPE, ki je namenjen izboljšanju in odličnosti celotne oskrbne verige Adrie Mobil, d. o. o., od naročila kupca do dobave izdelka na trg. Cilji so izboljšati oz. zagotoviti nemoteno oskrbo

proizvodnje, krajšati dobavne roke ter zmanjševati zaloge. V sklopu tega projekta aktivnosti potekajo tudi v smeri definicije embalaž in zmanjšanja količine odpadne embalaže.

2.6 Upravljanje s tveganji

Skupina Adria Mobil obvladuje tveganja po sistemu ERM »enterprise risk management«, in sicer z uporabo metodologije COSO »committee of sponsoring organizations«, ki nam s sistematičnim spremljanjem in analiziranjem omogoča pravočasno zaznavo in obvladovanje kritičnih dejavnikov s potencialno negativnim vplivom na poslovanje. Po načelu funkcijskega vodenja na prvi ravni direktorji posameznih sektorjev na dnevni bazi upravljajo in obvladujejo tveganja v družbi Adria Mobil, d. o. o. Preko usmerjanja in nadzorovanja istovrstnih poslovnih funkcij v odvisnih družbah posredno upravljajo tudi s tveganji, kjer je sicer primarna odgovornost za upravljanje s tveganji na strani direktorjev posameznih družb. Sistematično se s tveganji ukvarja Odbor za obvladovanje tveganj, ki izvaja naloge v povezavi s politiko in strategijo upravljanja s tveganji, prepoznavanjem in obvladovanjem ključnih tveganj ter nadzor nad izvajanjem in delovanjem notranjih kontrol.

V povezavi z zgoraj navedenim Odbor za obvladovanje tveganj spremlja in po potrebi ažurira register tveganj. V spodnji tabeli so predstavljena v letu 2017 ažurirana najpomembnejša in najvplivnejša tveganja, razdeljena na strateška tveganja in tveganja delovanja. Ocena je bila narejena na 5-stopenjski lestvici (vpliv = max 5 x verjetnost = max 5) in tista tveganja, ki dosegajo in presegajo oceno 12, jih je nujno potrebno spremljati ter obvladovati. Tveganja z nižjo oceno so ravno tako predmet obvladovanja, vendar je za njih odgovoren vsak lastnik procesa in se jih ne obvladuje v okviru omenjenega odbora. Register tveganj poleg samega opisa tveganj imensko določa glavno odgovorno osebo za obvladovanje določenega tveganja, določa načine obvladovanja tveganj in kontrolne mehanizme za merjenje učinkov obvladovanja.

Področje tveganja	Opis strateških tveganj	Način obvladovanja	Izpostavljenost
Konkurenca	Tveganje prekomernega povečevanja konkurence v povezavi vstopa novih "igralcev" v panogo, dumping/nelojalna konkurence.	Iskanje sinergij in avtonomne pozicije podjetja znotraj večje skupine v branži, proaktivno spremljanje delovanja konkurence, delavnica "antitrust" delovanja - interno izobraževanja prodajnega in nabavnega osebja.	visoka
Kupčeve zahteve	Zrelost panoge in trga, spremembe kupčevih zahtev, nastajajoče preference kupcev, pomanjkanje neposrednega stika s kupci-pravočasno zaznavanje potreb kupcev.	Sistematično izvajanje poglobljenih tržnih raziskav kupčevih preferenc in sistem vgrajevanja zahtev trga v bodoči produktni razvoj, prioritarno upoštevanje potreb in zahtev končnih kupcev.	zmerna
Obvladovanje sprememb	Tveganje neprepoznavanja sprememb in zamude pri implementaciji sprememb, nepriprava programa ukrepanja, zamude pri razvoju novih dejavnosti in storitev.	Jasno postavljena organizacijska struktura z nazornimi pristojnostmi in odgovornostmi posameznih direktorjev, učinkovito komuniciranje in vodenje procesov ter sprejemanje odgovornosti za izvedbo sprememb, pravočasno zaznavanje sprememb in posledično pravočasno izvajanje ukrepov, fleksibilnost delovne sile.	zmerna
Koncentracija poslovanja	Tveganje prevelike odvisnosti od kupcev in dobaviteljev ter zunanjih izvajalcev storitev, neprimerni produktni miks.	Pospeševanje rasti srednje velikih kupcev in razvoj novih kupcev ter vstop na nove prodaje trge, politika najmanj dveh dobaviteljev-obvezno na strateških materialih, produktna paleta v vseh cenovnih razredih.	zmerna
Nabavna veriga	Tveganje šibkosti dobavitelja in slabe kakovosti materialov, pomanjkanje razvojnih dobaviteljev, prekinitve oziroma zamude pri dobavah, rast cene strateških surovin in energentov, nepravočasna logistika.	Vzpostavitev novih B2B povezav, izvedba presoj pri dobaviteljih glede zagotavljanja kakovosti in kapacitet, iskanje sinergij in optimizacija nabavnih stroškov znotraj skupine Trigano, dolgoročni ceniki za zavarovanje pred porastom cen baznih surovin, iskanje alternativnih transportnih poti v povezavi z optimizacijo transportnih stroškov.	zmerna
Tehnologija	Tveganje neustreznega tehnološkega razvoja in neučinkovitost testiranj, neustreznost priprave novih postopkov in materialov, neustrezno vodenje projektov.	Pravočasen razvoj tehnologije, testiranje vseh pomembnih komponent pred redno proizvodnjo, izvedba študije tehnoloških potreb ob novih investicijskih ciklikih, ustrezno vodenje projektov.	zmerna
Novi trgi- Projekt Kitajska	Tveganje zakasnitve pri implementaciji, fluktuacija kadra na projektu, različno razumevanje dogovorov kot posledica kulturnih razlik, sprememba zakonodaje, davki.	Odločitev o nadaljevanju licenčnega prenosa tehnologije (cost/benefit analiza), odprava problematike (zakonodaja, certifikati) pri izvozu produktov na kitajski trg,	visoka

Področje tveganja	Opis tveganj delovanja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
Človeški viri:			
Ključne osebe/zaposleni	Pomanjkanje ključnih in strokovno usposobljenih kadrov, neustrezna politika zadrževanja in varovanja ključnih kadrov, visoka starostna struktura posloводства, pomanjkanje vodilnega kadra za delo v tujini, neustrezno mentoriranje.	Jasno načrtan 5 letni plan kadrovanja na ključnih delovnih mestih in pravočasno kadrovanje, uvajanje namestnikov, usposabljanje za mentorstvo, vlaganje v dobro počutje zaposlenih, stimulatívno nagrajevanje, mednarodni HRM, uvedba štipendijske politike.	zmerna
Znanje in veščine	Pomanjkanje kadrov tehnične stroke, neustrezen prenos medgeneracijskih znanj in neustrezno varovanje "tihega znanja".	Sodelovanje z izobraževalnimi institucijami za pridobivanje kadrov tehnične stroke, vzpostavitev učinkovitega sistema prenosa znanj, pridobljenega v okviru opravljanja dela ("tiha znanja") in medgeneracijskega sodelovanja.	zmerna
Organizacija in timsko delo	Prevelika usmerjenost na oddelke, neustrezna organiziranost, pomankanje timskega dela, neustrezni timi, "pravi ljudje na pravih mestih", nespoštovanje organizacije in organizacijske kulture.	V okviru projekta "Organizacijska učinkovitost" prenova notranje organizacije, priprava ukrepov ob nespoštovanju organizacije, usposabljanje in promoviranje ter nagrajevanje timskega dela.	zmerna
Finance:			
Finančna tveganja	Likvidnostno tveganje, kreditno tveganje, tveganje spremembe deviznih tečajev in spremembe obrestnih mer.	Dinamično spremljanje in planiranje denarnih tokov, združevanje denarnih sredstev, vnaprej dogovorjene kreditne linije, dnevno spremljanje izpostavljenosti kupcev in blokada odprej ter zavarovanje terjatev (kreditna zavarovalnica, finančni instrumenti), spremljanje finančnih trgov, ščitenje tečajnih tveganj z "naravnim" ščitenjem in po potrebi s finančnimi instrumenti, ščitenje obrestnih mer z ustreznimi instrumenti.	zmerna
Razvoj produktov:			
Razvoj in raziskave	Tveganje neprimerne izbora komercialnih idej, neprimerna raziskava trga, neprimeren proces razvoja produkta in designa, "prebojne" inovacije.	Pomembnejše komercialne ideje se preverijo na validacijah, novi viri za prebojne inovacije (inštituti, start up...), sistematično vključevanje razvojnih dobaviteljev v proces razvoja in raziskav.	zmerna
Razvoj produktov in preizkušanje produktov	Nepravočasen razvoj, neprimerni prototipi in njihovo nezadostno testiranje, prenizek obseg standardizacije produktov, stroškovna neučinkovitost.	Proces razvoja skladen z veljavnimi notranjimi predpisanimi razvojnimi procesi, razvoj naprednih IT orodij za optimalno obvladovanje kompleksnosti, optimizacija modelne politike, ocena ekonomske upravičenosti modelne razdrobljenosti.	zmerna
Možne obveznosti	Napake oblikovanja ali proizvodnje, nenadzorovanje dobaviteljev in kakovosti njihovih materialov, produktna odgovornost proizvajalca, stroški neakovosti (garancije), odpoklici produktov s trga zaradi skritih napak in ogrožanja življenj.	Dosledno spremljanje napak v internih procesih in tudi v reklamacijskih postopkih, obsežnejše testiranje prototipov, zavarovanje proizvajalčeve odgovornosti in zahteva po prevzemu odgovornosti za vhodne materiale od dobaviteljev, ustrezno oblikovanje rezervacij za potencialne obveznosti, ocena stroškov možnega odpoklica vozil s trga /zavarovanje odpoklica.	visoka
Pravočasnost in stroškovna učinkovitost	Kasnitve lansiranja novih produktov - postavljanje realnih terminskih planov, slaba anticipacija tržnih zahtev, preseganje stroškovnega praga produkta.	Ustrezna/pravočasna definicija produkta, postavljanje realnih rokov, sistematično implementiranje metodologij (Design to cost) v celotnem razvojnem procesu, terminsko in vsebinsko obvladovanje časovnice razvoja.	zmerna
Marketing in komunikacije:			
Prodajna distribucija	Potencialni negativni vpliv lastniških sprememb na distribucijsko politiko in distribucijskih partnerstev.	Ohranjanje močnega partnerskega odnosa z distributerji in dopolnitev zavez ob novonastali situaciji na trgu, priprava rezervnega scenarija ob prekinitvi pogodb z nekaterimi distributerji.	visoka
Področje tveganja	Opis tveganj usklajenosti poslovanja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
Okoljevarstveno delovanje:	Neprimerno ravnanje z embalažo, uporaba neustreznega procesa, uporaba okoljsko spornih materialov, neusklajenost s predpisi, zaostrovanje okoljskih regulativ, prekoračitev zgornje meje emisij, neprimerna reciklaža.	Priprava programa ukrepov za obvladovanje količin emisij pod zakonsko dopustno mejo, izdelava programa ukrepov za zmanjševanje količine embalažnih odpadkov, pridobivanje podatkov o materialni sestavi nabavnih materialov.	zmerna

2.7 Finančne zaveze

Skupina Adria Mobil ima finančne zaveze iz naslova izdaje obveznic ADM2. Prva skupna zaveza se nanaša na finančni kazalnik, ki primerja višino neto zadolženosti družbe ter njen ustvarjeni dobiček iz poslovanja pred amortizacijo (formula izračuna: nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti –denarna sredstva – kratkoročno dana posojila). Z izdajo obveznic se je Adria Mobil zavezala, da razmerje neto dolg/EBITDA ne bo presegalo vrednosti 3,0. Iz spodnje preglednice je razvidno, da je razmerje tega finančnega kazalnika 0,41, kar pomeni, da zaveza ni kršena.

ELEMENTI IZRAČUNA	V evrih
	31. 12. 2017
EBITDA za 2017	53.327.583
Znesek neto dolga	22.012.374
Dolgovi	31.290.501
Kratkoročne finančne naložbe	543.032
Denarna sredstva	8.735.095
Kvocien »vzvod« neto dolg/EBITDA	0,41

Druga pomembna zaveza iz naslova ADM2 je, da bo delež kapitala skupine v obveznostih do virov sredstev minimalno 30 odstotkov. Na dan 31. 12. 2017 znaša to razmerje 35,7 %, kar je nad dovoljeno mejo. Zaveza ni kršena.

Ostale zaveze iz ADM2 (povzetek)

- Izdajatelj se zavezuje, da ne bo dodatno obremenjeval premoženja oziroma dodatna obremenitev ne sme presegati 5 odstotkov vrednosti vseh sredstev. Primerjava 31. 12. 2016 kaže, da se je obremenjenost premoženja v skupini znižala, posledično to pomeni, da ta zaveza ni kršena.
- Izdajatelj se imetnikom obveznic zavezuje, da so njihove terjatve iz naslova obveznic najmanj enakovredne terjatvam drugih nezavarovanih upnikov, ki nimajo podrejenega položaja. Zaveza ni kršena.
- Izdajatelj se zavezuje, da ne bo povečeval finančnih naložb lastnikom v obliki posojil ali v drugih oblikah, ki imajo značaj posojila. Zaveza ni kršena.
- Izdajatelj se zavezuje, da na ravni celotne skupine ne bo prevzemal obveznosti kakšne druge osebe, razen iz naslova poročstva v okviru običajne gospodarske dejavnosti. Druga poročstva za obveznosti tretjih oseb pa ne smejo presegati 1 mio evrov. Zaveza ni kršena.

2.8 Sistem vodenja kakovosti in poslovna odličnost

V Adrii Mobil smo v marcu 2017 od predsednika države Boruta Pahorja prejeli najvišje priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost. Družba tudi sicer uspešno vzdržuje in nadgrajuje sistem vodenja kakovosti po zahtevah evropskega standarda EN ISO 9001, ki je v družbi vpeljan že od leta 1996, ter sistem ravnanja z okoljem po zahtevah EN ISO 14001, ki je v družbi vpeljan od leta 2003 dalje.

V juliju 2017 je certifikacijska organizacija TÜV SÜD Sava opravila 14. kontrolno presojo po ISO 9001:2008 in 8. kontrolno presojo po ISO 14001:2004. Na zaključnem sestanku so presojevalci podali pozitivno oceno glede delovanja obeh sistemov.

Pred zunanjim preverjanem sistema vodenja kakovosti in sistema ravnanja z okoljem smo v sredini junija izvedli redni pregled ter potrdili učinkovito delovanje obeh sistemov s strani najvišjega vodstva. Na vodstvenem pregledu smo sprejeli tudi 12 ukrepov izboljšav, ki smo jih razdelili na tri vsebinska področja. Prvo področje zajema trajnostni vidik, medtem ko drugo in tretje področje zajemata dolgoročni poslovno-organizacijski in kratkoročni poslovno-organizacijski vidik poslovanja. Med letom smo začeli tudi z izobraževalnimi aktivnostmi tako za najvišje vodstvo kakor tudi za notranje presojevalce zaradi seznanitve z novimi zahtevami standardov ISO9001:2015 in ISO14001/2015.

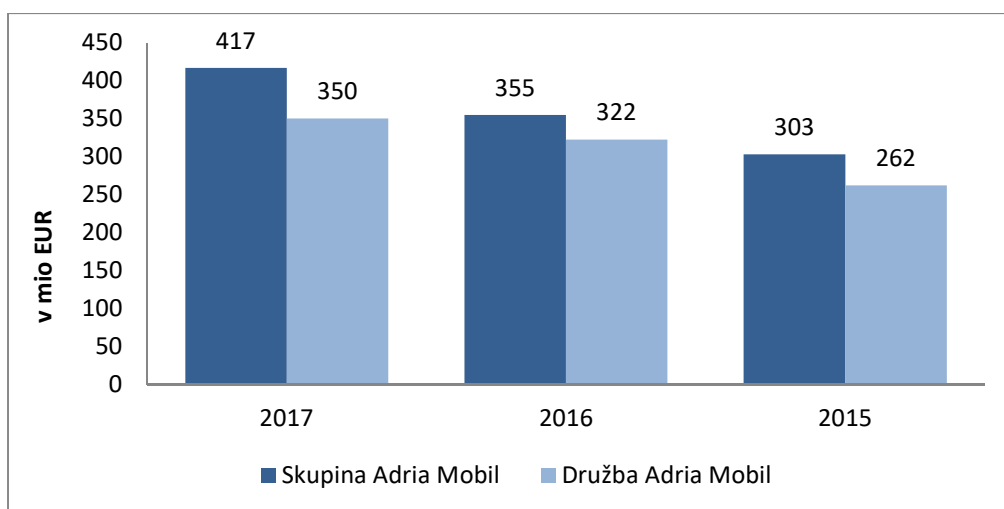
V drugi polovici leta smo na področju kakovosti svoje aktivnosti še bolj usmerili v razvoj ciljno naravnane trajnostnega delovanja ter mednarodno primerljive poslovne odličnosti. S tem namenom smo se v Adrii Mobil odločili postati tudi član Evropske fundacije za razvoj poslovne odličnosti – EFQM iz Bruslja. S članstvom smo pridobili dostop do baze podatkov o odličnih evropskih podjetjih ter si odprli vrata za poslovni benchmarking z njimi. Sodelavci s področja kakovosti smo prav tako aktivno sodelovali pri vseh projektih, ki smo jih odprli na ravni podjetja, z namenom izboljšanja učinkovitosti poslovanja. Tako smo člani projektnih skupin v okviru projektov End2End (E2E), SCOPE, Organizacijska učinkovitost in Optimum.

2.9 Analiza uspešnosti poslovanja

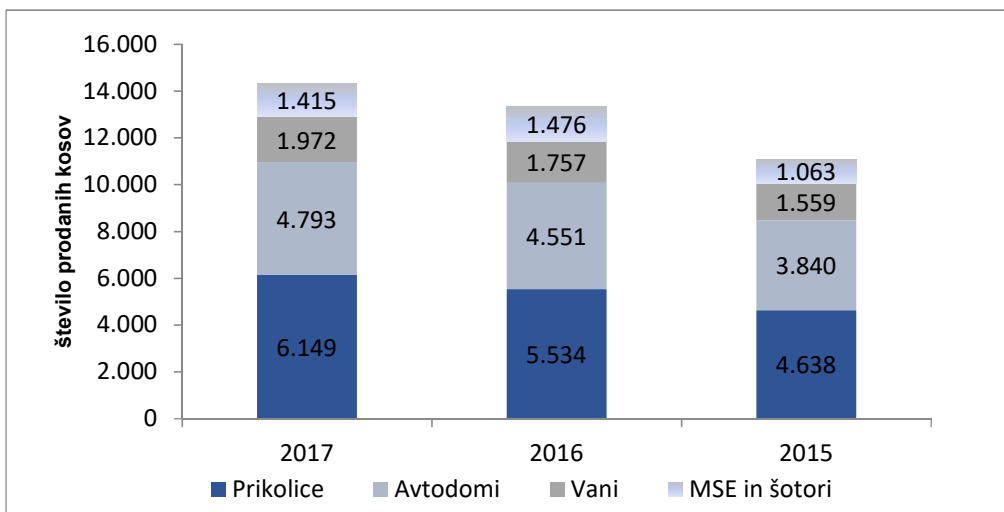
Skupina Adria Mobil že drugo leto zapored beleži visoke rasti tako količinske kot vrednostne prodaje in čistega dobička. Izredna rast je posledica izboljšanih razmer na evropskem in ostalih trgih, dobro postavljene strategije znotraj skupine, kakor tudi močne prepoznavnosti blagovnih znamk, ki jih skupina trži preko geografsko zelo razvejane, vendar stabilne trgovske mreže.

Poslovni prihodki

Prodaja skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o., v mio EUR

Prodaja skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o., v številu prodanih proizvodov

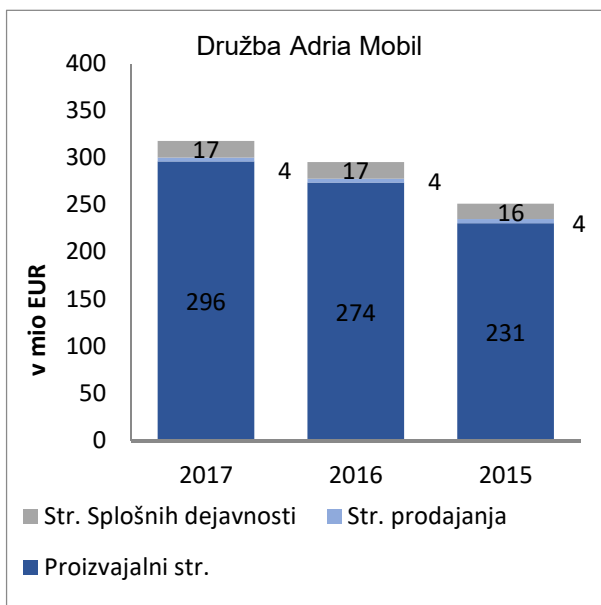
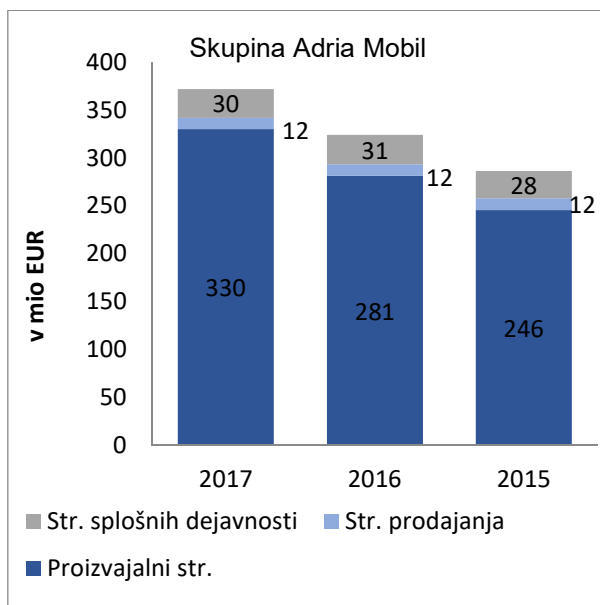
Skupina Adria Mobil je prodala za 416,8 mio EUR proizvodov in storitev, kar je 61,9 mio EUR oziroma 17,4 % več kot v letu 2016. Družba Adria Mobil, d. o. o., je prodala za 349,9 mio EUR proizvodov in storitev, kar je primerjaje z letom 2016 za 27,8 mio EUR oziroma za 8,6 % več. Količinsko se je prodaja skupine Adria Mobil povečala za 7,6 %, družbe Adria Mobil, d. o. o., pa za 9,1 %. Največjo odstotno rast sta imela programa prikolic in vanov.

Podrobnejši pregled prodajnih rezultatov po posameznih trgih in skupinah proizvodov navajamo v poglavju Prodaja in trženje.

Drugi poslovni prihodki skupine Adria Mobil so znašali 2,7 mio EUR, v družbi Adria Mobil, d. o. o., pa 1,7 mio EUR. Njihova vsebina so izterjane dvomljive terjatve in prihodki od prodaje osnovnih sredstev.

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki po funkcijah

V skupini Adria Mobil so poslovni odhodki znašali 372,1 mio EUR in so bili za 47,9 mio EUR večji kot v letu 2016 oziroma so bili večji za 14,8 %. Med poslovnimi odhodki so proizvodni stroški in nabavna vrednost prodanega blaga v letu 2017 znašali 330,2 mio EUR in predstavljajo 79,2 % v strukturi čistih prihodkov. Stroški prodavanja so znašali 11,7 mio EUR oziroma v strukturi čistih prihodkov 2,8 %, medtem ko so bili doseženi stroški splošnih dejavnosti 30,2 mio EUR in predstavljajo v strukturi 7,3 % čistih prihodkov. Delež poslovnih odhodkov v strukturi čistih prihodkov se je v zadnjih treh letih gibal med 94,5 % v letu 2015, 91,4 % v letu 2016 in 89,3 % v letu 2017.

Poslovni odhodki v družbi Adria Mobil, d. o. o., so v letu 2017 znašali 317,8 mio EUR, kar je za 22,4 mio EUR oziroma za 7,6 % več kot preteklo leto. Največji delež stroškov med poslovnimi odhodki predstavljajo proizvodni stroški in nabavna vrednost prodanega blaga, ki so se glede na leto 2016 povečali za 8,3 %. Stroški prodavanja so bili za 3,5 % nižji glede na leto 2016, medtem ko so stroški splošnih dejavnosti ostali na enaki višini kot preteklo leto.

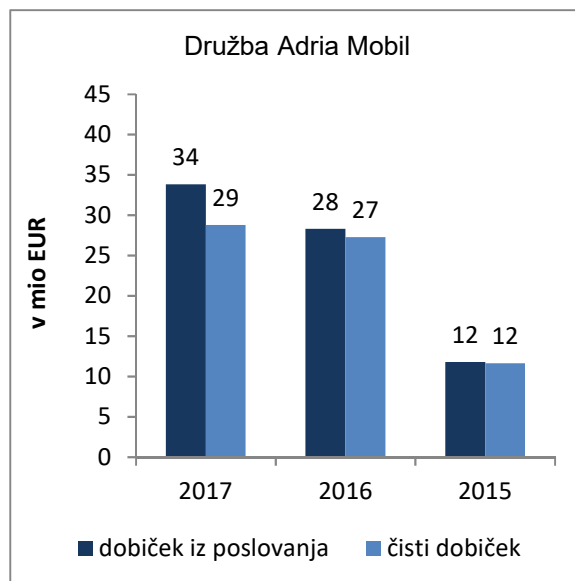
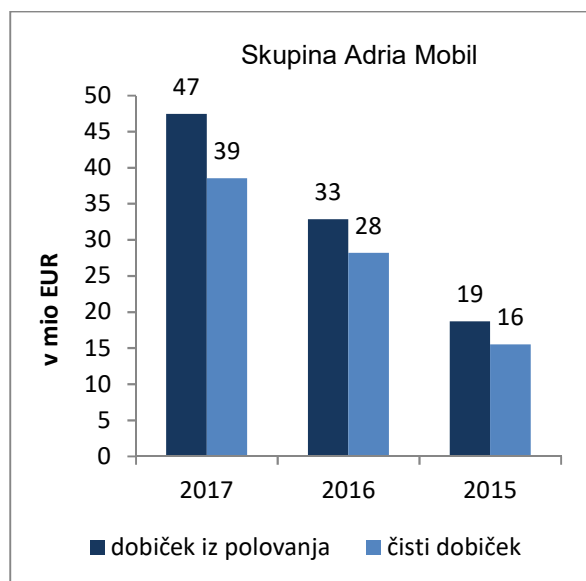
Prihodki in odhodki od financiranja

V 000 EUR	Skupina Adria Mobil			Družba Adria Mobil		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Finančni prihodki	1.075	3.032	1.917	2.554	6.457	3.237
Finančni odhodki	3.140	2.966	2.779	2.051	3.949	1.942
Neto finančni izid	-2.065	65	-862	503	2.507	1.295

Neto finančni izid skupine Adria Mobil je bil v letu 2017 negativen v višini 2,1 mio EUR. Neto finančni izid družbe Adria Mobil, d. o. o., je bil pozitiven v višini 0,5 mio EUR. Najpomembnejši razlogi za spremenjen finančni izid, primerjaje s preteklim letom, so v tem, da ni več financiranja v obvladujočo družbo, kar je v preteklosti prinašalo obrestne prihodke, in izid izvedenih finančnih instrumentov je bil manj ugoden kot v letu 2016, vendar še vedno pozitiven. Na strani finančnih odhodkov je bilo v letu 2017 več stroškov faktoringa kot v preteklem letu.

Poslovni izidi

Dobiček iz poslovanja in čisti dobiček

Dobiček iz poslovanja (EBIT) skupine Adria Mobil v višini 47,4 mio EUR je bil kar za 14,6 mio EUR višji kot leto pred tem oziroma je narasel za 44,4 %. Dobiček iz poslovanja, povečan za znesek amortizacije, je znašal 53,3 mio EUR in se je povečal za 13,8 mio EUR oziroma za 35 %. Čisti dobiček skupine Adria Mobil je bil dosežen v višini 38,5 mio EUR in je glede na leto 2016 večji za 10,3 mio EUR oziroma za 36,6 %.

Družba Adria Mobil, d. o. o., je realizirala dobiček iz poslovanja (EBIT) v višini 33,8 mio EUR, kar predstavlja 5,5 mio EUR več kot preteklo leto oziroma 19,6-odstotni dvig. Dobiček iz poslovanja, povečan za znesek amortizacije, je znašal 37,1 mio EUR in je ravno tako višji za 5,5 mio EUR kot preteklo leto. Čisti dobiček družbe Adria Mobil, d. o. o., je bil dosežen v višini 28,7 mio EUR, kar je za 1,5 mio EUR več kot v letu 2016 in predstavlja 5,5-odstotno rast dobička.

Sredstva

V 000 EUR	Skupina Adria Mobil				Družba Adria Mobil			
	2017	Delež (v %)	2016	Delež (v %)	2017	Delež (v %)	2016	Delež (v %)
Nekratkoročna sredstva	61.533	30,5	56.123	27,9	39.722	26,0	40.955	26,9
Nepremičnine, naprave in oprema	49.408	24,5	42.146	20,9	17.701	11,6	17.549	11,5
Finančne naložbe in dana posojila	7.654	3,8	8.377	4,2	18.512	12,1	17.480	11,5
Ostalo	4.472	2,2	5.600	2,8	3.509	2,3	5.925	3,9
Kratkoročna sredstva	140.389	69,5	145.362	72,1	112.870	74,0	111.362	73,1
Zaloge	68.334	33,8	67.001	33,3	49.266	32,3	39.318	25,8
Terjatve do kupcev	62.777	31,1	59.482	29,5	56.635	37,1	57.354	37,7
Ostalo	9.278	4,6	18.879	9,4	6.970	4,6	14.690	9,6
Skupaj sredstva	201.922	100,0	201.485	100,0	152.592	100,0	152.317	100,0

Sredstva skupine Adria Mobil so konec leta 2017 znašala 201,9 mio EUR in so ostala na ravni leta 2016 oziroma so se povečala minimalno. Nekratkoročna sredstva so se do konca leta 2017 povečala za 5,4 mio EUR oziroma za 9,6 % glede na leto 2016. Gre za nove naložbe v nepremičnine, zgradbe in opremo, predvsem v družbah Podgorje, d. o. o., in Adria Dom, d. o. o. Razmerje med nekratkoročnimi in kratkoročnimi sredstvi se je v strukturi bilančne vsote izboljšalo v korist nekratkoročnih sredstev, saj ta v strukturi predstavljajo konec

leta 2017 že 30,57 %, medtem ko so v letu 2016 predstavljala še 27,9 %. Pokritost nekratkoročnih sredstev z nekratkoročnimi viri je 1,77.

Kratkoročna sredstva so se zmanjšala za 5 mio EUR oziroma za 3,6 %. Medtem ko so se zaloge in terjatve le nekoliko povečale glede na konec leta 2016, pa se je pomembno spremenilo stanje na transakcijskem računu, ki se je zmanjšalo za 9,5 mio EUR glede na začetno stanje denarja.

Sredstva družbe Adria Mobil, d. o. o., so konec leta 2017 znašala 152,6 mio EUR in ravno tako kot v skupini so tudi v družbi ostala na ravni leta 2016. Tudi razmerje med nekratkoročnimi in kratkoročnimi sredstvi se je spremenilo le za 1 %. Pokritost nekratkoročnih sredstev z nekratkoročnimi viri je 1,81. Med kratkoročnimi sredstvi so porastle zaloge za 9,9 mio EUR. Razlog za to je sprememba načina dobave baznih vozil. Terjatve do kupcev so ostale na podobni ravni kot preteklo leto, pomembno pa so se tudi v družbi znižala denarna sredstva na transakcijskem računu, in sicer za 7,0 mio EUR.

Kapital in obveznosti

V 000 EUR	Skupina Adria Mobil				Družba Adria Mobil			
	2017	Delež (v %)	2016	Delež (v %)	2017	Delež (v %)	2016	Delež (v %)
Kapital	72.130	35,7	68.539	34,0	43.850	28,7	50.002	32,8
Nekratkoročne obveznosti	36.808	18,2	43.335	21,5	28.234	18,5	36.646	24,1
Kratkoročne obveznosti	92.984	46,0	89.610	44,5	80.508	52,8	65.669	43,1
Skupaj sredstva	201.922	100,0	201.485	100,0	152.592	100,0	152.317	100,0

Kapital skupine Adria Mobil je bil konec leta 2017 za 3,6 mio EUR oziroma za 5,2 % višji kot konec leta 2016. Višina kapitala predstavlja 35,7-odstotni delež v strukturi virov, medtem ko je konec leta 2016 kapital predstavljal 34-odstotni delež v strukturi virov. Nekratkoročne obveznosti so se znižale za 6,5 mio EUR in predstavljajo 18,2 % v strukturi virov. Kapital in nekratkoročne obveznosti skupaj predstavljajo 54 % vseh virov. Kratkoročne obveznosti so se povečale za 3,4 mio EUR.

V letu 2017 kratkoročne obveznosti ne vključujejo potencialne obveznosti za faktoring, kar je bilo v letu 2016 vključeno v višini 13,5 mio EUR. Razlog za to je v spremembi pogodbenih določil med faktor družbo in družbo Adria Mobil, d. o. o., kot podpisnico krovne pogodbe o faktoringu. Povečane obveznosti so rezultat podaljšanja plačilnih rokov na strani dobaviteljev.

Največji vpliv na končno stanje kapitala v družbi Adria Mobil, d. o. o., je poleg zelo dobrega rezultata poslovnega leta 2017 imelo izplačilo dividend lastniku. Čisti dobiček po davkih je bil manjši od višine izplačanih dividend, zato je kapital nižji za 6,2 mio EUR oziroma nižji za 12,3 % kot pretekli konec leta. Razporejeni anuiteti iz nekratkoročnih v kratkoročna sredstva, ker sta plačljivi v letu 2018, sta glavni razlog za nižje nekratkoročne obveznosti v skupni višini 8,4 mio EUR. Nasprotno pa so kratkoročne obveznosti narasle za 14,8 mio EUR oziroma za 22,6 %. Razlog za to je podaljšanje plačilnega roka pri dobavitelju baznih vozil. Tako skupina Adria Mobil kot družba Adria Mobil, d. o. o., poravnata vse svoje obveznosti znotraj plačilnih rokov do dobaviteljev oziroma celo predčasno, kadar to dovoljuje kratkoročna likvidnost.

Izkaz denarnih tokov

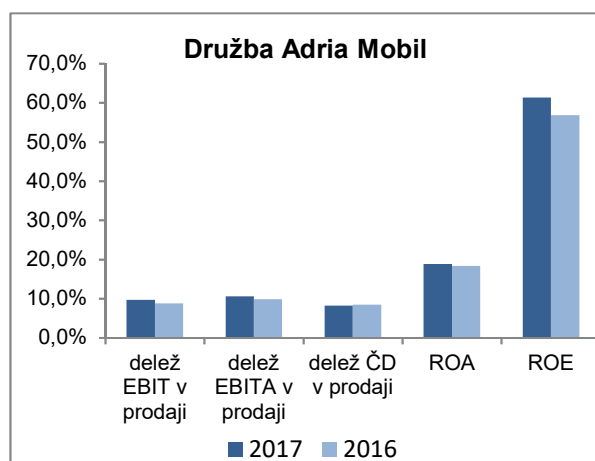
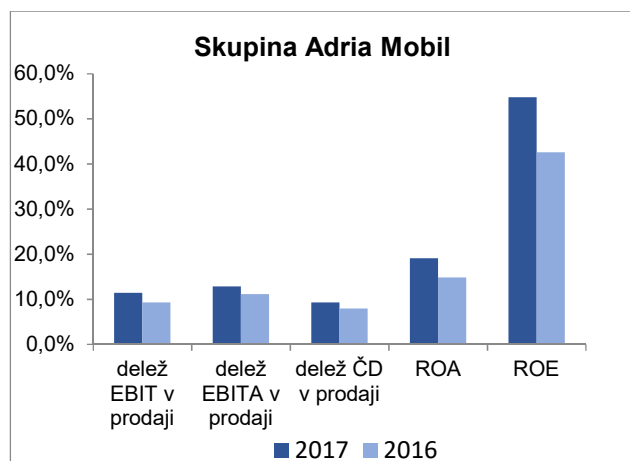
V 000 EUR	Skupina Adria Mobil			Družba Adria Mobil		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Čisti denarni tok iz poslovanja	52.105	23.462	23.462	30.502	15.449	22.682
Čisti denarni tok iz naložbenja	-11.714	8.489	8.489	-1.333	12.284	-470
Čisti denarni tok iz financiranja	-49.850	-29.785	-29.785	-36.150	-27.232	-14.242
Čista sprememba denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	-9.459	2.166	2.166	-6.982	502	7.969

V skupini Adria Mobil se je v letu 2017 vrednost denarnih sredstev in njihovih ustreznikov zmanjšala za 9,4 mio EUR. Zelo dober denarni tok iz poslovanja ni mogel pokriti še večjih denarnih odtokov iz naložbenja (nove investicije) in financiranja (dividende).

Tudi družba Adria Mobil, d. o. o., je zmanjšala vrednost denarnih sredstev in njihovih ustreznikov za 7 mio EUR. Znižanje je predvsem posledica novega investiranja v proizvodno opremo ter izplačila dividend v letu 2017.

Kazalniki poslovanja

	Skupina Adria Mobil			Družba Adria Mobil		
v 000 EUR	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Prihodki od prodaje	416.844	354.918	303.094	349.961	322.188	261.790
Dobiček iz poslovanja (EBIT)	47.424	32.853	18.708	33.828	28.287	11.789
Delež v prodaji	11,4%	9,3%	6,2%	9,7%	8,8%	4,5%
Dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITA)	53.328	39.513	23.176	37.104	31.618	14.194
Delež v prodaji	12,8%	11,1%	7,6%	10,6%	9,8%	5,4%
Čisti dobiček	38.512	28.197	15.506	28.771	27.280	11.614
Delež v prodaji	9,2%	7,9%	5,1%	8,2%	8,5%	4,4%
Sredstva	201.922	201.485	179.731	152.592	152.317	145.627
ROA	19,1%	14,8%	8,8%	18,9%	18,3%	8,1%
Kapital	72.130	68.539	63.973	43.850	50.002	45.939
ROE	54,8%	42,6%	24,7%	61,3%	56,9%	24,9%

TRAJNOSTNI RAZVOJ

Zavedamo se pomena in pomembnosti trajnostnega razvoja. V skupini Adria Mobil in v družbi Adria Mobil, d. o. o., stremimo k ohranjanju zdravega okolja, skrbi za zdravje, zadovoljstvu in zavzetosti zaposlenih ter pozitivnemu vplivu na lokalno skupnost in širše družbeno okolje.

3.1 Upravljanje s človeškimi viri

Eden izmed ključnih dejavnikov uspeha tako v družbi kot v skupini Adria Mobil so zadovoljni in zavzeti zaposleni, kar dosegamo z učinkovitimi strategijami upravljanja s človeškimi viri. Med pomembnejše vidike upravljanja s človeškimi viri nedvomno sodijo jasno definirana politika zaposlovanja, nenehna skrb za razvoj in izobraževanje zaposlenih, vzpostavljen sistem nagrajevanja in napredovanja, spremljanje zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih ter skrb za varnost in zdravje pri delu.

Temelj učinkovitega delovanja celotnega kolektiva je prevzemanje odgovornosti vseh zaposlenih za skupne rezultate. V preteklem obdobju je potekalo implementiranje in spremljanje programa izboljšanja zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih po poslovnih procesih na ravni družbe ter v skupini. Aktivnosti so bile usmerjene v povečanje agilnosti zaposlenih s poudarjanjem vrednot, ki so nujne za uspešno sodelovanje. To so timsko delo, znanje ter inovativnost. Prevladujoče kompetence so bile motiviranje sodelavcev, pozitivna komunikacija, čustvena inteligentnost, medosebna učinkovitost, samoiniciativnost, sposobnost obvladovanja tveganj, upravljanje sprememb in usmerjenost v rezultate.

Velik poudarek smo dajali tudi odprti in neposredni komunikaciji med in z zaposlenimi s ciljem optimalnega razvoja kadrov, nagrajevanja inovativnosti, zagotavljanja potrebnih znanj, veščin ter kompetenc. Le na ta način smo lahko dosegali optimalen učinek pri vsakodnevnih aktivnostih in želeno dodano vrednost pri procesnem delovanju.

Odločilno vlogo pri zagotavljanju pozitivne organizacijske energije v delovnem okolju imajo vodje na vseh ravneh vodenja. Pomembna naloga upravljanja človeških virov je zagotoviti uresničevanje standardov vodenja, ki poleg strokovnih znanj in kompetenc vodij prinašajo visoko stopnjo motiviranja, usposabljanja in takšno komunikacijo, ki bo zagotavljala delovanje timov, ki bodo tudi v prihodnosti dosegali zastavljene cilje, prispevali k učinkovitosti in poslovni uspešnosti skupine – soustvarjali zgodbo uspeha. Zavedamo se, da je zato še toliko bolj pomembna strateška naravnost tako v družbi kot v skupini postaviti prave ljudi na prava mesta. Vse družbe v skupini so z vidika zaposlovanja v okolju prepoznane kot zaželeni delodajalci, katerih prepoznani prednosti sta značilna visoka strokovnost in možnost osebnega razvoja zaposlenih.

3.1.1 Izobraževanje zaposlenih in osebna rast na delovnem mestu

Celostni osebni razvoj posameznika je pomemben za podjetja v skupini, saj se ta lahko razvija tako hitro, kot se razvijajo ljudje v njih, zato smo razvoj (osebne) agilnosti prepoznali kot eno izmed pomembnih veščin in kompetenc posameznika. Učinkovit način razvoja osebne agilnosti je učenje s pomočjo izkušenj in hkrati pomeni preseganje osebnih omejitev – vse to z namenom doseganja optimalnih rezultatov pri delu.

V letu 2017 smo izvedli usposabljanja s področja ekologije, varstva okolja in ravnanja z nevarnimi snovmi, usposobili smo notranje presojevalce po standardih ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015, krepili smo obvladovanje računalniških programov, z vnovično vključitvijo v Kompetenčni center za design management 2.0 smo krepili znanja s področja design managementa, zaposlene smo usposabljali za varno delo z delovno opremo, zaposlene v proizvodnji smo usposabljali po matriki usposobljenosti, krepili smo znanje tujih jezikov. Sodelavce smo vključevali tudi v specialistične programe, vezane na kakovostno opravljanje nalog delovnega mesta, ki ga zasedajo. V preteklem letu smo izvajali tudi praktično izobraževanje za dijake in študente različnih

študijskih smeri. In ne nazadnje, nadaljevali smo tudi z izobraževanji s področja vodenja, motiviranja in komuniciranja za vodje.

Izpostaviti velja tudi prepoznavanje nadarjenih sodelavcev z neposrednim oblikovanjem osebnih kariernih načrtov. Letne osebne in karierne pogovore smo bogatili z nadgradnjo pogovora v smeri poudarjanja delovne uspešnosti zaposlenega. Visoko delovno učinkovitost želimo doseči (izboljšujemo) z dialogom o potrebah in pričakovanjih zaposlenega ter potrebah in pričakovanjih podjetij v skupini. Uspešen izid dosegamo tako, da zna vodja razgovora identificirati in ubesediti želeno vedenje posameznika v prihodnosti in z zaposlenim doseči maksimalni dogovor ter izsledke uporabiti za motiviranje in bodoči razvoj.

3.1.2 Inovativnost

Kot vsako leto doslej smo tudi v preteklem letu zaposlene usmerjali in motivirali k proaktivnemu in inovativnemu razmišljanju, saj le takšno razmišljanje zagotavlja dolgoročno stabilno rast družbe.

Matična družba deluje po načelih učeče se organizacije, katerim sledijo tudi odvisne družbe, za vse pa lahko rečemo, da prehajajo v misleča podjetja s poudarkom na inovativnosti, kot ključni spodbujevalki ustvarjanja dodane vrednosti. Uvedeni sistem obravnave malih koristnih predlogov kaže učinkovitost zlasti v tem, da predlagatelji v zelo kratkem času vidijo realizirane predloge, kar je, poleg denarne nagrade, ključen motivator za zadovoljstvo. S tega vidika se strateško načelo »vsak dan nova inovacija« kontinuirano izvaja v vseh procesih. Inovativnost smo dokazovali tudi z uspešnim delovanjem razvojno-raziskovalne skupine na strateški ravni, katere cilj je bil definirati trajnostno naravnani avtomobil, ki temelji na čim večji energetski učinkovitosti, zmanjšanju uporabe fosilnih goriv ter okolju bolj prijazni proizvodnji.

3.1.3 Strategija in politika strateškega komuniciranja

Strategija in politika strateškega komuniciranja Adrie Mobil izhajata iz strategije družbe, njenega poslanstva, vizije in vrednot. Okvirna politika strateškega komuniciranja družbe je usmerjena v izgradnjo načrtovanega, vodenega in nadzorovanega dialoga s strateškimi javnostmi (interne in eksterne) oziroma v vzpostavitev verbalne in simbolne komunikacije na vseh ravneh ter upravljanja z njo v skladu s politiko razvoja družbe. Gre za načrtovan in usmerjan proces vplivanja na oblikovanje naklonjenosti javnosti preko obojestransko zadovoljivega, interaktivnega komuniciranja, ki temelji na odprtem delovanju »obeh« strani: nas in javnosti. Slednje pa ima tudi določene omejitve, ki izvirajo iz dejstva, da je Adria Mobil, d. o. o., javna družba, katere vrednostni papirji (obveznice) so uvrščeni v borzno kotacijo, zato je družba podvržena tudi pravilom borznega poslovanja in v tem okviru predpisanega načina komuniciranja (jasno definirane vsebine in tudi kanali komuniciranja).

Cilji strateškega komuniciranja Adrie Mobil, d. o. o., in odvisnih družb so predvsem doseganje pozitivnega imidža in visokega ugleda družb, promocija družb in blagovne znamke Adria, naklonjenost vseh deležnikov in tudi premagovanje napačnih predstav in predsodkov, upravljanje s problemi in usmerjanje toka sprememb.

V družbi Adria Mobil, d. o. o., (odvisne družbe sledijo tej usmeritvi) uporabljamo več vrst internih in eksternih orodij komuniciranja. Med pomembna orodja internega komuniciranja sodijo: Informator (140 na letni ravni), oglasne deske (po potrebi) in časopis Adriaš.si (3-krat letno). Med pomembna eksterna orodja sodijo: sporočila

za javnost, novinarske konference, intervjuji, okrogle mize. Na tem mestu velja izpostaviti novo orodje internega komuniciranja: z decembrom 2017 smo realizirali projekt vzpostavitve dveh t. i. info točk za vse tiste zaposlene v družbi Adria Mobil, d. o. o., (predvsem v proizvodnji), ki zaradi narave svojega dela nimajo dostopa do računalnika in AM portala, preko katerega tudi sicer skrbimo za celovitejšo interno komunikacijo. Zaposleni si lahko med drugim ogledajo stanje lastnih opravljenih delovnih ur, stanje razpoložljivih dni dopusta in evidenco bolniške odsotnosti. Postavitev info točk se je izkazala za dobro odločitev, saj smo v samo v dveh mesecih (od 19. 12. 2017 do 28. 2. 2018) že zabeležili skupno 776 obiskov.

Tako korporativna kot produktna komunikacija potekata tudi preko medijev, kar v družbi spremljamo sproti ter skladno s politiko strateškega komuniciranja. V letni analizi medijskih objav, ki jo opravlja družba Kliping, d. o. o., smo za leto 2017 zabeležili skupno 2369 objav, od tega se je v 1193 objavah pojavila Adria Mobil v sklopu korporativnih tem, ostale objave pa so se nanašale na Kolesarski klub Adria Mobil. V primerjavi z letom 2016 se je skupno število objav sicer zmanjšalo za 5 odstotkov, toda za 20 odstotkov se je povečalo število objav, ki so se nanašale na korporativne teme. Ocena poročanja je bila v poprečju naklonjena (znašala je 1,17 na lestvici od -10 do 10) in se je v primerjavi z letom poprej zvišala za 0,13. Zelo dobro je razmerje med naklonjenimi in nevtralnimi objavami, pomembno pa je, da smo zmanjšali delež negativnih objav, in sicer za 5 %, saj smo v letu 2017 zabeležili le štiri. Tako kot leto poprej so največ objav prispevali internetni mediji, najvišjo vrednost objav pa še vedno beležimo v tiskanih medijih. Največkrat komunicirana tema v letu 2017 je bilo uspešno poslovanje družbe, sicer so mediji zelo pogosto poročali tudi o sponzorstvih in družbeni odgovornosti družbe nasploh. Tako v letu 2017 kot leto poprej je bila v analiziranem obdobju v veliki meri izpostavljena prodaja Adrie Mobil, d. o. o., o čemer so mediji poročali nevtrarno.

Kakovostno komuniciranje pomembno vpliva tudi na obvladovanje tveganj v procesu kadrovanja in razvoja zaposlenih. Zato smo v družbi in tudi skupini uporabili vse razpoložljive oblike komuniciranja z internimi in eksternimi javnostmi, in sicer s ciljem ozaveščanja vseh, ki so vključeni v poslovni proces, o pomembnosti lastnega dela in vplivu posameznika na rezultat. Svojim zaposlenim dajemo jasne usmeritve pri delu in zagotavljamo nenehen pretok povratnih informacij. Na ta način se povečujejo tako posameznikova samoiniciativnost kot hitrost odzivanja na spremembe, poleg tega pa tudi lojalnost, sodelovanje in zavzetost pri delu.

Aktivnosti so potekale tudi na področju nadgradnje informacijske podpore procesom upravljanja s človeškimi viri (program VUDU) kot orodja vodenja. Učinkovito vodenje je namreč nujno povezano z neposrednim dostopom do ustreznih podatkov in njihovo uporabo za doseganje čim večje učinkovitosti pri vodenju (postavljanje ciljev, doseganje ciljev, zapisi kot trajna vrednost za nadgradnjo razvoja).

3.1.4 Organizacijska učinkovitost

V preteklem letu smo zaključili s projektom Organizacijska učinkovitost, v sklopu katerega smo na sistematičen način za vsako delovno mesto posebej opredelili vlogo delovnega mesta v poslovnih procesih, določili cilje in naloge, ki jih mora izvajalec na nekem delovnem mestu opraviti, zapisali merila oz. t. i. standarde delovne uspešnosti, s katerimi smo želeli natančneje opredeliti, kako in kdaj vedeti, ali so delovne naloge uresničene. Ob tem smo tudi dorekli potrebne kompetence (sposobnosti, zmožnosti, znanja, izkušnje, veščine, lastnosti, vrednote), ki so potrebne, da bi bil nekdo resnično uspešen na delovnem mestu ali v določeni vlogi. In prav v tem je prednost modelov kompetenc, ki jih zapovedujejo že znani in uveljavljeni standardi kakovosti ISO 9001: zaposleni tako namreč najbolje (z)vedo ne le, kaj se od njih pričakuje, ampak tudi, kako to lahko uresničijo. Na ta način je naša sistemizacija delovnih mest prišla do polne veljave v praksi, saj je postala uporaben in koristen

delovni pripomoček slehernemu zaposlenemu, da lažje razume svojo vlogo pri uresničevanju strategije družbe, pa tudi vodjem, da lažje opravijo svojo poslanstvo: razvoj sodelavcev in obvladovanje kazalnikov, ki vplivajo na njihovo delovno uspešnost ter zavzetost.

Skozi raziskavo smo ugotovili, kakšna je dejanska organizacijska kultura v podjetju, hkrati smo definirali tudi idealno organizacijsko kulturo, ki je po definiciji niz temeljnih predpostavk, skupnih vrednot in prepričanj, ki povedo, kako se zaposleni v določeni organizaciji vedejo med seboj in do svojega dela.

Rezultate raziskave uporabljamo pri odločanju o uvajanju potrebnih sprememb, usmerjenih v ustvarjanje konstruktivnega delovnega okolja, ki spodbuja medsebojno sodelovanje. Tako prihaja do boljšega uresničevanja potreb vseh zaposlenih. Vsi zaposleni imajo tudi Kodeks etike adriašev, dokument, čigar cilj je približati vedenje zaposlenih doslednemu izvajanju načel kodeksa, ki med drugim spodbuja zakonito, transparentno in etično delovanje posameznika ter opozarja na mejo med dopustnim in nedopustnim.

V družbah merimo tudi organizacijsko klimo, in sicer z Anketo o zadovoljstvu in zavzetosti zaposlenih. V letu 2017 smo na podlagi rezultatov, kako sodelavci dojemajo svoje delovno okolje, pripravili plan ukrepov in aktivnosti, ki jih v družbah izvajamo za izboljšanje organizacijske klime in kulture ter posledično povečanje zavzetosti zaposlenih. Med ukrepe sodijo delavnice za razjasnitev odprtih vprašanj, ki so se pokazala kot aktualna, delavnice za izboljšanje ustvarjalne klime – spremembe stilov vodenja, nadaljevanje Adriine šole vodenja, delavnice za opremljanje vodij z veščinami motiviranja za povečanje delovne učinkovitosti starejših zaposlenih, opremljanje starejših zaposlenih pa z znanji in veščinami za boljšo samomotivacijo ter večjo produktivnost na delovnem mestu.

3.1.5 Podatki o zaposlenih v skupini Adria Mobil

Skupina je po stanju na dan 31. 12. 2017 zaposlovala 1.721 oseb, kar pomeni, da se je število zaposlenih v primerjavi s stanjem konec leta 2016 povečalo za 100 zaposlenih. Od skupnega števila zaposlenih je 66 odstotkov moških in 34 odstotkov žensk. Iz primerjave stanj je razvidno, da se je skupno število zaposlenih glede na stanje 31. 12. 2016 bistveno povečalo v matični družbi Adria Mobil, in sicer za 61 oseb, v Podgorju, d. o. o., za 47 oseb, v Adria Dom, d. o. o., se je število zaposlenih zmanjšalo za 8. V ostalih družbah se število zaposlenih ni bistveno spremenilo.

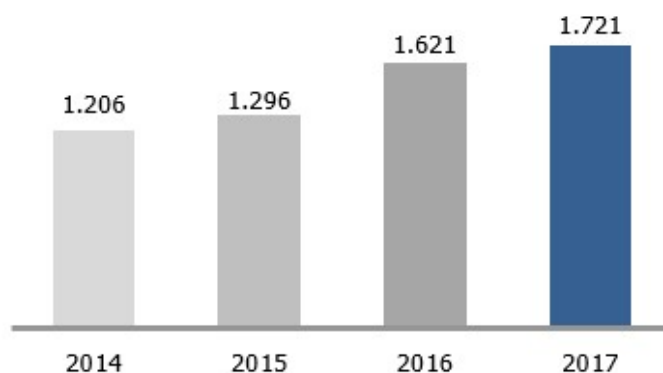
Izobrazbena struktura

Po stanju na dan 31. 12. 2017 je bilo v skupini 47 odstotkov zaposlenih z ravno izobrazbo od I do IV ter 53 odstotkov z dokončano srednjo, višjo in visoko ravno izobrazbo ter doktoratom. Skupina zaposluje štiri doktorje znanosti. Povprečna raven izobrazbe se zaradi načrtnega zaposlovanja mladega kadra s pretežno srednjo ravno izobrazbo ter izobraževanjem zaposlenih s študijem ob delu za pridobitev zahtevane ravni izobrazbe kontinuirano dviguje.

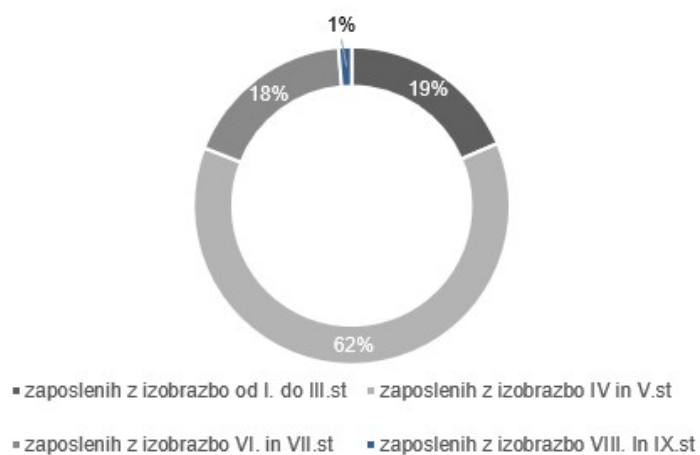
Starostna struktura

Starostna struktura se spreminja v smeri pomlajevanja v delovnih skupinah. V starostni skupini zaposlenih do 29 let se je število iz 22 odstotkov povečalo na 23 odstotkov, v skupini od 30 do 39 let število zaposlenih ostaja na ravni 30 %, prav tako v skupini zaposlenih v starosti nad 40 let odstotek zaposlenih ostaja na ravni 47 %. Spreminjanje starostne strukture v smeri zniževanja starosti zaposlenih za skupino predstavlja poseben izziv na vseh povezanih področjih delovanja kadrovske funkcije in priložnost ustvarjanja konkurenčne prednosti na način, da se izrabi polna produktivnost starejših umskih delavcev s prenosom tihega znanja na naslednike, ki prevzemajo naloge oziroma dopolnjujejo vrzeli, nastale v timih zaradi odhoda starejših sodelavcev tako v režijskih službah kot v neposrednem proizvodnem procesu.

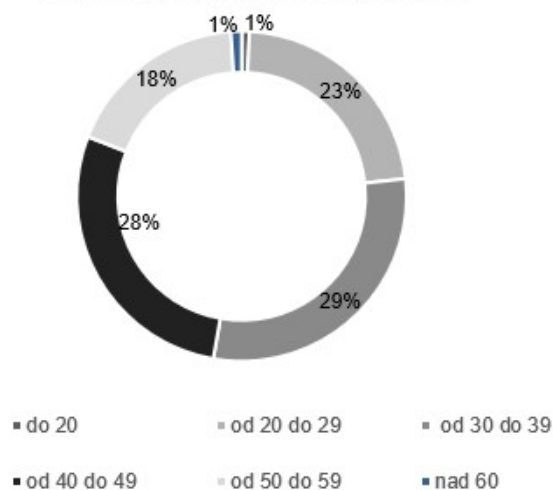
Število zaposlenih v skupini Adria Mobil

Izobrazbena struktura zaposlenih v skupini Adria Mobil na dan 31.12.2017

Starostna struktura zaposlenih v skupini Adria Mobil na dan 31.12.2017

3.1.6 Podatki o zaposlenih v družbi Adria Mobil, d. o. o.

Adria Mobil, d. o. o., je po stanju na dan 31. 12. 2017 zaposlovala 972 oseb, kar pomeni, da se je število zaposlenih glede na stanje 31. 12. 2016 povečalo za 61 oseb.

Od skupnega števila zaposlenih je 68 odstotkov moških ter 32 odstotkov žensk.

Povprečna delovna doba v podjetju je 12 let, skupna povprečna delovna doba pa 17,4 leta.

Od skupnega števila zaposlenih jih ima 744 pogodbe za nedoločen čas, 228 pa še za določen čas z možnostjo vnovične sklenitve pogodbe o zaposlitvi za določen čas oziroma spremembe v zaposlitev za nedoločen čas po kriteriju uspešnosti pri delu, ustrezne smeri in ravni strokovne izobrazbe in pripravljenosti zaposlenega na prekvalifikacijo ali pridobitev ustrezne kvalifikacije.

Fluktuacija v letu 2017 znaša 4,8 %: zaposlilo se je 146 sodelavcev, 85 pa jih je prekinilo pogodbo o zaposlitvi. Najpogostejša razloga sta bila sporazumna prekinitev delovnega razmerja ter prekinitev pogodbe za določen čas.

Starostna struktura

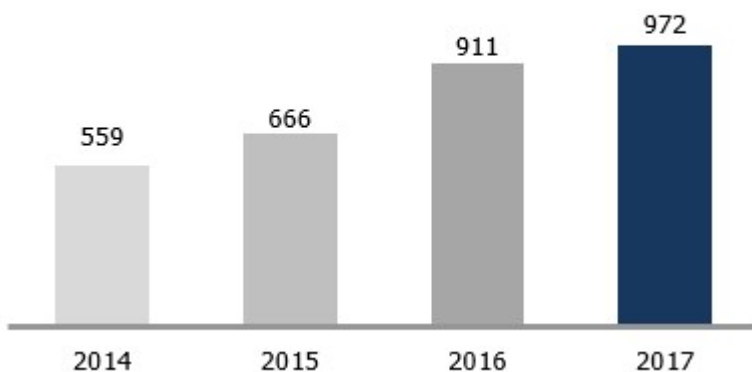
Starostna struktura zaposlenih kaže pretežno število zaposlenih, to je 54 % odstotkov, v starostni kategoriji do 39 let, v starostni kategoriji od 40 do 49 let se število zaposlenih ni bistveno spremenilo in ostaja pri 26 %. Odstotek zaposlenih v starostni kategoriji nad 50 let ostaja majhen, znaša 20 %. Strateške usmeritve delovanja funkcije HRM ključen poudarek prav zaradi spreminjanja starostne strukture zaposlenih namenjajo načrtovanju nasledstev ter dolgoročno zahtevajo intenzivno delo s talenti ter prepoznavanje potenciala v mladih perspektivnih kadrih ter drugačne pristope in ukrepe pri rekrutiranju kandidatov za zaposlitev in pri vseh nadaljnjih fazah kadrovanja. Posebno pozornost je zaradi spreminjanja starostne strukture v korist mlade generacije potrebno posvetiti uporabi novih orodij pri vodenju pomlajenih timov na področju upravljanja z medsebojnimi odnosi (agilnost, motiviranje, zavzetost, komunikacija, ocenjevanje, spodbujanje, empatija, umirjenost, odločnost, pogum...), kar predstavlja nov izziv tudi novonastavljenim vodjem mlajše generacije.

Izobrazbena struktura

Izobrazbena struktura od I. do III. ravni strokovne izobrazbe je ostala na ravni preteklega leta, to je 20 %, največ, **61 odstotkov, zaposlenih ima izobrazbo od IV. do V. ravni**, kar kaže, da se izobrazbena struktura tudi zaradi vse zahtevnejših tehnoloških postopkov in posledično zaposlovanja kadra s pretežno srednjo ravno izobrazbe izboljšuje, povečal se je odstotek zaposlenih z višjo ravno strokovne izobrazbe – nad VI. do IX., in sicer na 19 % zaposlenih, od tega so trije doktorji znanosti.

Izobrazbena struktura se iz leta v leto izboljšuje v prid visoke izobrazbe tudi zaradi vključevanja zaposlenih v študij ob delu v študijske programe za pridobitev visoke strokovne izobrazbe. Podjetje deluje po načelih učeče se organizacije, kar pomeni, da so učenje, znanje in prilagajanje spremembam temeljne značilnosti organizacije, ki se odvijajo na osebni, skupinski ter organizacijski ravni. Tak način delovanja konstantno išče odgovore na vprašanje, kaj spremeniti, da družba pridobi, ohrani oz. poveča konkurenčne prednosti. Pri tem je osredotočena na razvoj bistvenih znanj in kompetenc zaposlenih in strateške usmeritve podjetja. Z oblikovanjem zahtevanih kompetenc kadrov je lažje doseči rezultat. Po stanju na dan 31. 12. 2017 kar 46 zaposlenih študira ob delu, največ (30 oseb) v tehničnem sektorju, s ciljem pridobiti poklic, srednjo, višjo oziroma visoko raven izobrazbe tehnične smeri, v drugih sektorjih pa predvsem iz razloga visoke ravni strokovne izobrazbe, izboljšanja komunikacijskih, prezentacijskih, vodstvenih in organizacijskih veščin.

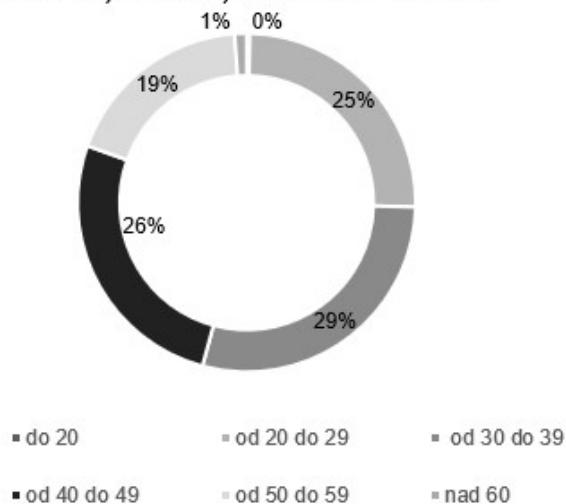
Število zaposlenih v družbi Adria Mobil, d. o. o.

Izobrazbena struktura zaposlenih v družbi Adria Mobil, d. o. o., na dan 31.12.2017

Starostna struktura zaposlenih v družbi Adria Mobil, d. o. o., na dan 31.12.2017

3.2 Družbena odgovornost do zaposlenih

Evropska panoga počitniških vozil, v okviru katere deluje tudi Adria Mobil, d. o. o., je izrazito sezonske narave in posledično narekuje dinamičen poslovni kontekst in raznoliko delo, kjer je potrebna velika mera fleksibilnosti in inovativnosti pri vsakdanjih aktivnostih. Adria Mobil, d. o. o., zato svojim zaposlenim ponuja različne možnosti dodatnega usposabljanja, izobraževanja ter možnosti za delo na projektih.

Pomemben del družbene odgovornosti do zaposlenih izražamo tudi skozi skrben karierni razvoj zaposlenih, skozi medgeneracijsko sodelovanje in razvito interno komunikacijo, o čemer podrobneje pišemo v razdelku 3.1 Upravljanje s človeškimi viri.

V družbi aktivno skrbimo tudi za zadovoljstvo in motiviranje zaposlenih. Poleg stimulativnega nagrajevanja je predvsem pomembna tudi možnost ustvarjalnega (so)delovanja, ki je zaželeno in potrebno v dinamičnem mednarodnem in globalnem poslovnem okolju. Vzporedno s tem skrbimo za strokovni in osebni razvoj zaposlenih – predvsem s spodbujanjem študija ob delu in z možnostmi dodatnega usposabljanja in izobraževanja skozi delo na različnih projektih, skozi delovanje v raziskovalni skupini. Raziskovalno delo in raziskave presegajo podjetniški okvir, saj spodbujamo in oblikujemo time in projekte z vsebinami razvoja produktov in storitev, v katere so vključeni inštituti, univerze in visokošolska središča.

Spodbujanje inovativnosti je motivirano ne le materialno, ampak tudi s sodelovanjem na razpisih in prejemih nagrad v okviru gospodarske zbornice in širše. Smo prejemnik polnega certifikata Družini prijazno podjetje, v okviru katerega skrbimo za usklajevanje družinskega in poslovnega življenja. Poleg tega imajo zaposleni tudi možnost prehoda med družbami znotraj skupine Adria Mobil, torej v Sloveniji in tujini.

3.2.1 Zdravje na delovnem mestu

»Skrb za zdravje je odgovornost vsakega posameznika in skupna naložba za prihodnost.« je zapisano vodilo, ki ga v zloženki Zdravi na delu komuniciramo našim zaposlenim. Tudi v Kodeksu etike adriašev med načeli navajamo, da je odgovornost vsakega posameznika, da skrbi za lastno zdravje in dobro počutje. V smeri ohranjanja zdravja in dobrega počutja so v preteklem letu potekale naslednje aktivnosti: izvedba zdravstvene ocene tveganja z oblikovanjem strokovnih podlag in zahtev zdravniških pregledov za zagotavljanje zdravstvenih pogojev za opravljanje zahtev delovnih mest in oblikovanje ukrepov za ustvarjanje napredka ergonomskega oblikovanja delovnih mest. Obenem smo krepili vlogo promotorjev zdravja, ki po enotah (sektorjih) izvajajo merjenje krvnega tlaka, ter opravljali pogovore z zaposlenimi z namenom obvladovanja absenzizma.

V družbi izvajamo tudi aktivnosti za promocijo zdravja na delovnem mestu, vsem zaposlenim pa omogočamo tudi vključitev v dodatno kolektivno pokojninsko zavarovanje. Sodelavci se lahko vključijo tudi v športno in kulturno društvo, znotraj katerih se lahko aktivno udeležujejo na različnih področjih družbenega življenja.

3.2.2 Kulturo adriašev krepimo s sprejemom upokoјencev, jubilaпtov ter tradicionalnimi srečanjji

Izdelki Adrie Mobil, d. o. o., so plod znanja in dela zaposlenih in so prejemniki številnih priznanj ter nagrad v mednarodnem okolju. Ti rezultati zaposlenim dajejo zagon, ponos in motiviranost za doseg dolgoročnih ciljev v družbi, ki se nenehno spreminja, razvija in narekuje trende v evropski panogi karavaninga. Pot, ki jo zaposleni v Adrii Mobil, d. o. o., gradimo skupaj (na temelju skupnih vrednot), je tista, ki odlikuje kulturo adriašev in zaradi katere vsako leto podeljujemo priznanja jubilaпtom, ki skozi desetletja ustvarjajo zgodbo naše družbe. Ta prav tako ohranja trajno vez z upokoјenimi sodelavci, ki ostajajo povezani v okviru Društva upokoјencev Adria Mobil.

Sprejem jubilaпtov Adrie Mobil, d. o. o. v letu 2017.

Sprejem upokoјencev Adrie Mobil, d. o. o., v letu 2017.

In ne nazadnje – za ohranjanje in krepitev vezi med širšimi sodelavci skrbimo tudi na ravni skupine Adria Mobil. V ta namen dvakrat letno organiziramo zdaj že tradicionalna srečanja, in sicer družinski piknik adriašev in silvestrovanje. Zavedamo se, da smo skupaj močnejši in da lahko le z iskanjem medsebojnih sinergij ustvarjamo uspešno prihodnost.

Tradicionalni piknik skupine Adria Mobil v letu 2017.

3.3 Družbena odgovornost do širšega okolja

Adria Mobil se zaveda svoje vključenosti ter povezanosti z okoljem in je zato zavezana k družbeno odgovornemu delovanju, kar pomeni vzpostavljanje in ohranjanje etičnega in moralnega odnosa do vseh ključnih deležnikov – zaposlenih, poslovnih partnerjev, kupcev, dobaviteljev ter lokalne skupnosti. V družbi se namreč zavedamo, da pozitivni in konstruktivni odnosi pomenijo potencialno konkurenčno prednost družbe v vse bolj dinamičnem poslovnem okolju.

V Adrii Mobil je družbena odgovornost sestavni del poslovne strategije in jo uresničujemo s sponzorstvi in donatorstvi na različnih področjih tako v lokalnem, nacionalnem kot tudi mednarodnem obsegu. S tem želimo prispevati k ustvarjanju takšnih pogojev v okolju, ki bodo omogočali razvoj ustvarjalnih posameznikov in društev na področju kulture in športa tako na regionalni kot nacionalni ravni.

Adria Mobil skozi družbeno odgovorno ravnanje nenehno prepleta poslovno zgodbo z okoljem. Podjetje sponzorira kolesarstvo v klubu, ki nosi ime Adria Mobil, s ciljem, da razvija in navdušuje mlade za vrednote zdravega življenjskega sloga, skrb za zdravje, tekmovalnost in doseganje rezultatov ter osebnih in ekipnih zmag, strasti in tolerance. V partnerstvu s klubom tako v ospredje postavljamo vrednote timskega dela, športa in tudi zelene mobilnosti, s katero je kolo neizogibno povezano. S tovrstnimi aktivnostmi širimo in komuniciramo vrednote aktivnega življenjskega sloga med mladimi, ki jih lahko kasneje s pridom uporabijo tako v zasebnem kot tudi poslovnem življenju. V sklopu 24. kolesarske dirke Po Sloveniji, ki je tudi v letu 2017 potekala v organizaciji kolesarskega kluba, je družba Adria Mobil v sodelovanju s klubom komunicirala in zaščitila slogan dirke »Fight for green«, s katerim komuniciramo ne le boj za zeleno majico vodilnega, temveč tudi prizadevanja vseh nas za ohranitev zelenega planeta. Kolesarski klub Adria Mobil je v tem letu dosegel tudi pomemben mednarodni medijski preboj na organizacijskem področju, saj je tradicionalno, 24. kolesarsko dirko Po Sloveniji prvič v zgodovini prenašal Eurosport. Tako so v klubu ob podpori generalnega sponzorja Adria Mobil uspeli dirko Po Sloveniji in Slovenijo kot privlačno turistično destinacijo približati milijonom ljubiteljev kolesarstva v Evropi in svetu.

Sponzorske aktivnosti Adrie Mobil so ciljno usmerjene in vodene tako, da vzpostavljajo vzajemno koristen odnos tako za podjetje (sponzorja) kot tudi za društva, klube in ostale deležnike. Pri tem so glavni kriteriji za izbiro sponzorskih projektov predvsem ujemanje vrednot sponzorirane aktivnosti z vrednotami družbe in blagovne znamke Adria ter program aktivnosti ali dogodkov, preko katerih bo družba gradila svoj ugled ter povezanost s ključnimi ciljnimi javnostmi, tudi kupci. Poleg kolesarskega kluba je Adria Mobil v preteklem letu sponzorsko podpirala tudi odbojarski klub ACH Volley, ki nadaljuje tradicijo najuspešnejšega odbojarskega kolektiva v Sloveniji. V letu 2017 smo prav tako nadaljevali sodelovanje z nekdanjo vrhunsko športnico Tino Maze, ki je postala ambasadorica avtodoma Adria Sonic, ter sklenili vnovično sodelovanje z biatloncem Jakovom Fakom. Adria Mobil je tudi v letu 2017 nadaljevala s sponzoriranjem novomeškega rokometnega kluba ter ostala podpornik vseslovenskega humanitarnega projekta Botrstvo.

3.3.1 Odprta vrata za zainteresirane skupine obiskovalcev

V nenehni skrbi za kupce, uporabnike naših produktov in ob dejstvu, da vse obstoječe in številne nove kupce želimo pritegniti bodisi k vnovičnemu bodisi k novemu nakupu izdelkov Adrie Mobil, d. o. o., že vrsto let redno odpiramo vrata naše družbe in proizvodnje tudi različnim organiziranim skupinam obiskovalcev. Tako smo v letu 2017 gostili skupno 1336 oseb (v letu 2016: 1043 oseb, v letu 2015: 1479 oseb), ki smo jim predstavili družbo Adria Mobil, d. o. o., in jih popeljali tudi skozi proizvodnjo. To je skoraj 300 oseb več kot v letu 2016, povečanje pa gre na račun organizirane predpremiere prenovljene blagovne znamke Sun Living, ko je Adria Mobil obiskalo večje število obstoječih in novih trgovcev. To pomeni, da število obiskov tovarne praktično ostaja na približno enaki ravni iz nekaj zadnjih let, odstopanja pa pripisujemo izrednim poslovnim dogodkom.

V strukturi naših obiskovalcev beležimo največ dijakov in študentov, sledijo predstavniki trgovske in distribucije mreže Adrie Mobil z različnih trgov (Nizozemska, Danska, Švedska, Norveška, Finska, Velika Britanija, Nemčija, Španija, Italija, Francija, Švica), člani karavaning klubov (UK, Avstrija, Nemčija), strokovna združenja iz Slovenije (različne sekcije GZS in GZDBK, Društvo za marketing Slovenije, Sindikat SKEI), poslovni partnerji s področja nabave in drugi.

Sicer smo v letu 2017 v poslovnih prostorih Adrie Mobil organizirali tudi vrsto drugih dogodkov in v tem okviru gostili številne druge obiskovalce. Dogodki so bili različni: novinarske konference, start kolesarske dirke za VN AM, konferenca GZS – Sekcija za kakovost, slavnostna akademija in odprtje razstave ob 45. obletnici Kolesarskega kluba Adria Mobil, redne distribucijske konference v februarju, oktobru in decembru, tradicionalna prireditev za otroke naših zaposlenih – obisk in sprejem dedka Mraza. Pri tem gre vsekakor za različne profile obiskovalcev, skupno število katerih se je gibalo med 700 in 800 oseb, ključno pri tem pa je, da tudi na ta način krepimo ugled in poznanost tako družbe Adria Mobil in njenih zaposlenih kot tudi blagovne znamke Adria ter nadgrajujemo politiko odprtosti družbe do ožjega in širšega družbenega okolja. Hkrati (zlasti med mlajšo generacijo) zbuja zanimanje za bodoče poklice, ki so primerni za našo branžo.

3.3.2 Poznanost in ugled

Tako družba Adria Mobil, d. o. o., kot njena generalna direktorica Sonja Gole sodita zelo visoko na lestvici poznanosti in ugleda v slovenskem prostoru, kar izhaja tudi iz letne raziskave Ugled generalnega direktorja in ugled podjetja, ki jo že 22 let redno opravlja agencija Kline & partner. Na lanskoletni lestvici stotih preučevanih slovenskih podjetij se je generalna direktorica Sonja Gole uvrstila med deset najbolj poznanih in najbolj uglednih slovenskih direktorjev, sama družba pa je uvrščena nekoliko nižje, a še vedno v zgornjo polovico preučevanih družb. Visok ugled in poznanost generalne direktorice družbe Adria Mobil, d. o. o., zelo pozitivno prispeva h korporativni poznanosti in ugledu same družbe, dejavniki ugleda, po katerih družba izstopa in se vsako leto uvršča višje na tej preučevani lestvici, pa se nanašajo na prepoznavnost in visoko ocenjeno družbeno dejavnost podjetja, na njegovo skrb za zaposlene, na finančno učinkovitost, jasnost vizije in odličnost voditeljstva (ta ocena je celo daleč najbolj visoko izstopajoča), investicijsko privlačnost družbe, inovativnost ponudbe družbe in njihovo kakovost.

3.4 Varovanje okolja

Strategija EU za trajnostni razvoj opredeljuje glavne cilje, med katerimi je tudi varstvo okolja, ki pravi: »Ohranjanje zmožnosti Zemlje, da omogoča življenje v vsej njegovi raznolikosti, spoštovanje omejenosti zemeljskih naravnih virov ter zagotavljanje visoke stopnje varstva okolja in izboljšanje kakovosti okolja. Preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja okolja ter spodbujanje trajnostnih vzorcev porabe in proizvodnje, da bi se prekinila povezava med gospodarsko rastjo in propadanjem okolja.«

Zaradi številnih navzočih globalnih izzivov bomo v prihodnosti samo z novimi in učinkovitimi ukrepi lahko ohranili čist zrak, vodo in oceane, dosegli trajnostno rabo zemljišč in ekosistemov ter ustrezno obvladovali podnebne spremembe. Tako se v družbi zavedamo, da je okoljsko delovanje eden od ključnih stebrov trajnostnega razvoja in močno prepleteno s socialnim in ekonomskim delovanjem. Naš odnos do okolja postaja pomemben tudi za zainteresirano javnost. Leta 2003 smo vzpostavili sistem ravnanja z okoljem po ISO 14001, ki ga redno posodabljam.

Z okoljsko politiko smo se zavezali, da bomo:

- vključevali ekologijo v našo razvojno strategijo, v letne načrte s predvidenimi ukrepi, sredstvi, nosilci, izvajalci in roki z namenom, da bi nenehno zmanjševali negativne vplive na okolje;
- prepoznavali in spremljali okoljske vidike, merili okoljske kazalnike ter v primeru odstopanj ustrezno ukrepali;
- skrbeli za stalno izboljševanje sistema ravnanja z okoljem;
- skrbeli za zmanjševanje količin nastalih odpadkov in zagotovili vnovično uporabo z ločenim zbiranjem;
- si prizadevali za racionalno rabo energentov in vode;
- izvajali ustrezna okoljevarstvena izobraževanja ter zaposlene osveščali o odgovornosti do delovnega in širšega okolja;
- sodelovali z zainteresiranimi notranjimi in zunanjimi strankami;
- v sodelovanju s svojimi dobavitelji in trgovci razpravljali o vprašanjih, vezanih na okolje;
- periodično obveščali o rezultatih okoljskih presoj zaposlenih;
- omejevali uporabo okolju škodljivih materialov;
- izvajali in podpirali raziskave, vezane na zmanjševanje škodljivih vplivov na okolje, povezane z našo družbo; ter
- z okoljsko politiko seznanili vse fizične in pravne osebe, ki delajo za družbo ali v njenem imenu.

Z vstopom v EU je Slovenija sprejela odgovornost za prenos, integracijo in izpolnjevanje EU predpisov ter okoljske zakonodaje. Poleg zavezujočih EU predpisov je Slovenija sprejela tudi lastno okoljsko zakonodajo. In k varovanju okolja stremi tudi naša družba. Na podlagi sprejete okoljske politike želimo pri vseh zaposlenih razvijati odgovoren odnos do okolja ter povečevati okoljsko ozaveščenost. Preko spremljanja okoljskih kazalnikov prepoznavamo, katera področja varovanja okolja moramo preko sprejetih okoljskih ciljev in programa dela obvladovati ter zmanjševati negativne vplive.

Notranje komuniciranje je potekalo preko prenosa informacij članov skupine za okolje v svoje delovne sredine, preko Informatorja in internega glasila Adriaš.si. Za vse nove zaposlene pripravimo uvajalno predavanje na temo sistema ravnanja z okoljem, ravnanja z odpadki ter varnega ravnanja s kemikalijami. V letu 2017 se je teh predavanj udeležilo 107 zaposlenih. Dodatno se je okoljskih predavanj v družbi udeležilo še 31 zaposlenih iz interne logistike ter vsi vodje iz proizvodnje. Udeležili smo se tudi zunanjih usposabljanj. Smo tudi aktivni člani Sekcije za okolje in energijo pri Gospodarski zbornici Dolenjske in Bele krajine (GZDBK).

Za Agencijo RS za okolje smo izdelali letno poročilo o porabi hlapnih organskih snovi, količinah embalaže in količinah odpadkov. O uvoženih kemikalijah smo poročali Uradu za kemikalije ter Carinskemu uradu Jesenice o vneseni embalaži iz tujine.

Količine hlapnih organskih snovi (HOS) smo uspeli obdržati na zakonski meji, in sicer na vrednosti 0,42 kg na proizvod.

Kot pomemben okoljski vidik smo ocenili količine kartonske in plastične embalaže. V sektorju Logistika so pristopili k zmanjševanju le-te v vpeljavo povratne embalaže, kjer je to smotno. V sklopu projekta SCOPE, ki se je začel konec leta 2017 in še poteka, se aktivno ukvarjamo tudi z definicijo embalaž in zmanjšanjem količine odpadne embalaže z namenom izboljšanja celotne oskrbne verige v družbi.

V sektorju Nabava so preko projekta Optimizacija prevozov zmanjšali stroške prevozov ter z uvedbo sistematičnega naročanja in spremljanja prevozov optimizirali dostave materiala v družbo ter tako posledično zmanjšali porabo goriva, s tem pa tudi ogljični odtis.

Na liniji avtodomov je bila izvedena zamenjava fluorescentnih in halogenih žarnic z LED razsvetljavo z namenom manjše porabe električne energije in povečane osvetljenosti za 10 %. Menjava se bo v letu 2018 nadaljevala v celotni proizvodnji.

Z odpadki ravnamo gospodarno ter v skladu z zakonodajo. Predstavljajo pomemben ekonomski vir in tudi vir surovin. Velik poudarek dajemo pravilnemu ločevanju odpadkov pri nastanku. Največji delež v skupni količini odpadkov predstavljata žagovina ter embalaža. Glavni cilj je izboljševanje razmerja med komunalnimi in reciklirnimi odpadki. Na deponijo smo oddali 3,8 % vseh odpadkov.

V letu 2017 je sončna elektrarna proizvedla 575.134 kWh, od tega smo porabili 498.198 kWh za lastne potrebe, razlika je bila oddana v javno omrežje. Od začetka obratovanja smo prispevali k manjši emisiji CO₂ (ogljčni odtis) za 732 ton.

V letu 2017 nismo imeli pregledov Inšpekcije za okolje in naravo ter Inšpekcije za kemikalije.

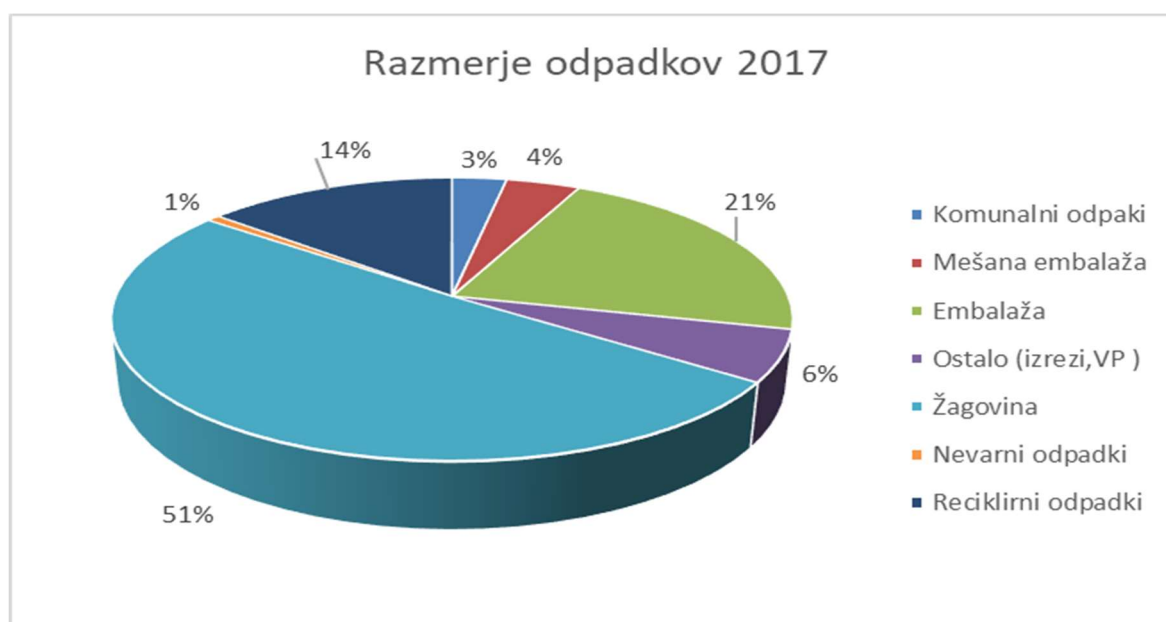
Od zunanje zainteresirane javnosti se z okoljskimi vprašanji na podjetje ni obrnil nihče.

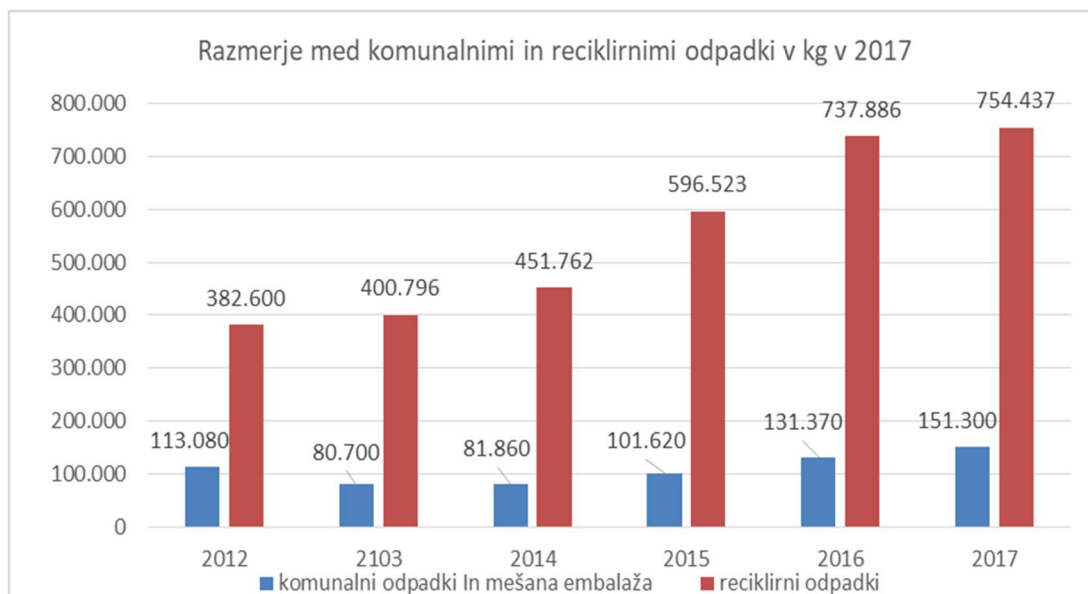
Izrednih dogodkov, ki bi ogrožali okolje ali varnost ljudi, nismo imeli.

Redno spremljamo okoljsko zakonodajo ter ostale zahteve (področja vode, zraka, odpadkov, kemikalij, energentov, embalaže, hrupa, svetlobnega onesnaževanja). S trgov izven EU pridobivamo morebitne okoljske zahteve za ta tržišča. Rezultati notranjih in zunanjih okoljskih monitoringov, letnega popisa okoljskih vidikov, izdelava in realizacija okoljskega programa, izvedba vodstvenega pregleda ter notranjih in zunanje presoje potrjujejo, da je delovanje družbe Adria Mobil, d. o. o., skladno z okoljsko in drugo zakonodajo.

3.5 Kazalniki trajnostnega razvoja za področje okolja

V letu 2017 smo spremljali okoljske kazalnike učinkovitosti za električno energijo, plin, vodo, delež reciklrnih odpadkov v skupni količini odpadkov, stroške, količino oddanih nevarnih odpadkov, skupno količino odpadkov, porabljene količine hlapnih organskih snovi in število ur okoljskih usposabljanj tako v skupni količini kot na proizvod ter jih preverjali z doseženimi rezultati v letu 2016.

RAČUNOVODSKO POROČILO

Ob dodatnih proizvodnih kapacitetah in novi, sodobnejši tehnologiji proizvodnje bo Adria Mobil, d. o. o., tudi v prihodnjih letih proizvodno in prodajno rasla. Strateški cilj je doseči tržni delež blagovne znamke Adria nad sedem odstotkov na evropskem trgu.

4.1 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Računovodski del letnega poročila sestavljata dve vsebinsko zaokroženi poglavji.

Prvo poglavje obsega konsolidirane računovodske izkaze s pojasnili Skupine Adria Mobil, drugo poglavje pa računovodske izkaze s pojasnili družbe Adria Mobil. Vsi izkazi so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Skupinski računovodski izkazi vključujejo računovodske izkaze odvisnih družb, kjer je matična družba Adria Mobil v večini 100-odstotni lastnik. V konsolidacijo so vključene spodaj navedene družbe.

	Ime družbe (odvisna družbe)	Sedež družbe	Država družbe	Delež	Vrednost deleža	Znesek kapitala 31. 12. 2017
	Družbe v tujini					v EUR
1.	Adria Caravan, Aps	Kolding	Danska	100,00 %	107.368	1.290.037
2.	Adria Mobil (Schweiz), GmbH	Quartino	Švica	100,00 %	0	930.581
3.	Adria Concessionaries, Ltd.	Suffolk	Anglija	100,00 %	694.163	2.218.812
4.	Adria More, d. o. o.	Zadar	Hrvaška	100,00 %	2.766.324	9.084.976
5.	Adria Star, d. o. o.	Karlovac	Hrvaška	100,00 %	4.968.637	3.404.697
6.	Adria Benelux, BV	Papandrecht	Nizozemska	100,00 %	300.000	1.762.124
7.	Adria Distribution Spain, S.L.	Fogars de la Selva	Španija	100,00 %	0	446.028
8.	Domerium, S.L.U.	Fogars de la Selva	Španija	100,00 %	3.780.000	4.734.729
	Družbe v Sloveniji				0	
9.	Adria Plus, d. o. o.	Novo mesto	Slovenija	100,00 %	515.610	1.600.687
10.	Podgorje, d. o. o.	Šentjernej	Slovenija	99,52 %	1.154.503	11.859.191
11.	Adria Dom, d. o. o.	Črnomelj	Slovenija	100,00 %	1.350.000	7.557.089

V letu 2017 je bila zaključena likvidacija družbe Fleetwood Group Holdings in zaključen stečaj družbe Sun Roller Španija.

4.2 Izjava o odgovornosti Uprave

Generalna direktorica, 6. 4. 2018, potrjuje konsolidirane računovodske izkaze za leto, končano na dan 31. 12. 2017 in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom ter računovodske izkaze družbe Adria Mobil, d. o. o., in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom družbe Adria Mobil, d. o. o..

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2017.

Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Uprava tudi potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju podjetja ter v skladu z veljavno zakonoda jo in veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma zakonitosti.

Davčne oblasti lahko v roku 5 let po preteku leta, v katerem je bilo treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Sonja Gole

Generalna direktorica Adrie Mobil, d. o. o.

4.3 Konsolidirani računovodski izkazi skupine Adria Mobil

4.3.1 Konsolidirani izkaz poslovnega izida skupine Adria Mobil za leto 2017

V EUR	Pojasnila	2017	2016
1. Čisti prihodki iz prodaje	5	416.844.177	354.917.805
2. Proizvajalni stroški prodanih proizvodov ali NV prodanega blaga	6	-330.244.722	-281.228.500
3. Kosmati poslovni izid od prodaje		86.599.455	73.689.305
4. Stroški prodajanja	6	-11.670.859	-12.098.440
5. Stroški splošnih dejavnosti	6	-30.222.515	-30.927.116
6. Drugi poslovni prihodki	7	2.718.092	2.189.628
7. Poslovni izid iz poslovanja		47.424.173	32.853.377
8. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	8	0	206.472
9. Finančni prihodki iz danih posojil	8	18.639	527.542
10. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	8	1.055.982	2.297.748
11. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		-1.319.325	-1.707.668
12. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	8	-1.820.493	-1.258.778
13. Dobiček pred davkom		45.358.976	32.918.693
14. Davki iz dobička	9	-6.846.666	-4.722.047
15. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	10	38.512.310	28.196.646
ČISTI POSLOVNI IZID PRIPADA:			
a) lastnikom obvladujoče družbe		38.500.337	28.185.298
b) neobvladujočemu deležu		11.973	11.348

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.3.2 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa skupine Adria Mobil

	Pojasnila	2017	2016
I. Čisti dobiček leta po obdavčitvi	11	38.512.310	28.196.646
II. Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida (po davku)		139.060	-238.545
1. Spremembe poštene vrednosti izvedenih finančnih inštrumentov (po davku)		-18.905	-186.357
2. Prevedbene rezerve (po davku)		157.965	-52.188
III. Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida (po davku)		-55.672	-391.757
1. Aktuarski dobički/izgube iz odpravnin ob upokojitvi (po davku)		-51.699	-112.629
2. Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju (po davku)		-3.973	-279.128
IV. Vseobsegajoči donos poslovnega izida po obdavčitvi (po davku)		38.595.698	27.566.344
Vseobsegajoči donos poslovnega izida po obdavčitvi, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe		38.587.698	27.559.812
Vseobsegajoči donos poslovnega izida po obdavčitvi, ki pripada neobvladujočemu deležu		8.000	6.532

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.3.3 Konsolidirani izkaz finančnega položaja skupine Adria Mobil na dan 31. 12. 2017

V EUR	Pojasnila	31. 12. 2017	31. 12. 2016
SREDSTVA		201.922.064	201.484.661
A. NEKRATKOROČNA SREDSTVA		61.533.145	56.122.678
I. Neopredmetena sredstva	12	522.949	363.448
II. Nepremičnine in oprema	13	49.407.549	42.145.574
III. Naložbene nepremičnine	14	6.796.690	7.861.987
IV. Nekratkoročne finančne naložbe	15	857.099	514.919
1. Nekratkoročne finančne naložbe, razen posojil		127.649	121.973
2. Nekratkoročna posojila	16	729.450	392.946
V. Nekratkoročne poslovne terjatve		1.613.486	656.903
VI. Odložene terjatve za davek		2.335.372	4.579.847
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		140.388.919	145.361.983
I. Zaloge	18	68.333.531	67.001.425
II. Kratkoročne finančne naložbe		543.032	684.614
1. Kratkoročna posojila	16	543.032	684.614
III. Kratkoročne poslovne terjatve	17	62.777.261	59.481.738
1. Kratkoročne terjatve do kupcev		54.495.779	51.150.879
2. Druge kratkoročne poslovne terjatve		8.281.482	8.330.859
IV. Denarna sredstva	19	8.735.095	18.194.206
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		201.922.064	201.484.661
A. KAPITAL	20	72.130.053	68.539.114
A1. Kapital lastnikov obvladujoče družbe		72.068.141	68.485.202
I. Vpoklicani kapital		3.417.681	3.417.681
II. Kapitalske rezerve		624.187	624.187
III. Rezerve iz dobička	21	3.032.223	3.032.223
IV. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	22	-430.153	-411.248
V. Uskupinjevalni popravek kapitala	23	34.894	-71.372
VI. Preneseni čisti poslovni izid		26.888.972	33.708.433
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta		38.500.337	28.185.298
A2. Kapital neobvladujočemu deležu		61.912	53.912
B. NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI		36.807.514	43.335.190
I. Rezervacije	24	18.027.635	17.073.874
II. Odloženi prihodki		953.996	921.614
III. Nekratkoročne finančne obveznosti	25	17.662.282	25.148.647
IV. Nekratkoročne poslovne obveznosti		163.601	191.055
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		92.984.497	89.610.357
I. Kratkoročne finančne obveznosti	25	13.628.219	20.987.472
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	26	78.747.099	65.921.760
1. Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev		63.358.545	44.089.190
2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		15.388.554	21.832.570
III. Kratkoročne obveznosti za davek od dobička	26	609.179	2.701.125
OBVEZNOSTI SKUPAJ		129.792.011	132.945.547

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala skupine Adria Mobil za leto 2017

Od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid	Rezerve, nastale zaradi vred. poštene vrednosti	Uskupin. popravek kapitala	Skupaj kapital, ki pripada last. obv. d.	Kapital, ki pripada neobvlad. delu	SKUPAJ KAPITAL
Zač. stanje v poslovnem obdobju 1. 1. 2017	3.417.681	624.187	3.032.223	33.708.433	28.185.299	-411.248	-71.372	68.485.202	53.912	68.539.114
Sprememba lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	-35.004.760	0	0	0	-35.004.760	0	-35.004.760
Izplačilo dividend	0	0	0	-35.004.760	0	0	0	-35.004.760	0	-35.004.760
Drugo	0	0	0		0	0	0	0	0	0
Celoten vseobsegajoči donos leta	0	0	0	0	38.500.337	-18.905	106.266	38.587.698	8.000	38.595.698
Vnos čistega poslovnega izida leta	0	0	0	0	38.500.337	0	0	38.500.337	11.973	38.512.310
Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja FN po poštene vrednosti	0	0	0	0	0	-51.699	0	-51.699	-3.973	-55.672
Druge sestavine vseobsegajočega odnosa	0	0	0	0	0	32.794	106.266	139.060	0	139.060
Spremembe v kapitalu	0	0	0	28.185.299	-28.185.299	0	0	0	0	0
Razporeditev čistega dobička	0	0	0	28.185.299	-28.185.299	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2017	3.417.681	624.187	3.032.223	26.888.972	38.500.337	-430.153	34.894	72.068.141	61.912	72.130.053

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala skupine Adria Mobil za leto 2016

Od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid	Rezerve, nastale zaradi vred. poštene vrednosti	Uskupin. popravek kapitala	Skupaj kapital, ki pripada last. obv. d.	Kapital, ki pripada neobvlad. delu	SKUPAJ KAPITAL
Zač. stanje v poslovnem obdobju 1. 1. 2016	3.417.681	624.187	3.032.223	41.211.653	15.497.235	162.050	-19.184	63.925.845	47.380	63.973.225
Sprememba lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	-23.000.455	0	0	0	-23.000.455	0	-23.000.455
Izplačilo dividend	0	0	0	-23.004.739	0	0	0	-23.004.759	0	-23.004.759
Drugo	0	0	0	4.284	0	0	0	4.284	0	4.284
Celoten vseobsegajoči donos leta	0	0	0	0	28.185.298	-573.298	-52.188	27.559.812	6.532	27.566.344
Vnos čistega poslovnega izida leta	0	0	0	0	28.185.298	0	0	28.185.298	11.348	28.196.646
Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja FN po poštene vrednosti	0	0	0	0	0	-294.170	0	-294.170	-4.816	-298.986
Druge sestavine vseobsegajočega odnosa	0	0	0	0		-279.128	-52.188	331.316	0	-331.316
Spremembe v kapitalu	0	0	0	15.497.235	-15.497.235	0	0	0	0	0
Razporeditev čistega dobička	0	0	0	15.497.235	-15.497.235	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2016	3.417.681	624.187	3.032.223	33.708.433	28.185.298	-411.248	-71.372	68.485.202	53.912	68.539.114

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.3.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov za leto 2017

V EUR	2017	2016
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Postavke izkaza poslovnega izida		
Čisti dobiček	38.512.310	28.196.646
Popravki poslovnega izida		
Neto stroški financiranja	957.697	141.156
Finančni prihodki od deležev v pridruženih družbah	0	-206.472
Učinek pri odtujitvi osnovnih sredstev	289.254	-984.134
Amortizacija neopredmetenih sredstev	127.647	127.070
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	3.074.656	3.444.415
Amortizacija naložbenih nepremičnin	1.665.274	1.653.375
Popravek vrednosti zalog in terjatev	1.597.582	362.631
Oblikovanje in odprava rezervacij	-986.143	61.144
Davek iz dobička	6.846.666	4.722.046
Dobiček iz rednega delovanja pred spremembami v obratnem kapitalu	52.084.944	37.517.878
Povečanje /zmanjšanje poslovnih in drugih terjatev	-4.627.498	-12.812.830
Povečanja/zmanjšanje odloženih terjatev za davek	2.244.475	-354.413
Povečanja/zmanjšanje zalog	-1.992.545	-10.787.411
Drugo	0	2.785.107
Povečanje /zmanjšanje rezervacij	986.143	-1.924.834
Povečanja/zmanjšanje poslovnih in drugih dolgov	10.847.106	10.559.594
Plačani davek iz dobička	-7.193.044	-2.638.984
Denarni tok iz poslovanja	52.349.580	22.344.107
Prejemki od obresti in drugih finančnih prihodkov	1.074.621	2.825.289
Izdatki za obresti in drugih finančnih odhodkov	-1.319.326	-1.707.668
Prebitek prejemkov pri poslovanju in prebitek izdatkov pri poslovanju	52.104.875	23.461.729
DENARNI TOKOVI PRI INVESTIRANJU	0	
Prejemki pri investiranju	-200.598	14.610.255
Prejemki od deležev pridruženih družb	0	206.472
Prejemki od odtujitve drugih finančnih naložb, razen posojil	-5.676	
Prejemki od vrnjenih posojil in predujmov	-194.922	14.403.783
Izdatki pri investiranju	-11.513.011	-6.120.879
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-287.149	-161.361
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	0	0
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-11.225.863	-5.864.094
Izdatki za pridobitev za prodajo razpoložljivih finančnih naložb	0	-95.424
Prebitek prejemkov pri naložbenju in prebitek izdatkov pri naložbenju	-11.713.609	8.489.376
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU	0	
Prejemki pri financiranju	-7.359.253	0
Prejemki od povečanja nekratkoročnih finančnih obveznosti	0	0
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	-7.359.253	0
Izdatki pri financiranju	-42.491.124	-29.785.087
Izdatki za odplačila nekratkoročnih finančnih obveznosti	-7.486.365	-6.780.348
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	0	0
Izdatki za izplačilo dividend	-35.004.760	-23.004.739
Prebitek prejemkov pri financiranju in prebitek izdatkov pri financiranju	-49.850.377	-29.785.087
GIBANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV	0	
Stanje denarja in denarnih ustreznikov na začetku obdobja	18.194.206	16.028.187
Povečanje – zmanjšanje denarja in denarnih ustreznikov	-9.459.111	2.166.018
Stanje denarja in denarnih ustreznikov ob koncu obdobja	8.735.095	18.194.206

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.3.5 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom skupine Adria Mobil

Pojasnilo 1: Izjava o skladnosti

Poslovodstvo družbe Adria Mobil je izkaze družbe in konsolidirane računovodske izkaze skupine odobrilo dne 6. 4. 2018.

Računovodski izkazi skupine Adria Mobil so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija, s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja in jih je sprejela tudi Evropska unija, ter v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah.

Pojasnilo 2: Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi predstavljajo konsolidirane računovodske izkaze družb v okviru skupine Adria Mobil.

Osnove za uskupinjevanje

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni iz računovodskih izkazov skupine Adria Mobil in njenih odvisnih družb na dan 31. 12. 2017. Za vse odvisne družbe se uporablja metoda popolnega uskupinjevanja od dne, ko skupina Adria Mobil obvladuje odvisno družbo. Iz skupine so odvisne družbe izključene v trenutku, ko preneha kontrolni vpliv matične družbe ali družbe v skupini. Računovodski izkazi družb v skupini so pripravljeni za isto poročevalsko obdobje kot računovodski izkazi matične družbe, z uporabo istih računovodskih usmeritev. Ob pripravi skupinskih računovodskih izkazov so izločeni vsi posli, stanja in nerealizirani dobički ter izgube, ki so posledica notranjih poslov znotraj skupine, in dividende med povezanimi družbami. Izguba odvisne družbe se pripiše neobvladujočemu deležu tudi, če je posledica tega primanjkljaj. Sprememba v lastniškem deležu odvisne družbe, pri kateri ne pride do izgube vpliva, se obračuna v kapitalu. Ob izgubi vpliva v odvisni družbi mora skupina:

- odpraviti pripoznanje sredstev (vključno z dobrim imenom) in obveznosti odvisne družbe;
- odpraviti pripoznanje knjigovodske vrednosti vseh neobvladujočih deležev;
- odpraviti celotni znesek tečajnih razlik, ki so bile pripoznane v kapitalu;
- pripoznati pošteno vrednost prejetega nadomestila;
- pripoznati pošteno vrednost vseh preostalih naložb;
- pripoznati vse presežke ali primanjkljaje v izkazu poslovnega izida;
- ustrezno prerazvrstiti delež matične družbe v postavkah, ki so bile predhodno pripoznane v drugem vseobsegajočem dobičku, v izkaz poslovnega izida ali zadržani dobiček.

Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Poslovne združitve in dobro ime

Poslovne združitve se obračunajo z uporabo prevzemne metode. Stroški v zvezi s prevzemom se določijo v skupni višini nadomestila po poštenu vrednosti na dan prevzema, povečani za znesek vseh neobvladujočih deležev v prevzeti družbi. Za vsako poslovno združitve mora prevzemna družba izmeriti višino neobvladujočega deleža v prevzeti družbi bodisi po poštenu vrednosti bodisi po sorazmernem delu opredeljivih čistih sredstev prevzete družbe. Prevzemna družba pripozna stroške, povezane s prevzemom med odhodki, v postavki Splošni administrativni stroški.

Ob prevzemu skupina oceni, ali je razporeditev pridobljenih finančnih sredstev in prevzetih obveznosti skladna s pogodbenimi določili, gospodarskim položajem in pomembnimi okoliščinami na datum prevzema. Poleg tega mora prevzeta družba ločiti vstavljene izpeljane instrumente od gostiteljske pogodbe.

Pri poslovni združitvi, izvedeni na več stopnjah, se poštena vrednost prejšnjega prevzemnikovega deleža v lastniškem kapitalu prevzete družbe znova izmeri na pošteno vrednost na datum prevzema skozi izkaz poslovnega izida. Znesek pogojnega nadomestila, ki bo predvidoma preneseno na prevzemno družbo, se pripozna po poštenu vrednosti na datum prevzema. Kasnejše spremembe poštene vrednosti pogojnega nadomestila, ki se šteje za sredstvo ali obveznost, se po MRS 39 pripoznajo bodisi v izkazu poslovnega izida bodisi kot sprememba drugega vseobsegajočega donosa. Če se pogojno nadomestilo pripozna v kapitalu, se ga ne sme znova izmeriti, vse dokler ni poračunano s kapitalom.

Dobro ime se pri prvotnem merjenju pripozna po nabavni vrednosti, ki je presežek skupnega zneska prenesenega nadomestila in pripoznanega zneska neobvladujočega deleža nad zneskom opredeljivih pridobljenih sredstev ter prevzetih obveznosti. Če je nadomestilo nižje od poštene vrednosti čistih sredstev prevzete odvisne družbe, se razlika pripozna v izkazu poslovnega izida.

Po prvotnem pripoznanju se dobro ime izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano izgubo iz oslabitve. Zaradi preizkusa dobrega imena zaradi oslabitve se od dneva prevzema dobro ime, pridobljeno pri poslovni združitvi, razporedi na vsako denar ustvarjajočo enoto skupine, za katero se pričakuje, da bodo k njej pritekale koristi od poslovne združitve ne glede na to, ali so druga sredstva in obveznosti prevzete družbe dodeljena tem enotam.

Kadar je dobro ime del denar ustvarjajoče enote in se del poslovanja te denar ustvarjajoče enote odtuji, se pri določanju dobička in izgube ob odtujitvi poslovanja dobro ime, ki je povezano s to odtujeno denar ustvarjajočo enoto, pripozna v knjigovodski vrednosti poslovanja odtujene enote. Dobro ime, ki je odsvojeno v teh okoliščinah, se meri na osnovi relativne vrednosti odtujene dejavnosti in dela denar ustvarjajoče enote, ki jo skupina obdrži.

Preračun tujih valut

Skupinski izkazi so predstavljeni v EUR, ki so funkcionalna in poročevalna valuta, ki jo uporabljajo matična družba in njene odvisne družbe v Sloveniji. Transakcije v tuji valuti so v začetku pripoznane v funkcionalni valuti in so preračunane po tečaju na dan transakcije. Monetarna sredstva in obveznosti v tuji valuti so preračunani po tečaju funkcionalne valute na dan bilance stanja. Vse razlike, ki izhajajo iz preračuna tujih valut, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Nemonetarna sredstva in obveznosti, pripoznana na podlagi izvirnih vrednosti v tuji valuti, so preračunana po tečaju na dan transakcije. Nemonetarna sredstva in obveznosti merjena po pošteni vrednosti v tuji valuti so preračunana po tečaju, ko je bila poštna vrednost ugotovljena. Tu so navedene funkcionalne valute tujih odvisnih podjetij.

Adria Caravan, Aps	DKK
Adria Mobil (Schweiz), GmbH	CHF
Adria Concessionaries, Ltd.	GBP
Adria More, d.o.o.	HRK
Adria Star, d.o.o.	HRK
Adria Plus, d.o.o.	EUR
Podgorje, d.o.o.	EUR
Adria Dom, d.o.o.	EUR
Adria Benelux	EUR
Domerium, S.R.U	EUR
Adria Distribution Spain, S.L.	EUR

Na dan poročanja so izkazi navedenih odvisnih družb preračunani v poročevalno valuto skupinskih računovodskih izkazov. Za bilanco stanja je uporabljen tečaj Banke Slovenije na dan poročanja, medtem ko je za izkaz poslovnega izida uporabljen povprečni tečaj skozi celotno poslovno leto.

Tečajne razlike, ki izhajajo iz preračuna funkcionalne valute v poročevalno valuto, se pripoznajo neposredno v kapitalu in izkazu vseobsegajočega drugega vseobsegajočega donosa kot prevedbena rezerva do trenutka odprodaje odvisne družbe, ko se te tečajne razlike pripoznajo v izkazu poslovnega izida in kot prerazvrstitev v izkazu vseobsegajočega donosa.

Poslovni izid iz poslovanja

Poslovni izid iz poslovanja je opredeljen kot poslovni izid pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih bank, depozitov, naložb, plačane obresti od posojil ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

Pomembne poslovodske ocene

Priprava računovodskih izkazov zahteva od posloводства določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti skupine ter razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov skupine v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja. Ocene in predpostavke temeljijo na prejšnjih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah smatrajo kot utemeljeni, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti.

Poslovodske ocene zajemajo med drugim naslednje postavke: amortizacijsko dobo in preostalo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih nekratkoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in dvomljivih terjatev ter tožbene zahtevke, nekratkoročne pasivne časovne razmejitve za garancijska popravila, rezervacije v povezavi z bodočimi stroški zaposlencev – odpravnine, jubilejne nagrade. Bodočih dogodkov in njihovega vpliva ni možno določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot

posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem skupina deluje. Dejanske posledice se lahko razlikujejo od ocenjenih.

Glavne ocene in predpostavke na dan bilance stanja, ki se nanašajo na prihodnje poslovanje in lahko povzročijo pomembne popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti v naslednjem poslovnem letu, so navedene v nadaljevanju.

Rezervacije za jamstva

Rezervacije za jamstva so oblikovane v višini pričakovanih odhodkov za popravila prodanih produktov v garancijskem roku. Oblikovane so glede na izkušnje iz preteklosti in glede na sedanjo prodajo. Rezervacije so oblikovane individualno tudi za predvidene dodatne stroške popravil in odpravo napak, ki so bile že zaznane na trgu.

Popravki vrednosti terjatev in slabitev finančnih naložb se oblikujejo na osnovi preverbe in ocene iztržljivosti.

Odložene terjatve za davek

Pripoznanje odloženih terjatev za davek zahteva pomembne ocene posloводства glede višine bodočih obdavčljivih dobičkov in bodočih strategij davčnega planiranja.

Pomembne poslovske presoje

Pri uporabi računovodskih usmeritev je moralo posloводство poleg ocen, ki najbolj vplivajo na vrednosti v računovodskih izkazih, presoditi o postavkah, navedenih v nadaljevanju.

Opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena nekratkoročna sredstva

Posloводство ocenjuje, da ni nikakršnih dejavnikov, ki bi nakazovali potrebo po oslabitvi opredmetenih ali neopredmetenih osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2017.

Zemljišča, zgradbe in oprema

Zemljišča so vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno oslabitev. Zgradbe in oprema so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano amortizacijo in morebitno oslabitev vrednosti. V nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva so všteti njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter vsi stroški usposobitve sredstva za nameravano uporabo, zlasti stroški dovoza in namestitve. Nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v skupini, tvorijo stroški, ki jih povzroči njegova zgraditev ali izdelava in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva se razporedi na njegove dele, če je njihova vrednost pomembna, imajo različne dobe koristnosti. Pravila za razporeditev na dele osnovnih sredstev temeljijo na opredelitvi delov osnovnih sredstev z različnimi dobami koristnosti in/ali vzorci uporabe. Kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečujejo njegovo nabavno vrednost, če gre za njegovo nadomestitev in/ali je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Ob tem se njegova preostala doba koristnosti znova oceni. V primeru kasnejših izdatkov za popolnoma amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti. Vsi ostali kasnejši izdatki za opredmeteno osnovno sredstvo so pripoznani kot odhodek ob nastanku. Skupina obračunava amortizacijo po metodi enakomernega časovnega razmejevanja v skladu z ocenjeno dobo koristnosti.

	Najnižja amortizacijska stopnja	Najvišja amortizacijska stopnja
Nepremičnine	5,0 %	5,0 %
Naložbene nepremičnine	2,5 %	2,5 %
Oprema	10,0 %	20,0 %
Programska oprema	10,0 %	10,0 %
Strojna oprema	33,3 %	50,0 %
Transportna vozila	12,5 %	20,0 %
Osebna vozila	12,5 %	20,0 %

Amortizacijske stopnje v letu 2017 so enake, kot so bile leta 2016.

Opredmetena osnovna sredstva se zaradi oslabitve prevrednotijo, če njihova neodpisana knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja. Ocenjevanje vrednosti pri uporabi obsega ocenjevanje prejemkov in izdatkov, ki bodo izhajali iz nadaljnje uporabe sredstva in njegove končne odtujitve, in uporabo ustrezne diskontne mere (pred davkom od dobička), ki odraža sedanjo tržno oceno časovne vrednosti denarja in morebitno tveganje, povezano s posameznim sredstvom. Pri sredstvu, kjer so bodoči denarni tokovi odvisni tudi od ostalih sredstev v posamezni denar ustvarjajoči enoti, se vrednost v uporabi izračuna na podlagi bodočih denarnih tokov te denar ustvarjajoče enote. Izgube, ki nastanejo na podlagi oslabitve, se pripoznajo med poslovnimi odhodki.

Za zemljišča, zgradbe in opremo se pripoznanje odpravi, ko se sredstvo proda ali se več ne pričakujejo ekonomske koristi, ki bi lahko pritekale ob nadaljnji uporabi posameznega sredstva. Dobički in izgube zaradi odprave pripoznanja posameznega sredstva se vključijo v izkaz poslovnega izida v letu, ko se sredstvo izknjiži.

Za posamezna sredstva se letno preverja njihova preostala vrednost, doba koristnosti, uporabljena metoda amortizacije in se opravi sprememba, če je to potrebno.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Skupina na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslajljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabitve skupina izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitna nabrana izguba v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznano neposredno v drugem vseobsegajočem donosu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je njeno odpravo mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, ki so na razpolago za prodajo in so dolgovni instrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu.

Odpravo oslabitev finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo in so lastniški vrednostni papirji, skupina izkazuje neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo.

Za potrebe preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Za potrebe preizkusa oslabitve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo od združitve imele koristi.

Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa skupina izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena, potem ko se odšteje amortizacijski odpis, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano amortizacijo in morebitno oslabitev vrednosti. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena in stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu. Takšni stroški vključujejo stroške za pravne storitve, davke od prenosa nepremičnine in druge stroške posla.

Oslabitev nastopi, ko je nadomestljiva vrednost naložbene nepremičnine manjša od njene knjigovodske vrednosti. Izguba zaradi oslabitve naložbene nepremičnine je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Stroški izposojanja

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, so del nabavne vrednosti zadevnega sredstva. Drugi stroški izposojanja so pripoznani kot odhodki v obdobju, v katerem so nastali. Stroški izposojanja vključujejo obresti in druge stroške, ki nastajajo v zvezi z izposojanjem finančnih sredstev.

Skupina usredstvi stroške izposojanja na sredstvih, pridobljenih od 1. 1. 2009. Stroški izposojanja, ki se nanašajo na pridobitev sredstev pred 1. 1. 2009, pa ostajajo pripoznani med odhodki obdobja. V letih 2016 in 2017 ni bilo usredstvenih stroškov izposojanja.

Neopredmetena sredstva, pridobljena posamezno in na podlagi poslovnih združitev

Neopredmetena sredstva, ki so pridobljena posamezno, so pripoznana po nabavni vrednosti, medtem ko so neopredmetena sredstva, pridobljena v poslovnih združitvah, pripoznana po pošteni vrednosti na dan prevzema. Po začetem prepoznavanju se uporablja model nabavne vrednosti. Skupina izkazuje neopredmetena sredstva z določljivimi dobami koristnosti. Obračunana amortizacija neopredmetenega sredstva je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Neopredmetena sredstva, ustvarjena znotraj skupine, razen stroškov razvoja, se ne usredstvi. Stroški predstavljajo odhodek obdobja, v katerem so nastali.

Zaradi oslabitve skupina letno preverja knjigovodsko vrednost neopredmetenih sredstev (posameznih ali kot del denar ustvarjajoče enote) ter uporabljene dobe koristnosti. Če obstajajo znaki oslabitve, se vrednost sredstev preverja več kot enkrat letno. Amortizacija neopredmetenih sredstev je obračunana z metodo enakomerne časovne razmejitve v skladu z ocenjeno dobo koristnosti od 3 do 10 let. Dobički in izgube iz izločitve ali odtujitve neopredmetenega sredstva se ugotovijo kot razlika med prodajno vrednostjo iz odtujitve in knjigovodsko vrednostjo sredstva. Pripoznajo se kot dobički ali izgube v izkazu poslovnega izida, ko se neopredmeteno sredstvo izloči ali odtuji.

Stroški raziskav in razvoja

Stroški raziskav predstavljajo stroške obdobja in niso pripoznani kot neopredmeteno sredstvo. Stroški razvoja se pripoznajo v bilanci stanja kot neopredmeteno sredstvo, kadar je razumno pričakovati, da bodo v zvezi s posameznim projektom pritekale gospodarske koristi in ko so izpolnjeni pogoji po MRS 38 za neopredmetena osnovna sredstva. Po začetnem pripoznanju stroškov razvoja je uporabljen model nabavne vrednosti. Doba koristnosti je določena na podlagi pričakovanih prihodkov, ki bodo pritekali v naslednjih letih na podlagi usredstvenega projekta.

Nadomestljiva vrednost nekratkoročnih sredstev

Na dan poročanja skupina oceni, ali obstajajo morebitni dejavniki, ki nakazujejo na to, da bi bilo potrebno nekratkoročna sredstva oslabiti. Ob prisotnosti znamenj oslabitve sredstev skupina pridobi oceno nadomestljive vrednosti posameznih sredstev. Kot nadomestljiva vrednost sredstva se upošteva poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost v uporabi, in sicer tista, ki je večja. V primeru, ko knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, se vrednost sredstva oslabi na vrednost nadomestljivega zneska posameznega sredstva ali denar ustvarjajoče enote.

Nekratkoročna sredstva, vključena v skupino za odtujitev

Nekratkoročna sredstva (ali skupina za odtujitev, ki obsega sredstva in obveznosti), za katera se pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo, se razvrstijo med sredstva za prodajo.

Finančne naložbe

Finančne naložbe so razporejene v finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, finančne naložbe do zapadlosti, finančne naložbe, razpoložljive za prodajo, ter finančne naložbe v posojila in terjatve. Razporeditev je odvisna od namena pridobitve. Ob začetnem pripoznanju so vse naložbe, razen finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, izkazane po pošteni vrednosti, vključno z neposrednimi stroški nakupa. Finančna sredstva, razporejena v skupino po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, so pripoznana po pošteni vrednosti, ki ne vključuje neposrednih stroškov nakupa sredstev.

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, so sredstva, namenjena za trgovanje, izpeljani finančni instrumenti (razen če so ti namenjeni za računovodsko varovanje pred tveganji) in ostala finančna sredstva, ki se v skladu s MRS 39 lahko razvrstijo v to skupino. Na dan poročanja so izkazana po pošteni vrednosti. Dobički in izgube pri prevrednotenju in prodaji so pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida. Poštena vrednost naložb, s katerimi se aktivno trguje na organiziranih trgih, je določena v višini objavljene ponudbene cene borzne kotacije ob zaključku trgovanja na poročevalni dan. Za naložbe, kjer tržna cena ni objavljena na finančnih trgih, je poštena vrednost določena na podlagi podobnega instrumenta ali pa na podlagi modela vrednotenja, pri katerem vhodni podatki izhajajo pretežno z delujočega trga. Nabave in prodaje so pripoznane na dan trgovanja.

Finančne naložbe do zapadlosti obsegajo finančna sredstva s stalnimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, finančna sredstva, ki niso izpeljani finančni instrumenti, ter naložbe v posesti do zapadlosti. Naložbe, ki jih skupina pridobi za nedoločen čas, niso razvrščene v to skupino. Na dan poročanja so ovrednotena po metodi odplačne vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere. Odplačna vrednost je izračunana z razmejitvijo premije ali diskonta ob pridobitvi skozi dobo do zapadlosti naložbe. Vsi dobički in izgube iz naložb se pripoznajo v izkazu poslovnega izida (odtujitev, oslabitev ali učinki amortiziranja diskonta/premije). Naložbe do zapadlosti so pripoznane na dan poravnave.

Finančne naložbe, razpoložljive za prodajo, so izkazane po pošteni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, če se poštene vrednosti ne more zanesljivo določiti. Dobički in izgube se pripoznajo v kapitalu kot neto

nerealizirani kapitalski dobički iz finančnih naložb za prodajo in kot postavka drugega vseobsegajočega donosa. Ko se taka naložba odpravi, se odpravijo tudi nabrani dobički oziroma izgube, ki so bili predhodno pripoznani v okviru kapitala ter se pripoznajo v izkazu poslovnega izida in vseobsegajočega donosa kot prerazvrstitev. Nabave in prodaje naložb, razpoložljivih za prodajo, se pripozna na dan trgovanja.

Finančne naložbe v posojila in terjatve

Posojila in terjatve so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu in jih skupina nima namena prodati v kratkem času od nakupa. Izmerijo se po metodi odplačne vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere in so pripoznane na dan poravnave.

Zaloge

Zaloge so količine materiala in trgovskega blaga v skladišču, dodelavi in predelavi pa tudi na poti od dobavitelja do kupca ter količine nedokončane proizvodnje, polproizvodov in dokončanih proizvodov. Za material se šteje tudi drobn inventar z ocenjeno dobo uporabnosti največ leto dni.

Zaloge materiala so v bilanci ovrednotene po planskih cenah in prilagojene za odmike od dejanskih cen, ki poleg nakupne cene vključuje tudi odvisne stroške nabave.

Zaloge polproizvodov in dokončanih proizvodov so vrednotene po proizvodjalnih stroških, tako da so v vrednost zalog poleg neposrednih stroškov izdelavnega materiala všteti še stroški neposrednega dela, neposredni stroški amortizacije ter splošni del proizvodjalnih stroškov.

Zaloge se zaradi okrepitve ne prevrednotijo, zaradi oslabitve pa se prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost. Znesek oslabitve se knjiži med prevrednotovalne poslovne odhodke obratnih sredstev.

Poslovne in druge terjatve

Poslovne terjatve so pripoznane v vrednosti izdanih računov, zmanjšane za morebitne popravke vrednosti. Ocena popravkov vrednosti je zasnovana na podlagi razumnega pričakovanja, da poplačilo ni več verjetno v celoti oziroma določenem znesku.

Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denar pri banki in v blagajni ter kratkoročne depozite z zapadlostjo do treh mesecev.

Kapital

Osnovni kapital skupine Adria Mobil predstavlja vpoklicani kapital.

V primeru, da skupina Adria Mobil pridobi delnice obvladujoče družbe, je vrednost plačila za nakup delnic izkazana v postavki lastnih delnic do datuma, ko se te delnice znova izdajo, prodajo ali umaknejo. Vrednost plačanega zneska za lastne delnice vključuje neposredne transakcijske stroške in je zmanjšana za davčne učinke. V primeru kasnejše prodaje ali izdaje teh delnic so vsi učinki prodaje ali izdaje vključeni v kapital.

Dolgovi (obveznosti)

Najeta posojila in krediti so v začetku pripoznani po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške pridobitve. Na dan poročanja so izmerjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere, pri čemer se upoštevajo stroški, diskonti ali premije ob pridobitvi. Pri izločitvi obravnavanih obveznosti se dobički ali izgube pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa so izkazane po odplačni vrednosti.

Rezervacije

Skupina pripozna rezervacije v primeru, ko obstajajo sedanje obveze (pravne ali posredne) zaradi preteklega dogodka in je verjetno, da bo poravnava obveze privedla do zmanjšanja sredstev ter je mogoče zanesljivo oceniti znesek obveze. Znesek, pripoznan kot rezervacija, je najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze na dan poročanja.

V primeru, ko je pomembna tudi časovna vrednost denarja, se vrednost rezervacije izračuna z diskontiranjem denarnih tokov z uporabo diskontne stopnje (pred davkom od dobička), ki odraža časovno vrednost denarja in morebitnega tveganja posamezne obveze. Razlika, ki se pojavi zaradi izračuna neto sedanje vrednosti rezervacije, se pripozna med finančnimi odhodki.

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan poročanja in popravljene z ocenjenim faktorjem fluktuacije zaposlenih. Skupina je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Kjer se pričakuje, da bodo nekatere ali vse izdatke, potrebne za poravnavo rezervacije, povrnile druge stranke, se povračila pripoznajo kot posebno sredstvo, vendar le v primeru, če je prejem skoraj gotov. V tem primeru se rezervacije izkažejo v vrednosti, zmanjšani za pričakovano povračilo stroškov.

Rezervacije za pokrivanje stroškov garancijskih popravil se oblikujejo individualno na podlagi ocene, ki temelji na izkušnjah in historičnih podatkih, in sicer pred sklenitvijo posla. Oblikovane so kot zmanjšanje prihodkov za določeno obdobje in se črpajo na podlagi dejanskih stroškov odprave napak v času garancijske dobe. Skupina izkazuje te rezervacije v celoti med dolgoročnimi rezervacijam, saj ni mogoče natančno oceniti časovnega vidika denarnih tokov. Rezervacije so namenjene pokrivanju stroškov garancijskih popravil.

Državne podpore

Prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se dosledno pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Zasluzki zaposlencev

Prispevki v državni pokojninski sklad, socialno zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za brezposelnost so pripoznani med tekočimi stroški obdobja. Skupina pripozna tudi morebitne bodoče stroške na podlagi kolektivne pogodbe v zvezi z zaposlenimi. Omenjeni stroški so preračunani na podlagi aktuarske metode in so pripoznani čez celotno obdobje posameznih zaposlenih, na katere se nanaša kolektivna pogodba. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu.

Prihodki

Prihodki so pripoznani, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki od prodaje so pripoznani, ko skupina prenese na kupca pomembna tveganja in koristi, povezana z lastništvom proizvodov, prihodke pa je moč zanesljivo izmeriti. Prihodki od obresti se obračunavajo in pripoznajo na osnovi efektivne obrestne mere. Dividende se pripoznajo, ko skupina pridobi pravico do izplačila. Prihodki od najemnin, ki izvirajo iz naložbenih nepremičnin oziroma sredstev, ki so dana v poslovni najem, se pripoznajo enakomerno skozi čas trajanja posamezne najemne pogodbe.

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar ne do takrat, dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzpostavljajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot odloženi prihodek, ki je pripoznan v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Davki

Tekoči davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčno priznanih stopenj, veljavnih na dan poročanja.

Odložene terjatve in obveznosti za davek iz dobička se obračunavajo po metodi obveznosti v bilanci stanja. Pripoznavajo se samo odložene terjatve in obveznosti, ki izhajajo iz začasnih razlik. Odložena terjatev za davek se pripozna tudi za neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise, ki se prenašajo v naslednje obdobje, če je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise. Odložene terjatve za davek se pregledujejo na dan poročanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube. Obveznosti ali terjatve za odložene davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj, za katere se pričakuje, da bodo uporabljene, ko bo sredstvo realizirano ali obveznost plačana. Pri tem se upoštevajo davčne stopnje (in davčni predpisi), veljavni ali blizu sprejetja na dan poročanja. Odloženi davek se pripozna neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v breme ali dobro kapitala.

Prekinitev pripoznavanja finančnih inštrumentov

Finančno sredstvo se izknjiži, ko so prenesena tveganja, koristi in kontrola nad pogodbenimi pravicami, povezanimi s finančnim inštrumentom. Finančna obveznost se izknjiži, ko je poplačana, ukinjena ali zastarana.

Izpeljani finančni inštrumenti

Skupina uporablja finančne inštrumente, da zavaruje svoja tveganja, povezana z obrestnimi merami in nihanjem tujih valut. Izpeljani finančni inštrumenti so pripoznani po pošteni vrednosti. Poštena vrednost terminske pogodbe je določena na podlagi sedanjega tečaja za pogodbe s podobno zapadlostjo. Poštena vrednost obrestnih zamenjav je določena na osnovi tržne vrednosti podobnih inštrumentov.

Računovodsko varovanje pred tveganjem se deli na varovanje poštene vrednosti, kjer se varuje izpostavljenost spremembam poštene vrednosti pripoznanih sredstev in obveznosti, in varovanje denarnih tokov. Pri varovanju denarnih tokov skupina varuje spremenljivost denarnih tokov, ki izhaja iz posameznega tveganja, povezanega s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali pričakovanim poslom.

Dobički ali izgube, povezani s prevrednotenjem inštrumentov za varovanje pred tveganjem poštene vrednosti, so takoj pripoznani v izkazu poslovnega izida. Dobički ali izgube pri varovani postavki, ki se pripišejo varovanemu tveganju, povečujejo ali zmanjšujejo knjigovodsko vrednost varovane postavke in so pripoznani v izkazu poslovnega izida. V primeru, da je varovana postavka sredstvo ali obveznost, za katero se uporabi metoda efektivnih obresti in obračunavanje po znova izračunani efektivni obrestni meri ni mogoče, so pripisani učinki varovanja obračunani po metodi enakomernega časovnega amortiziranja do zapadlosti finančnega inštrumenta.

Pri varovanju denarnih tokov pred tveganjem se dobički in izgube pripoznajo v kapitalu in izkazu vseobsegajočega poslovnega izida za učinkoviti del varovanja. Učinki neučinkovitega varovanja se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida. V primeru, da je posledica varovanja predvidenega posla pripoznanje nefinančnega sredstva ali nefinančne obveznosti ali trdna obveza, se h knjigovodski vrednosti nefinančnega sredstva ali obveznosti pripiše učinek varovanja, ki je bil predhodno knjižen v kapitalu. V ostalih primerih varovanja denarnih tokov pred tveganji se zneski, ki so bili pripoznani v kapitalu, pripoznajo v poslovni izid istega obdobja ali obdobj trajanja varovanja predvidenega posla in se pobotajo z vplivom spremembe vrednosti varovane postavke.

Učinki iz prevrednotenja izpeljanih finančnih inštrumentov, ki več ne izpolnjujejo zahtev za računovodsko varovanje pred tveganjem, so pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida. Računovodsko obračunavanje varovanja pred tveganjem se prekine, ko finančni inštrument za varovanje pred tveganjem preneha veljati, se proda ali ne izpolnjuje zahtev za računovodsko obravnavanje varovanja pred tveganjem. V tem primeru se nabrani dobički in izgube obravnavanega finančnega inštrumenta, ki so bili predhodno pripoznani v kapitalu, prenesejo v izkaz poslovnega izida v tekočem letu in kot prerazvrstitev v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida.

Factoring

V skupini Adria Mobil je bila na 31. 12. 2016 izpostavljenost iz naslova faktoringa prikazana v finančnih izkazih skupine; v bilanci stanja je to vplivalo na povečanje zalog in finančnih obveznosti, v izkazu poslovnega izida se je pripoznalo ustrezno znižanje prihodkov in stroškov, razlika v znižani bruto marži iz naslova faktoringa se je ustrezno odrazila v znižanem čistem poslovnem izidu.

V drugi polovici leta 2017 je bil s factoring družbo podpisan aneks k pogodbi, ki dodatno omejuje pogoje dejanskega izvajanja regresne pravice s strani faktorja. Po vnovični presoji določil MSRP 39 se je ugotovilo, da so se kriteriji za pripoznanje faktoringa, kot jih določa standard, pomembno spremenili, s tem so bili izpolnjeni pogoji za zmanjšanje terjatev do kupcev na osnovi prejetih plačil iz naslova faktoringa. V letu 2017 je factoring voden izvenbilančno kot potencialna obveznost.

Na novo sprejeti standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, ki jih je skupina uporabila pri pripravi svojih računovodskih izkazov, so enake usmeritvam, ki jih je uporabila pri pripravi računovodskih izkazov za predhodno poslovno leto. Izjema so dopolnjeni standardi, ki jih je skupina sprejela za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2017 in ki so opisana v nadaljevanju.

MRS 12: Pripoznavanje odloženih terjatev za davek za nerealizirane izgube (dopolnila)

Namen dopolnil standarda je pojasniti zahteve v zvezi s pripoznavanjem odloženih terjatev za davek za nerealizirane izgube ter na ta način nasloviti različno prakso pri uporabi določil MRS 12 Davek iz dobička v praksi. V praksi namreč podjetja uporabljajo različne pristope pri obračunavanju odbitne začasne razlike iz naslova znižanja poštene vrednosti pri izterjavi sredstva nad njegovo neodpisano vrednostjo v povezavi z verjetno razpoložljivostjo prihodnjega obdavčljivega dobička in pri skupni oziroma ločeni oceni višine odloženih terjatev za davek za nerealizirane izgube. Dopolnila nimajo vpliva na računovodske izkaze skupine.

MRS 7: Razkritje spodbud (dopolnila)

Dopolnila MRS 7 od podjetja zahtevajo, da v svoje računovodske izkaze vključi razkritja, ki uporabnikom računovodskih izkazov omogočajo oceno spremembe v višini obveznosti podjetja iz naslova financiranja, vključno s tistimi, ki so posledica sprememb, ki imajo ali pa tudi nimajo vpliva na denarne tokove. Dopolnila določajo, da lahko podjetje pri izpolnjevanju zahtev po razkritju pripravi tudi v tabelarni obliki kot uskladitev med začetnim in končnim stanjem obveznosti iz financiranja v izkazu finančnega položaja, vključno s spremembami denarnih tokov iz financiranja, spremembami, ki so posledica pridobitve ali izgube kontrole nad odvisnimi družbami ali drugimi podjetji, učinek sprememb deviznih tečajev, spremembe poštene vrednosti in druge spremembe. Skupina ima omenjeno razkrito v sklopu pojasnila 29 Finančni instrumenti in upravljanje s finančnimi tveganji.

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde IASB je objavil sklop letnih izboljšav MSRP za obdobje 2014–2016, ki predstavlja zbirko dopolnil MSRP. V nadaljevanju navedene izboljšave EU še ni odobrila. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze skupine.

- **MSRP 12 Razkritje deležev v drugih podjetjih** – Dopolnila pojasnjujejo, da zahteve po razkritju v MSRP 12 (razen tistih, ki so povzeti v računovodskih izkazih hčerinskih družb, skupnih podvigov in pridruženih družb) veljajo za delež podjetja v odvisni družbi, skupnem podvigu ali pridruženem podjetju, ki je razvrščen med sredstva za prodajo, za razdelitev ali kot ustavljeno poslovanje v skladu z MSRP 5.

Standardi, ki so izdani in še niso v veljavi in jih skupina ni predčasno sprejela

MSRP 9 Finančni instrumenti: Razvrščanje in merjenje

Standard velja za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Končna različica MSRP 9 Finančni instrumenti vključuje vse posamezne faze projekta prenove MSRP 9 in nadomešča standard MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje ter vse predhodne različice MSRP 9. Standard uvaja nove zahteve pri razvrščanju, merjenju, slabitvi finančnih instrumentov in obračunavanju varovanja pred tveganji. Poslovodstvo je ocenilo vpliv standarda in ocenjuje, da standard ne bo imel pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci

MSRP 15 velja za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2018 ali kasneje. MSRP 15 določa petstopenjski model, ki ga bodo morala podjetja upoštevati pri pripoznavanju prihodkov iz naslova pogodb s kupci (z omejenimi izjemami) ne glede na vrsto transakcij, ki prinašajo prihodke ali industrijsko panogo. Zahteve standarda veljajo

tudi za priznanje in merjenje dobičkov in izgub pri prodaji nekaterih nefinančnih sredstev, ki niso posledica običajne dejavnosti podjetja (npr. prodaja nepremičnin, naprav in opreme ali neopredmetenih sredstev). Standard zahteva od podjetja obsežna razkritja, vključno z razčlenitvijo skupnega zneska prihodkov; informacije o obveznostih v zvezi s prodajo; spremembe v višini pogodbenih sredstev in obveznosti med dvema obdobjema ter ključne poslovodske presoje in ocene. Poslovodstvo je ocenilo vpliv standarda in ocenjuje, da standard ne bo imel pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

MSRP 15: Prihodki iz pogodb s kupci (pojasnila)

Pojasnila standarda veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Namen pojasnil je obrazložiti, kaj je želel IASB doseči pri sprejemanju zahtev MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci, zlasti z vidika računovodske obravnave opredeljenih obveznosti iz pogodb s kupci, ki spreminja besedilo načela "ločene opredelitve", obravnave principala v nasprotju z agentom, vključno z oceno, ali nastopa podjetje kot principal ali kot agent, ter uporabo načela kontrole in licenciranja, ki zagotavlja dodatne smernice za računovodsko obravnavo intelektualne lastnine in licenčnine. Pojasnila prav tako uvajajo dodatne praktične koristi za podjetja, ki bodisi uporabljajo MSRP 15 v celoti za predhodna obdobja, ali tista, ki se odločijo za uporabo prilagojenega pristopa. Poslovodstvo je ocenilo vpliv standarda in ocenjuje, da standard ne bo imel pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

MSRP 16: Najemi

MSRP 16 velja za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2019 ali kasneje. MSRP 16 tako določa usmeritve za priznavanje, merjenje, predstavitev in razkrivanje najemov obeh pogodbenih strank: najemnika in najemodajalca. Novi standard od najemnika zahteva, da v svojih računovodskih izkazih pripozna večino najemnih pogodb na podlagi enotnega računovodskega modela za vse najemne pogodbe, razen nekaterih izjem. Pri obračunavanju najemov s strani najemodajalca ni bistvenih sprememb. Poslovodstvo je ocenilo vpliv standarda in ocenjuje, da standard ne bo imel pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

Dopolnila MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom

Dopolnila naslavlja priznane neskladje med zahtevami MSRP 10 in tistimi iz MRS 28 pri obravnavanju prodaje ali prispevka sredstev med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Dopolnila zahtevajo, da mora podjetje priznati celoten znesek dobička ali izgube, kadar gre za transakcijo, v kateri prevzemnik pridobi obvladovanje enega ali več podjetij (oziroma izpolnjuje pogoje za klasifikacijo kot "business"). IASB je decembra 2015 datum začetka veljavnosti standarda odložil za nedoločen čas, in sicer v pričakovanju rezultatov projekta raziskave obračunavanja sredstev po kapitalski metodi. Dopolnil standarda EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil na računovodske izkaze skupine in ocenjuje, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze skupine.

MSRP 2: Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij z delnicami (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila uvajajo zahteve glede računovodske obravnave učinkov zahtevanih in netržnih pogojev pri merjenju gotovinske poravnave plačilnih transakcij z delnicami, pri merjenju poravnave plačilnih transakcij z delnicami z možnostjo neto poravnave z davčnim odtegljajem in za spremembe pogojev pri plačilnih transakcijah z delnicami, kar vpliva na prerazvrstitev gotovinske poravnave plačilnih transakcij z delnicami v s kapitalom poravnane plačilne transakcije z delnicami. Dopolnil standarda EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil na računovodske izkaze skupine in ocenjuje, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze skupine.

MRS 40: Prenos naložbenih nepremičnin (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila pojasnjujejo, kdaj mora podjetje nepremičnine, vključno s tistimi, ki so v gradnji ali razvoju, prerazvrstiti v ali iz naložbenih nepremičnin. Dopolnila pojasnjujejo, da pride do spremembe v uporabi takrat, ko nepremičnina izpolnjuje ali preneha izpolnjevati opredelitev naložbene nepremičnine in obstajajo dokazi o spremembi v njeni uporabi. Sprememba namere poslovodstva skupine v zvezi z uporabo nepremičnine sama po sebi ne predstavlja spremembe v uporabi. Dopolnil standarda EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil standarda na računovodske izkaze skupine in ocenjuje, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze skupine.

Dopolnila MSRP 9: Lastnosti predplačil z negativnim nadomestilom

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2019 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila omogočajo podjetju, da finančna sredstva z lastnostmi predplačil, ki pogodbeni stranki omogočajo prejem oziroma zahtevajo plačilo razumnega nadomestila za predčasno prekinitev pogodbe (z

vidika imetnika finančnega sredstva gre za "negativno nadomestilo"), izmeri po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa. Dopolnil standarda EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil na računovodske izkaze skupine in ocenjuje, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze skupine.

Dopolnila MRS 28: Dolgoročne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2019 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila obravnavajo vprašanje, ali spada merjenje dolgoročnih naložb (zlasti z vidika zahtev po slabitvi dolgoročnih naložb v pridružene skupine in skupne podvige, ki so po vsebini del "čiste naložbe" v pridruženi družbi ali skupnem podvigu) v okvir MSRP 9, MRS 28 ali kombinacijo obeh. Dopolnila pojasnjujejo, da mora podjetje pri pripoznanju dolgoročnih naložb, ki niso merjena po kapitalski metodi, uporabiti določila MSRP 9 Finančni instrumenti, preden začne uporabljati MRS 28. Pri uporabi MSRP 9 podjetje ne upošteva nikakršnih prilagoditev knjigovodske vrednosti dolgoročnih naložb, ki sicer izhajajo iz MRS 28. Dopolnil standarda EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil standarda na računovodske izkaze skupine in ocenjuje, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze skupine.

OPMSRP 22: Transakcije v tuji valuti in predplačilo

Pojasnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba pojasnil je dovoljena. Pojasnilo uvaja obrazložitev obračunavanja transakcij, ki vključujejo potrdilo o prejemu ali plačilu predplačila v tuji valuti. Pojasnilo se nanaša na transakcije v tuji valuti, kadar podjetje pripozna nadenarno sredstvo ali nadenarno obveznost iz naslova plačila ali prejema predplačila, preden pripozna s tem povezana sredstva, odhodke ali prihodke. Pojasnilo navaja, da morajo za določitev menjalnega tečaja podjetja uporabiti datum prvotnega pripoznanja nadenarnega predplačila ali odloženih prihodkov (obveznosti). V primeru večjega števila izplačil ali predplačil mora podjetje določiti datum transakcije vsakega izplačila ali predplačila. Pojasnil EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv pojasnil na računovodske izkaze skupine in ocenjuje, da pojasnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde **IASB je objavil sklop letnih izboljšav MSRP za obdobje 2014–2016**, ki predstavlja zbirko dopolnil MSRP. Dopolnila za MSRP 1 Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in MRS 28 Naložbe v pridružena skupine in skupne podvige veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil standarda MRS 28 Dolgoročne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige je dovoljena. Izboljšav EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv izboljšav na računovodske izkaze skupine in ocenjuje, da izboljšave ne bodo imele pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

- **MSRP 1 Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja** – Dopolnilo odpravlja kratkoročne izjeme za razkritja v zvezi s finančnimi instrumenti, zaslužki zaposlencev in investicijskimi družbami, ki sicer veljajo pri prvi uporabi MSRP.
- **MRS 28: Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Dopolnila pojasnjujejo, da lahko podjetje ob začetnem pripoznanju vsako naložbo v pridruženo podjetje ali skupno podjetje, ki je v lasti podjetja, ki je kapitalska organizacija ali druga kvalificirana oseba, izmeri po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida.

OPMSRP 23: Negotovost pri obračunavanju davka od dobička

Pojasnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2019 ali kasneje. Zgodnja uporaba pojasnil je dovoljena. Pojasnilo obravnava obračunavanje davka od dobička takrat, ko davčna obravnava vključuje negotovost, ki vpliva na uporabo MRS 12 Davek iz dobička. Pojasnilo uvaja smernice za: obračunavanje negotovih davčnih obravnav ločeno ali skupaj; inšpekcijske preglede davčnih organov; uporabo ustrezne metode, ki odraža te negotovosti in obenem upošteva spremembe dejstev in okoliščin. Pojasnil EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv pojasnil na računovodske izkaze skupine in ocenjuje, da pojasnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

Pojasnila h konsolidiranemu izkazu poslovnega izida

Pojasnilo 3 Poštena vrednost sredstev

Glede na računovodske usmeritve skupine Adria Mobil in zahtevana razkritja skupina določa pošteno vrednost finančnih in nefinančnih sredstev ter obveznosti.

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče sredstva zamenjati oziroma obveznost poravnati med dobro obveščenimi in voljnimi strankami v preišljenem poslu. Poštena vrednost finančnih instrumentov (kratkoročne in nekratkoročne finančne naložbe, kratkoročne in nekratkoročne finančne obveznosti, kratkoročne poslovne terjatve, kratkoročne poslovne obveznosti) ne odstopa bistveno od njihove knjigovodske vrednosti.

Pojasnilo 4: Poročanje po odsekih

Skupina je kot primarni odsek za poročanje določila področni odsek. Skupina ocenjuje, da so tveganja in donosi iz različnih proizvodnih programov podobni, zato ima za potrebe izkazovanja v računovodskih izkazih samo en poslovni odsek, za katerega izkaz poslovnega izida v nadaljevanju ni prikazan. V nadaljevanju je prikazana informacija o geografskih področjih.

Naslednja tabela prikazuje prihodke, sredstva in poslovne terjatve, kot se ti razdeljujejo po območnih oziroma geografskih odsekih. Prihodki so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev. Večina prihodkov je ustvarjenih preko prodaje uvoznikom in lastnim podjetjem v tujini, katerih lokacija so države Evropske unije.

Leto 2017

V EUR	Države EU	Države JV Evrope	Države V Evrope	Ostali svet	Skupaj
Prihodki od prodaje zunaj skupine	394.475.743	554.679	15.745	21.798.010	416.844.177
Prihodki od prodaje v skupini					
Skupaj prihodki	394.475.743	554.679	15.745	21.798.010	416.844.177
Drugi podatki po odsekih					
Sredstva po odsekih	197.671.760	45.824	25.730	4.178.750	201.922.064
Poslovne terjatve	58.526.957	45.824	25.730	4.178.750	62.777.261

Leto 2016

V EUR	Države EU	Države JV Evrope	Države V Evrope	Ostali svet	Skupaj
Prihodki od prodaje zunaj skupine	333.263.912	45.110	44.109	21.564.674	354.917.805
Prihodki od prodaje v skupini	0	0	0	0	0
Skupaj prihodki	333.263.912	45.110	44.109	21.564.674	354.917.805
Drugi podatki po odsekih					
Sredstva po odsekih	197.959.274	300	0	3.525.087	201.484.661
Poslovne terjatve	55.966.651	0	0	3.525.087	59.481.738

Pojasnilo 5: Čisti prihodki iz prodaje

Čisti prihodki iz prodaje v EUR	2017	2016
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu tretjim	33.493.772	27.919.689
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu tretjim	383.350.405	326.998.116
SKUPAJ	416.844.177	354.917.805

Čisti prihodki iz prodaje so nastali s prodajo proizvodov in storitev. Večina prihodkov je ustvarjenih na tujem trgu s prodajo prikolic in avtomobov. Glede na delež po območjih prevladuje trg držav Evropske unije, sledijo prihodki, ustvarjeni na domačem trgu, ostalo pa na novih trgih. Glede na preteklo leto so čisti prihodki višji za 17 %.

Pojasnilo 6: Stroški po naravnih vrstah

Stroški po naravnih vrstah v EUR	2017	2016
I. SPREM. VRED. ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK. PROIZVODNJE	-746.971	-8.074.472
II. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	313.643.282	276.640.149
1. Nabavna vrednost prodanega blaga	14.591.094	12.949.354
2. Stroški materiala	284.997.704	249.738.146
3. Stroški storitev	14.054.484	13.952.649
III. STROŠKI DELA	52.406.352	46.910.777
1. Plače in nadomestila plač	38.306.691	34.618.827
2. Stroški socialnih zavarovanj	4.027.104	3.706.432
3. Stroški pokojninskih zavarovanj	3.101.571	2.726.427
4. Drugi stroški dela	6.970.986	5.859.091
IV. AMORTIZACIJA	4.597.354	4.086.576
1. Amortizacija neopredmetenih sredstev	127.647	127.070
2. Amortizacija nepremičnin	1.665.274	1.653.375
3. Amortizacija opreme	2.804.433	2.306.131
V. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	2.238.079	4.691.026
1. Prevrednotovalni popravki pri neopredmetenih osnovnih sredstvih	0	0
2. Prevrednotovalni popravki pri opredmetenih osnovnih sredstvih	270.223	1.138.284
3. Popravki vrednosti pri obratnih sredstvih	1.035.832	1.435.566
4. Drugi odhodki poslovanja	932.024	2.117.176
VI. POSLOVNI ODHODKI SKUPAJ	372.138.096	324.254.056

Poslovni odhodki so glede na leto 2016 nominalno višji za 47.884.040 EUR oziroma 14,8 %. Variabilni stroški so se sicer gibali z rastjo prometa, ki pa je imel vpliv tudi na povečanje nekaterih stalnih stroškov.

Stroški dela so se povečali zaradi novih zaposlitev, nove sistematizacije delovnih mest in sočasnega dviga plač. V letu 2017 se je število zaposlenih povečalo za 100 delavcev.

Drugi poslovni odhodki, ki zajemajo prevrednotovalne popravke osnovnih in obratnih sredstev ter druge odhodke poslovanja, so se glede na preteklo leto nominalno zmanjšali za 2.452.947 EUR zaradi lanskih enkratnih dogodkov, ko je bil narejen popravek vrednosti naložbene nepremičnine v Španiji, ter pri drugih odhodkih iz poslovanja, v katerih je bil v letu 2016 zajet strošek oblikovanja rezervacije za tožbo, ki pa je bila v letu 2017 odpravljena.

Pojasnilo 7: Drugi poslovni prihodki

V EUR	2017	2016
Dobiček od prodaje ali odtujitve osnovnih sredstev	289.254	984.134
Prejete subvencije in dotacije	406.372	26.722
Prihodki od škodnih zahtevkov	183.671	610.684
Izterjane popravljene terjatve in odprava oslabitve zalog	22.677	424.413
Drugi poslovni prihodki	1.816.118	143.675
SKUPAJ	2.718.092	2.189.628

Največji nominalni znesek drugih poslovnih prihodkov predstavlja odprava rezervacije za tožbo in pozitiven vpliv doseženega sporazuma s kupcem v družbi Adria Mobil.

Pojasnilo 8: Finančni prihodki in odhodki v poslovnem izidu

V EUR	2017	2016
Finančni prihodki iz odprodaje finančne naložbe v pridruženo družbo	0	206.472
Drugi finančni prihodki	0	0
Finančni prihodki iz danih posojil	18.639	527.541
Finančni prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov	149.984	1.577.577
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	905.998	720.171
Pozitivne tečajne razlike	0	0
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI	1.074.621	3.031.761
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	-1.319.326	-1.707.668
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	-1.266.742	-633.052
Negativne tečajne razlike	-553.750	-625.726
SKUPAJ FINANČNI ODHODKI	-3.139.818	-2.966.445

Pojasnilo 9: Davki iz dobička (obračunani in odloženi davki)

V EUR	2017	2016
Poslovni izid pred obdavčitvijo	45.358.976	32.918.693
Prihodki, ki so izločeni iz davčne osnove oziroma povečujejo davčno osnovo	-3.386.577	-6.616.828
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih	-9.121.574	6.736.538
Davčne olajšave	-7.253.624	-4.841.757
SKUPAJ	25.597.201	28.196.646
Davek od dobička	6.846.666	4.722.047
Efektivna davčna stopnja (obračunani davek od dobička/poslovni izid pred obdavčitvijo)	15,09 %	14,34 %

Popravek odhodkov na raven davčno priznanih v letu 2017 vsebuje tudi pozitiven vpliv davčno priznanih odhodkov, nastalih ob zaključku stečajnega postopka v odvisni družbi Sun Roller Španija, ki v preteklosti niso bili davčno priznani. Sprememba efektivne davčne stopnje glede na preteklo leto je predvsem zaradi navedenega ugodnega davčnega vpliva.

V EUR	2017	2016
Davek od dobička v izkazu poslovnega izida	-6.846.666	-4.722.047
Odmerjen davek iz dobička	-4.601.271	-5.076.460
Odloženi davki	-2.245.394	354.413

ODLOŽENI DAVEK v EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016	2017	2016
Postavke, na katerih so se oblikovali odloženi davki	Odložene terjatve za davek	Odložene terjatve za davek	Vpliv na IPI	Vpliv na IPI
Nekratkoročne finančne naložbe	209.281	2.435.325	-2.226.044	410.517
Poslovne terjatve	83.009	190.146	-107.137	-15.113
Zaloge	278.349	261.834	16.515	21.874
Rezervacije	1.764.733	1.693.461	71.272	-62.865
Skupaj odložene terjatve za davek	2.335.372	4.580.766		
Skupaj odloženi davek na dobiček v izkazu poslovnega izida			-2.245.394	354.413

Pojasnilo 10: Čisti poslovni izid obračunskega obdobja

Čisti poslovni izid leta je glede na preteklo leto višji za 37 %.

Pojasnilo 11: Vseobsegajoči donos

Drugi vseobsegajoči donos vsebuje tiste postavke prihodkov in odhodkov, ki niso pripoznane v poslovnem izidu, vplivajo pa na velikost lastniškega kapitala. Celotni vseobsegajoči donos so spremembe kapitala v obdobju, razen tistih, ki so posledica poslov z lastniki.

Pojasnila h konsolidiranemu izkazu finančnega položaja**Pojasnilo 12: Neopredmetena osnovna sredstva**

31. 12. 2017 v EUR	Nekratkoročno odloženi stroški razvijanja	Nekratkoročne premoženjske pravice	SKUPAJ
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2017	172.140	7.211.331	7.383.471
Pridobitve	0	245.712	245.712
Odtujitve	-43.097	-18.810	-61.907
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	0	0
Stanje 31. 12. 2017	129.043	7.438.233	7.567.276
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2017	170.561	6.849.463	7.020.024
Odtujitve	-44.297	-52.714	-97.011
Amortizacija	0	121.314	121.314
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	0	0
Stanje 31. 12. 2017	126.264	6.918.063	7.044.327
Neodpisana vrednost 1. 1. 2017	1.579	361.868	363.447
Neodpisana vrednost 31. 12. 2017	2.779	520.170	522.949

31. 12. 2016 v EUR	Nekratkoročno odloženi stroški razvijanja	Nekratkoročne premoženjske pravice	SKUPAJ
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2016	172.140	7.062.662	7.234.802
Pridobitve	0	175.818	175.818
Odtujitve	0	-29.418	-29.418
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	2.269	2.269
Stanje 31. 12. 2016	172.140	7.211.331	7.383.471
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2016	169.403	6.736.241	6.905.644
Odtujitve	0	-12.690	-12.690
Amortizacija	1.158	125.912	127.070
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	0	0
Stanje 31. 12. 2016	170.561	6.849.463	7.020.024
Neodpisana vrednost 1. 1. 2016	2.737	326.421	329.158
Neodpisana vrednost 31. 12. 2016	1.579	361.868	363.448

Pojasnilo 13: Nepremičnine in oprema

31. 12. 2017 V EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajane naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Nepr. in oprema v izgradnji ali izdelavi	SKUPAJ
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2017	10.226.007	37.366.269	23.249.219	19.170.034	905.457	90.916.986
Pridobitve	2.660.399	702.933	2.423.842	2.674.980	5.180.102	13.642.256
Odtujitve	-186.532	-305.833	-569.094	-1.560.315	0	-2.621.774
Prenos v uporabo	0	0	762.581	362.055	1.746.555	-621.920
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2017	12.699.874	37.763.370	25.866.548	20.646.753	4.339.004	101.315.549
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2017	0	18.485.477	18.220.912	12.065.025	0	48.771.414
Odtujitve	0	-158.682	-547.278	-581.679	0	-1.287.640
Amortizacija	0	1.619.792	1.378.951	1.425.483	0	4.424.226
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2017	0	19.946.587	19.052.584	12.908.828	0	51.908.000
Neodpisana vrednost 1. 1. 2017	10.226.007	18.880.792	5.028.307	7.105.009	905.457	42.145.572
Neodpisana vrednost 31. 12. 2017	12.699.874	17.816.782	6.813.964	7.737.925	4.339.004	49.407.549

V letu 2017 je skupina Adria Mobil pridobila za 13.020.336 EUR nepremičnin in opreme. V večini je bila nabavljena proizvodna oprema in nepremičnine, namenjene za širitev dejavnosti. Stopnja odpisanosti gradbenih objektov znaša 53 %, proizvodjalne opreme 74 %. Nabavna vrednost osnovnih sredstev, ki so popolnoma amortizirana in še vedno v uporabi, je 19.341.806 EUR. Skupina na dan 31. 12. 2017 nima pogodbenih obveznosti iz naslova nakupa osnovnih sredstev. Nepremičnine v skupini Adria Mobil so obremenjene s hipotekami v skupni vrednosti 6.825.992 EUR.

31. 12. 2016 V EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajane naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Nepr. in oprema v izgradnji ali izdelavi	SKUPAJ
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2016	10.211.691	36.790.571	22.253.299	17.842.358	469.226	87.567.145
Pridobitve	0	550.598	1.276.931	2.485.450	744.227	5.057.206
Odtujitve	-59.996	0	-480.995	-1.319.483	0	-1.860.474
Prenos v uporabo	0	0	198.010	112.741	-310.751	0
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	74.312	25.100	1.974	48.968	2.755	153.109
Stanje 31. 12. 2016	10.226.007	37.366.269	23.249.219	19.170.034	905.457	90.916.986
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2016	0	16.832.102	17.730.038	11.002.939	0	45.565.079
Odtujitve	0	0	-426.827	-326.344	0	-753.171
Amortizacija	0	1.653.375	917.701	1.388.430	0	3.959.506
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2016	0	18.485.477	18.220.912	12.065.025	0	48.771.414
Neodpisana vrednost 1. 1. 2016	10.211.691	19.958.469	4.523.261	6.839.419	469.226	42.002.066
Neodpisana vrednost 31. 12. 2016	10.226.007	18.880.792	5.028.307	7.105.009	905.457	42.145.572

Pojasnilo 14: Naložbene nepremičnine

31. 12. 2017 V EUR	Zemljišča in zgradbe	SKUPAJ
Nabavna vrednost		
Stanje 1. 1. 2017	7.861.987	7.861.987
Pridobitve	0	0
Odtujitve	-1.110.778	-1.110.778
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	0
Amortizacija	45.482	45.482
Stanje 31. 12. 2017	6.796.690	6.796.690

V letu 2017 je bil prodan del zemljišča v Zadru. Poštena vrednost naložbenih nepremičnin se pomembno ne razlikuje od knjigovodske vrednosti.

31. 12. 2016 v EUR	Zemljišča in zgradbe	SKUPAJ
Nabavna vrednost		
Stanje 1. 1. 2016	4.886.418	4.886.418
Pridobitve	4.866.800	4.866.800
Odtujitve	-843.014	-843.014
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	53.262	53.262
Slabitev	-1.101.479	-1.101.479
Stanje 31. 12. 2016	7.861.987	7.861.987

Pojasnilo 15: Nekratkoročne finančne naložbe, razen posojil

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Začetno stanje	121.973	26.549
Povečanje – dokup	5.676	95.424
Končno stanje	127.649	121.973

Stanje nekratkoročnih finančnih naložb na dan 31. 12. 2017 se je glede na stanje 31. 12. 2016 povečalo zaradi dokupa delnic Pokojninske družbe A, d. d., v višini 5.676 EUR.

Pojasnilo 16: Nekratkoročno in kratkoročno dana posojila

V EUR	Nekratkoročna posojila		Kratkoročna posojila		Skupaj posojila	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Posojila drugim	729.450	392.946	543.032	684.614	1.272.482	1.077.559
SKUPAJ	729.450	392.946	543.032	684.614	1.272.482	1.077.560

Dana nekratkoročna posojila na dan 31. 12. 2017 predstavlja finančni najem, za katerega so zaračunane povprečne 7-odstotne obresti p.a.

Pojasnilo 17: Poslovne terjatve

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nekratkoročne poslovne terjatve	1.613.486	656.903
SKUPAJ	1.613.486	656.903
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev brez popravkov vrednosti	55.300.243	52.724.738
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	1.582.152	1.556.589
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	53.718.091	51.168.149
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev brez popravkov vrednosti SKUPAJ	55.300.243	52.724.738
Popravek vrednosti terjatev do kupcev	-804.466	-1.573.859
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev SKUPAJ	54.495.777	51.150.879
Dani predujmi in varščine	292.512	176.645
Kratkoročne terjatve do države in drugih institucij	7.791.599	8.018.177
Druge kratkoročne poslovne terjatve	197.373	136.038
Druge kratkoročne poslovne terjatve brez popravkov vrednosti SKUPAJ	8.281.484	8.330.860
Popravek vrednosti drugih terjatev	0	0
Druge kratkoročne poslovne terjatve SKUPAJ	8.281.484	8.330.860
SKUPAJ KRATKOROČNE POSLOVNE NETO TERJATVE	62.777.261	59.481.739
Znesek nepopravljenih kratkoročnih poslovnih terjatev	31.12.2017	31.12.2016
Nezapadle	57.545.589	49.987.080
Do 30 dni	3.470.092	5.690.830
Od 31 do 90 dni	337.202	1.174.861
Nad 91 dni	2.228.845	4.202.826
SKUPAJ	63.581.727	61.055.597
Gibanje popravka vrednosti poslovnih terjatev		
Stanje 1. 1.	1.573.858	1.778.406
Odprava/izbris	-769.392	-204.548
Stanje 31. 12.	804.466	1.573.858
Zavarovanje kratkoročnih terjatev		
Nezapadlo	40.628.224	29.833.118
Zapadlo do 30 dni	2.854.093	4.065.028
Zapadlo od 31 do 90 dni	118.717	259.065
Zapadlo nad 91 dni	536.011	464.626
Skupaj zavarovane terjatve	44.137.045	34.621.837

Kot instrument zavarovanja terjatev se upoštevajo prvovrstna zavarovanja, med katere štejemo: zavarovanje pri kreditni zavarovalnici, bančne garancije in dokumentarne akreditive.

Pojasnilo 18: Zaloge

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Material	25.173.793	13.084.775
Nedokončana proizvodnja	8.780.036	8.889.150
Proizvodi	32.892.880	43.738.134
Trgovsko blago	1.486.822	1.289.366
SKUPAJ	68.333.531	67.001.425

Zaloge na dan 31. 12. 2017 in na dan 31. 12. 2016 niso zastavljene. Ugotovljeni viški pri popisu zalog na dan 31. 12. 2017 so znašali 12.581 EUR, manki pa 40.541 EUR. Oblikovanje popravkov vrednosti je v višini 660.439 EUR. Zaloge so glede na stanje na dan 31. 12. 2016 nominalno višje za 1.332.106 EUR, od tega je

največji vpliv sprememba dobavne poti baznih vozil znamke Fiat. V letu 2016 je bil v zalogah upoštevan tudi faktoring, v 2017 pa je voden izvenbilančno.

Pojasnilo 19: Denarna sredstva

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Denarna sredstva v blagajni in na računih	7.896.859	9.986.711
Bančni depoziti do treh mesecev	838.236	8.207.495
SKUPAJ	8.735.095	18.194.206

Pojasnilo 20: Kapital

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Vpoklicani kapital	3.417.681	3.417.681
Kapitalske rezerve	624.187	624.187
Rezerve iz dobička	3.032.223	3.032.223
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	-430.153	-411.248
Uskupinjevalni popravek kapitala	34.894	-71.372
Preneseni čisti poslovni izid	26.888.972	33.708.433
Čisti poslovni izid leta	38.500.337	28.185.298
Kapital, ki pripada neobvladujočemu delu	61.912	53.912
Skupaj kapital	72.130.053	68.539.114

V letu 2017 je bilo lastnikom izplačanih 35.004.760 EUR dividend.

Pojasnilo 21: Rezerve iz dobička

Rezerve se nanašajo na oblikovane rezerve v preteklih obdobjih. Stanje se glede na preteklo obdobje ni spremenilo. Druge rezerve iz dobička so nenamenske in se jih lahko nameni za izplačilo dividend v naslednjih letih.

Pojasnilo 22: Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, se nanašajo na aktuarski izračun za zaslužke zaposlenecv in na spremembo poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov.

Pojasnilo 23: Uskupinjevalni popravek kapitala

Uskupinjevalni popravek kapitala je vpliv preračuna računovodskih izkazov odvisnih družb iz njihovih nacionalnih valut.

Ugotovitev bilančnega dobička

V EUR	2017	2016
Obvezna uporaba dobička		
Čisti dobiček	38.512.310	28.196.646
Oblikovanje zakonskih rezerv	0	0
Kritje prenesene izgube	0	0
Dobiček po obvezni uporabi	38.512.310	28.196.646
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu	0	0
Preostanek dobička	38.512.310	28.196.646
Ugotovitev bilančnega dobička		
Preostanek dobička	38.512.310	28.196.646
Preneseni dobiček	26.888.972	33.708.433
Dolgoročno odloženi stroški razvoja	-2.779	-1.579
Bilančni dobiček na 31. 12.	65.398.503	61.903.500

Pojasnilo 24: Rezervacije in nekratkoročno odloženi prihodki

V EUR	Stanje 1. 1. 2017	Oblikovanje	Poraba	Odprava	Stanje 31. 12. 2017
I. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	3.530.939	595.086	-306.708	0	3.819.317
II. Druge rezervacije	1.485.073	0	0	0	1.485.073
III. Rezervacije za jamstva	12.057.862	6.411.033	-3.243.540	-2.502.110	12.723.245
IV. Druge nekratkoročno razmejene donacije, subvencije, odloženi prih.	921.614	353.031	-314.907	-5.742	953.996
SKUPAJ	17.995.488	7.359.150	-3.865.155	-2.507.852	18.981.631

Za rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti je bila v skladu z MRS 19 izdelana analiza občutljivosti aktuarskih predpostavk, in sicer donosnosti, rasti plač ter fluktuacije za zneske sedanjih obvez za odpravnine ob upokojitvi na dan 31. 12. 2017.

Druge rezervacije se nanašajo na oblikovane rezervacije za tožbo delavcev Sun Roller Španija, za katero sodni postopek še ni zaključen, ker so se delavci na odločitev druge stopnje znova pritožili. Večina rezervacij in nekratkoročno odloženih prihodkov predstavljajo rezervacije za jamstva za popravila proizvodov v garancijski dobi, ki se oblikujejo na podlagi izkušenj kot odstotek od doseženih čistih prihodkov od prodaje, odpravljajo po amortizacijskem načrtu in porabljajo na osnovi dejansko prejetih reklamacijskih zahtevkov kupcev. Rezervacije so oblikovane individualno tudi za predvidene dodatne stroške popravil in odpravo napak, ki so bile že zaznane na trgu. Tovrstne rezervacije so oblikovale družbe Adria Mobil, Podgorje in Adria Dom.

Pojasnilo 25: Nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nekratkoročne finančne obveznosti	17.662.282	25.148.647
Kratkoročne finančne obveznosti	13.628.219	7.467.277
Kratkoročne finančne obveznosti faktoring	0	13.520.195
SKUPAJ	31.290.501	46.136.119

V letu 2016 je skupina obveznost za faktoring prikazovala v finančnih izkazih skupine, za leto 2017 pa jih vodimo izvenbilančno kot potencialne obveznosti.

Zapadlost finančnih obveznosti v EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Zapadlost v enem letu	13.628.219	20.987.583
Zapadlost v enem do pet let	15.902.058	22.992.213
Zapadlost nad pet let	1.760.224	2.256.323
SKUPAJ	31.290.501	46.136.119
Zavarovanje finančnih obveznosti z zastavo nepremičnin	6.825.992	5.729.700
Zavarovanje finančnih obveznosti z zastavo vrednostnih papirjev	292.021	16.209.835
SKUPAJ	7.118.013	21.939.535

Pojasnilo 26: Poslovne obveznosti

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nekratkoročne poslovne obveznosti	163.601	191.055
Kratkoročne poslovne obveznosti		
Kratkoročne poslovne obveznosti od dobaviteljev	63.358.545	44.089.190
SKUPAJ kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	63.358.545	44.089.190
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	1.271.430	1.328.328
Kratkoročne obveznosti do države	3.887.278	5.988.141
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	6.055.835	5.137.971
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	1.197.260	6.699.888
Vkalkulirani stroški dela	2.144.913	1.457.385
Vkalkuliranih stroški tožb	10.000	1.173.555
Stroški revizije	30.479	32.885
Vkalkulirani finančni popusti kupcem in odloženi prihodki	211.802	1.974.533
Vnaprej obračunani stroški		552.431
Ostalo	1.188.734	188.578
SKUPAJ druge kratkoročne poslovne obveznosti (z davkom od dobička)	15.997.733	24.533.695
SKUPAJ kratkoročne poslovne obveznosti	79.356.278	68.622.885
Valuta kratkoročnih poslovnih obveznosti	31. 12. 2017	31. 12. 2016
EUR	78.301.431	67.462.087
GPB	204.313	422.880
CHF	194.469	156.922
DKK	280.214	348.514
HRK	361.149	228.772
AUD	14.702	3.710
SKUPAJ	79.356.278	68.622.885

Pojasnilo 27: Povezane stranke in ostala pojasnila

Skupina Adria Mobil je bila do septembra 2017 del skupine ACH s končno obvladujočo družbo Protej, d. o. o.

Do 22. 9. 2017 so bile v skupini ACH, d. d., tudi družbe Avto Triglav, d. o. o., Autocommerce, d. o. o., in Perftech, d. o. o. Odhodki iz nabav od omenjenih družb v letu 2017 so znašali skupaj 72.077.822 EUR, prihodki od prodaje pa 275.953 EUR. Na dan 31. 12. 2017 ima skupina Adria Mobil odprtih terjatev do omenjenih družb v vrednosti 20.146 EUR in 48.195 EUR obveznosti. Z ostalimi družbami v skupini ACH ni bilo transakcij v letu 2017.

Dne 22. 9. 2017 je francoska družba Trigano vstopila v obvladujočo družbo Protej, d. o. o., z nakupom njenega 84,1-odstotnega deleža. Povezane stranke so družbe v skupini Trigano, s katerimi ima skupina Adria Mobil poslovne in kapitalske povezave. V preglednici je prikazan promet skupine Adria Mobil z družbami skupine Trigano.

Skupina Adria Mobil nima terjatev/obveznosti do lastnikov, posloводства in pridruženih družb, razen obveznosti iz naslova delovnih razmerij. V letu 2017 ni bilo izvedenih nakupov/prodaje osnovnih sredstev s strani povezanih oseb. Stanje prihodkov iz prodaje/odhodkov iz nabave ter terjatev/obveznosti je razvidno iz spodnje preglednice.

Povezane družbe v skupini Trigano – kreditna razmerja

V EUR	Finančni odhodki od 1. 1. do 31. 12. 2017	Stanje obveznosti iz naslova posojil 31. 12. 2017
Trigano, Francija	6.822	4.006.822
Skupaj	6.822	4.006.822

Pojasnilo 28: Pogojna sredstva in obveznosti

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Prejete garancije in poročstva ter menice za zavarovanje danih posojil	7.007.060	14.538.843
Izdane garancije in poročstva – Slovenija	5.875.802	5.818.877
Izdane garancije in poročstva – tujina	509.002	10.000.000
Factoring	17.296.678	0

Zunajbilančne postavke se nanašajo na prejete garancije in poročstva ter menice za zavarovanje danih posojil ter na izdane garancije in poročstva. Izdana poročstvena izjava podjetju FIAT je potekla pred koncem leta 2017, istočano tudi prejeta poročstvena izjava Adria Mobil s strani Avto Triglava. Na dan 31. 12. 2017 je v skupini Adria Mobil pogojna izpostavljenost iz naslova faktoringa znašala 17.296.678 EUR, v 2016 je bil factoring vključen v izkaze družbe in ne izvenbilančno.

Poslovni najemi

Pogodbene obveznosti v EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Do 1 leta	464.189	330.474
Od 1 do 5 let	52.806	63.276
Več kot 5 let	0	0

Pojasnilo 29: Finančni inštrumenti in upravljanje s finančnimi tveganji

Najpomembnejše vrste finančnih tveganj skupine predstavljajo: obrestno tveganje, likvidnostno tveganje, valutno tveganje in kreditno tveganje. Poslovodstvo redno preverja in potrjuje politiko obvladovanja posameznih vrst tveganj, ki so opisana v nadaljevanju.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje skupine. Obrestna struktura aktivnih in pasivnih bilančnih postavk ni usklajena, saj ima skupina več prejetih posojil kot obrestovanih naložb. Izpostavljenost obrestnemu tveganju za družbo predstavlja neugodno gibanje (dvig) spremenljive obrestne mere Euribor v primeru prejetih posojil. Večina nekratkoročnih prejetih posojil se obrestuje z variabilno obrestno mero. Obveznice (ADM2) v višini 19.999.920 EUR (v oktobru 2017 je bil po amortizacijskem načrtu imetnikom obveznic izplačan prvi obrok glavnice v višini 4.000.080 EUR od 24.000.000 EUR) predstavljajo preko 64 % vseh finančnih obveznosti in se obrestujejo s fiksno obrestno mero. Vse finančne obveznosti (posojila in obveznice) po fiksni obrestni meri predstavljajo preko 80 % vseh finančnih obveznosti. Iz navedenega ocenjujemo obrestno tveganje v skupini Adria Mobil v letu 2017 kot nizko.

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Finančni inštrumenti po fiksni obrestni meri		
Finančna sredstva (nekratkoročne in krat. fin. naložbe)	1.272.482	1.077.560
Finančne obveznosti (nekratkoročne in krat. fin. obvez.)	25.166.007	27.333.989
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri		
Finančna sredstva	0	0
Finančne obveznosti	6.124.494	5.281.935
Finančne obveznosti faktoring	0	13.520.195

Spremembe poslovnega izida pri spremembi obrestne mere

2017	Zvišanje/ znižanje osnovne obrestne mere	Učinek na dobiček pred obdavčitvijo v EUR
EUR	+50 točk	156.453
EUR	-50 točk	-156.453
2016		
EUR	+50 točk	+230.681
EUR	-50 točk	-230.681

Likvidnostno tveganje

Temeljna funkcija finančnega upravljanja je zagotavljanje plačilne sposobnosti skupine, ki omogoča tudi nemoteno delovanje vseh ostalih poslovnih aktivnosti. Likvidnostno tveganje je osrednje finančno tveganje in je neposredno odvisno od vseh ostalih poslovnih in finančnih tveganj. O njem govorimo, ko se zaradi tveganja v poslovnem procesu spremeni finančnoposredniški položaj skupine, to je razmerje med dolgovi in terjatvami.

V skupini Adria Mobil se s ciljem proaktivnega upravljanja z likvidnostnim tveganjem redno mesečno pripravljajo kratkoročni plani denarnih tokov (letni denarni tok, trimesečni dinamični in tedenski denarni tok). Če se pokaže presežek/primanjkljaj, se pripravi načrt uporabe presežka ali pokritje primanjkljaja, in sicer:

- financiranje znotraj skupine Adria,
- financiranje s strani poslovnih bank,
- druge oblike financiranja (faktoring, odprodaja terjatev).

S tem, ko je skupina Adria Mobil postala del skupine Trigano, se ji je dostop do finančnih virov še dodatno povečal (financiranje v skupini Trigano).

V povezavi z nizkim kreditnim tveganjem (podrobneje razkrto v naslednji točki) je prilivni denarni tok s strani kupcev v vseh družbah v skupini stabilen in predvidljiv. Posledično se skupina Adria Mobil sooča z nizkim likvidnostnim tveganjem, kar se tudi odraža v plačevanju obveznosti brez zamud oziroma v dogovorjenih plačilnih rokih.

Zapadlost obveznosti skupine na dan 31. 12. 2017

V EUR	Knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2017	Zapadlost v enem letu	Zapadlost v enem do pet let	Zapadlost nad pet let	SKUPAJ
Poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlenih in predujmov)	63.522.146	63.358.545	163.601	0	63.522.146
Finančne obveznosti	10.856.780	5.276.180	3.820.376	1.760.224	10.856.780
Finančne obveznosti na podlagi obvez.	20.141.700	8.141.940	11.999.760	0	20.141.700
Druge finančne obveznosti	292.021	210.098	81.923	0	292.021
Druge finančne obveznosti faktoring					0
SKUPAJ	94.812.647	76.986.763	16.065.660	1.760.224	94.812.647
Obresti za bodoča leta za bančna posojila		104.516	192.265	43.428	340.209
Obresti za obveznice		674.640	449.280	0	1.123.920

Zapadlost obveznosti skupine na dan 31. 12. 2016

V EUR	Knjigovodska vrednost na 31. 12. 2016	Zapadlost v enem letu	Zapadlost v enem do pet let	Zapadlost nad pet let	SKUPAJ
Poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlenih in predujmov)	44.280.245	44.089.190	191.055	0	44.280.245
Finančne obveznosti	7.531.744	2.675.229	2.700.193	2.156.322	7.531.744
Finančne obveznosti na podlagi obvez.	24.169.672	4.169.672	20.000.000	0	24.169.672
Druge finančne obveznosti	914.465	622.377	292.088	0	914.465
Druge finančne obveznosti faktoring	13.520.195	13.520.195	0	0	13.520.195
SKUPAJ	112.248.934	86.909.233	23.183.268	2.156.322	112.248.934
Obresti za bodoča leta za bančna posojila		98.186	148.844	65.347	312.378
Obresti za obveznice		900.000	1.123.920	0	2.023.920

Spremembe obveznosti, ki izhajajo iz financiranja

V EUR	1.1. 2017	Denarni tok	Nedelarne spremembe Pridob./odtujitve	Izločitev faktoringa	31. 12. 2017
Kratkoročne finančne obveznosti	20.987.472	-7.359.253	13.520.195	-13.520.195	13.628.219
Dolgoročne finančne obveznosti	25.148.647	-7.486.365	0	0	17.662.282
Dividende	0	-35.004.760	35.004.760	0	0
Skupaj obveznosti iz financiranja	46.136.119	-49.850.378	48.524.955	-13.520.195	31.290.501

V EUR	1.1. 2016	Denarni tok	Nedelarne spremembe Pridob./odtuitve	Drugo	31. 12. 2016
Kratkoročne finančne obveznosti	4.436.637	16.550.835	0	0	20.987.472
Dolgoročne finančne obveznosti	34.959.635	-9.810.988	0	0	25.148.647
Dividende	0	-23.004.739	23.004.739		0
Skupaj obveznosti iz financiranja	39.396.272	-16.264.892	23.004.739	0	46.136.119

Kreditno tveganje

Učinkovita kreditna politika v skupini Adria Mobil je po eni strani odraz tesnega sodelovanja med sektorjem Prodaje in trženje ter sektorjem Finance pri upravljanju s terjatvami in kvalitetnimi kupci (B2B – distributerji in trgovci z visoko bonitetno oceno ter dolgoletnim poslovnim odnosom z družbami v skupini Adria Mobil) ter odraz ugodnih gospodarsko-finančnih razmer po drugi strani.

Proces vzpostavitve učinkovite kreditne politike kot najpomembnejše postavke obratnega kapitala se v skupini Adria Mobil prične pri oceni kreditnega tveganja vsakega novega kupca in vsaj enkrat na leto pri presoji obstoječih kupcev. Na podlagi bonitetne ocene se določi oblika in potreben obseg zavarovanja ter posledično kreditni limit maksimalne izpostavljenosti do posameznega kupca. Skupina ima vzpostavljene kontrolne postopke, ki med drugim vključujejo zavarovanje terjatev do neodvisnih kupcev (kreditna zavarovalnica, loro bančne garancije in v manjšem obsegu dokumentarni akreditivi ter pridržki lastninske pravice do popolnega poplačila produktov), proaktivno operativno spremljanje terjatev do kupcev (spremljanje starostne strukture terjatev, zamud plačil, preseganje kreditnih limitov, izvedbo ukrepov pri unovčevanju terjatev in ocene tveganj potencialnih odpisov oziroma slabitev terjatev). V primeru preseganja kreditnega limita in/ali v primeru zamud kupcev pri poravnavanju obveznosti se izvede informacijska blokada odpreme izdelkov kupcem.

Distribucijske družbe v skupini v veliki meri uporabljajo instrument odprodaje terjatev (specializirani faktoring), ki tudi pozitivno vpliva na znižanje kreditnega tveganja. Pri tej oblika financiranja ima sicer faktor, v primeru neplačila s strani kupca, regresno pravico do družb v skupini Adria Mobil, vendar le za zasežene produkte, ki jih fizično vrne v last distribucijski družbi v skupini Adria Mobil. Poleg tega distribucijske družbe znižujejo kreditno tveganje tudi s tem, da pri sebi zadržijo homologacijske dokumente, ki so nujni za registracijo, do polnega poplačila terjatev s strani kupcev.

Povprečje zavarovanih terjatev do neodvisnih kupcev (v največjem obsegu pri kreditni zavarovalnici) v letu 2017 dosega 79 % terjatev do kupcev.

Poslovodstvo ocenjuje kreditno tveganje kot zmerno in obvladljivo, kar dokazuje tudi nizek obseg odpisov terjatev ne samo v letu 2017, ampak v vsej zgodovini poslovanja skupine Adria Mobil.

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nekratkoročne in kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	64.390.747	51.807.782
Dana posojila	1.272.481	1.077.559
Denarna sredstva in depoziti	8.735.095	18.194.206
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	127.649	121.973
SKUPAJ	74.525.973	71.201.520

Valutno tveganje

Valutno tveganje je finančno tveganje in pomeni nevarnost pred finančno izgubo zaradi sprememb vrednosti ene valute v primerjavi z drugo. Bistveni računovodski kategoriji, ki kažeta na valutno tveganje, je valutna pozicija oziroma razmerje med terjatvami in obveznostmi z vidika različnih valut.

Skupina Adria Mobil večino svojih izdelkov proda na trgih Evropske unije, kjer skupina ustvarja prihodke, nominirane v EUR. Po drugi strani imajo družbe v skupini večino svojih obveznosti, tako iz naslova obveznosti do dobaviteljev kot tudi iz naslova investicijskih aktivnosti ter obveznosti do delavcev in države, nominiranih v EUR. Iz navedenega ocenjujemo valutno tveganje kot zmerno, saj je več kot 90 % terjatev in obveznosti nominiranih v EUR.

Splošna politika v skupini Adria Mobil je opravljanje transakcij v domicilni valuti in v pretežni meri ima samo družba Adria Mobil transakcije tudi v valutah, ki niso domicilne. Posledično se z valutnim tveganjem in obvladovanjem le-tega neposredno srečuje le matična družba Adria Mobil.

Kljub nizki povprečni valutni izpostavljenosti pa je prisotna razmeroma visoka izpostavljenost valutnemu tveganju za terjatve v GBP (visoka volatilnost GBP), delno tudi za terjatve v CHF in v manjšem obsegu za terjatve, nominirane v DKK. Kot instrument obvladovanja valutnega para EUR/GBP v družbi Adria Mobil sklepamo termenske posle v (FX Forward). V letu 2017 smo v ta namen sklenili za 9,2 mio GBP termenskih poslov (termenska prodaja GBP za EUR).

Večino finančnih naložb in finančnih obveznosti v skupini Adria Mobil je prav tako nominiranih v EUR.

Upravljanje s kapitalom

V skupini se zavedamo, da mora skupina z namenom zagotavljanja nemotenega poslovanja vedno razpolagati z dovolj lastniškega kapitala, saj ta pomeni varnostno stanje za nepredvidene spremembe vrednosti sredstev in dolgov. Zato še vedno sledimo konzervativnejši politiki finančnega vzvoda, kot je povprečje panoge, kar nam zagotavlja boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja ter za doseganje čim višje vrednosti za lastnike.

Skupina spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti s skupnim zneskom obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti skupina vključuje nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti, znižane za stanja denarnih sredstev na računih. Izračun je razviden iz spodnje preglednice.

V EUR			
Finančni vzvod		31. 12. 2017	31. 12. 2016
1.	Nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti	31.290.501	46.136.119
2.	Denarna sredstva in kratkoročni depoziti	8.735.095	18.194.206
3.	Neto obveznosti (dolg. fin. obvez. + kratk. fin. obvez. – denarna sredstva)	22.555.406	27.941.913
4.	Kapital	72.130.053	68.539.114
5.	Kapital in neto obveznost (3+4)	94.685.459	96.481.027
6.	Kazalnik finančnega vzvoda – koef. (4/5)	0,76	0,71

Tveganje spremembe poštene vrednosti finančnih inštrumentov

Poštena vrednost

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče sredstva zamenjati oziroma obveznost poravnati med dobro obveščeni in voljnimi strankami v preišljenem poslu. Poštena vrednost finančnih inštrumentov (kratkoročne in nekratkoročno finančne naložbe, kratkoročne in nekratkoročne finančne obveznosti, kratkoročne poslovne terjatve, kratkoročne poslovne obveznosti) ne odstopa bistveno od njihove knjigovodske vrednosti. Skupina je v letu 2017 povečala za 5.676 EUR naložb v vrednostne papirje.

Skupina razdeljuje merjene poštene vrednosti finančnih sredstev (kategoriziranih v skladu z MRS 39) v izkazu finančnega položaja po naslednjih ravneh:

- raven 1: poštene vrednosti izhajajo iz tržnih cen (brez njihovih prilagoditev) na aktivnih trgih vrednostnih papirjev;
- raven 2: poštene vrednosti so neposredno ali posredno izpeljane iz drugih virov na trgu, ki jih je mogoče spreminjati, razen tržnih cen na aktivnih trgih vrednostnih papirjev;
- raven 3: poštene vrednosti izhajajo iz tehnik vrednotenja, ki temeljijo na virih, ki jih na trgih ni mogoče spreminjati.

V EUR	Knjigovodska vred. 31. 12. 2017	Poštena vrednost Raven 1	Poštena vrednost Raven 2	Poštena vrednost Raven 3	Poštena vrednost Skupaj 31. 12. 2017
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	127.649	127.649			127.649
Sredstva, merjena po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita					
Dana posojila	1.272.481			1.272.481	1.272.481
Poslovne terjatve do kupcev	54.495.777			54.495.777	54.495.777
Denarna sredstva in depoziti	8.735.095			8.735.095	8.735.095
Obveznosti, merjene po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita					
Finančne obveznosti	31.290.501			31.290.501	31.290.501
Poslovne obveznosti do dobaviteljev	63.358.545			63.358.545	63.358.545

V EUR	Knjigovodska vred. 31. 12. 2016	Poštena vrednost Raven 1	Poštena vrednost Raven 2	Poštena vrednost Raven 3	Poštena vrednost Skupaj 31. 12. 2016
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	121.973	121.973			121.973
Sredstva, merjena po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita					
Dana posojila	1.077.560			803.551	803.551
Poslovne terjatve do kupcev	51.807.782			51.807.782	51.807.782
Denarna sredstva in depoziti	18.194.206			18.194.206	18.194.206
Obveznosti, merjene po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita					
Finančne obveznosti	46.136.119			46.136.119	46.136.119
Poslovne obveznosti do dobaviteljev	44.280.245			44.280.245	44.280.245

Dogodki po zaključku poslovnega leta

Ocenjujemo, da se po datumu izdelave konsolidiranih računovodskih izkazov niso pojavili dogodki, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili, ali so ti dogodki pravilno prikazani v konsolidiranih računovodskih izkazih.

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Adria Mobil d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze Skupine Adria Mobil (skupina), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2017 ter konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev konsolidiranega finančnega položaja Skupine Adria Mobil na dan 31. decembra 2017 ter njenega konsolidiranega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo upoštevali pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote ter pri oblikovanju našega mnenja o teh konsolidiranih računovodskih izkazih in o teh ključnih revizijskih zadevah ne izražamo ločenega mnenja. Za vsako zadevo, ki jo posebej navajamo v nadaljevanju, opisujemo, kako smo jo obravnavali v okviru naše revizije.

Izpolnili smo vse svoje obveznosti, ki so opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*, vključno s tistimi, ki so povezane s temi zadevami. Zato je revizija vključevala izvedbo postopkov, ki smo jih določili na podlagi naše ocene tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih. Rezultati naših revizijskih postopkov, vključno s postopki, ki smo jih opravili v zvezi z zadevami, ki jih navajamo v nadaljevanju, služijo kot podlaga za naše revizijsko mnenje o priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Poplačljivost terjatev do kupcev

Terjatve do kupcev so pomembna postavka konsolidiranih računovodskih izkazov skupine, ker predstavljajo 27% vseh sredstev na dan 31. decembra 2017. Poslovodstvo na podlagi svoje presoje odloči, ali je posamezna terjatev poplačljiva ali ne. Pri tem upošteva specifične dejavnike, ki vključujejo preteklo izkušnjo v zvezi s poravnavo terjatev, njihovo starostno strukturo, lokacijo kupcev, obstoj morebitnih tožb ter druge informacije, ki so mu na voljo glede kreditne sposobnosti kupcev. Na podlagi teh informacij poslovodstvo presodi, ali je potreben popravek vrednosti posamezne terjatve do kupca ali celotnega zneska terjatev do določenega kupca. Poplačljivost terjatev je eden od ključnih elementov upravljanja z obratnim kapitalom skupine. Skupina ima vzpostavljene kontrolne postopke, ki med drugim vključujejo zavarovanje terjatev do kupcev, ki niso povezane s strankami, pri zavarovalnici, aktivno spremljanje terjatev do kupcev, blokado odpreme izdelkov kupcem, katerih kreditni limit je presežen ter

V okviru revizijskih postopkov smo preverili obstoj terjatev do kupcev, ki vključuje, a ni omejeno na preskušanje kontrol v procesu prodaje, preverjanje podporni odpremnih listin na vzorcu prodaj ter pridobitev potrditv stanja terjatev od kupcev. Preverili smo v kolikšnem obsegu so terjatev do kupcev, ki niso povezane s strankami, zavarovane pri zavarovalnici. Na podlagi podrobn analize starostne strukture terjatev do kupcev in preveritv spornih terjatev do kupcev, smo preverili ocene i predpostavke, ki jih je poslovodstvo uporabilo pri izračun popravka vrednosti terjatev do kupcev. Za name preveritve morebitnega obstoja znakov oslabitve terjatev do kupcev smo testirali starostno strukturo terjatev do kupcev, za katere skupina ni pripoznala popravka vrednosti. Ocenili smo tudi ustreznost razkritij skupine v zvezi s terjatvami do kupcev in s tem povezanimi tveganji (kreditno tveganje) ter starostno strukturo terjatev do kupcev v pojasnilih 17 in 29 h konsolidiranih računovodskih izkazov skupine.

nenehno spremljanje starostne strukture terjatev. Zaradi pomembnosti terjatev do kupcev v celotnih sredstvih skupine in poslovske presoje pri oceni potrebnega popravka vrednosti terjatev, je poplačljivost terjatev do kupcev opredeljena kot ključna revizijska zadeva.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen konsolidiranih računovodskih izkazov in našega mnenja o teh konsolidiranih računovodskih izkazih. Poslovodstvo je odgovorno za te druge informacije.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in zato o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila ali sklepa.

V zvezi z revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost, da te druge informacije preberemo in presodimo, ali so pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi oziroma, ali na podlagi informacij, ki smo jih pridobili pri reviziji ali sicer menimo, da so pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost da ocenimo, ali so bile druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi in predvsem, ali so te druge informacije usklajene z zakonom ali predpisi glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presojo, zasnovane na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v konsolidiranih računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene s konsolidiranimi računovodskimi izkazi; in
- da so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom in predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost da, na podlagi našega poznavanja in razumevanja družbe, ki smo ga pridobili med revizijo, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva, revizijske komisije in nadzornega sveta za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče skupina, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija in nadzorni svet sta odgovorna za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo nudi visoko stopnjo zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvirajo iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;

- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovanja;

- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov in okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kot delujočega podjetja;

- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

- pri reviziji skupine pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami podjetij ali poslovnih dejavnosti v skupini, da izrazimo mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za ustrezno usmerjanje, nadzor in izvedbo revizije skupine. Obenem smo izključno mi sami odgovorni za naše revizijsko mnenje.

Revizijsko komisijo in nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Obenem smo revizijski komisiji in nadzornemu svetu predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi nadzornimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo in nadzorni svet, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve.

Druge zahteve v zvezi z vsebino revizorjevega poročila v skladu z Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

Imenovanje in potrditev revizorja

Za zakonitega revizorja revidirane družbe nas je imenoval njen z zakonom določen organ dne 27. novembra 2017, naše imenovanje pa je potrdila skupščina delničarjev družbe dne 22. maja 2017. Celotno neprekinjeno obdobje, vključno s predhodnimi podaljšanji našega sodelovanja z družbo (podaljšanje prvotnega obdobja za katerega smo bili imenovani za revizorja družbe) in ponovnimi imenovanji za zakonitega revizorja družbe, znaša 13 let.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Naše mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu je skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe Adria Mobil d.o.o., ki smo ga izdali na isti dan kot revizijsko.

Nerevizijske storitve

Za revidirano družbo nismo opravili nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz prvega odstavka petega člena Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta, in smo pri opravljanju revizije zagotovili našo neodvisnost od revidirane družbe.

Poleg storitev obvezne revizije in tistih, ki so razkrite v letnem poročilu in računovodskih izkazih, nismo za družbo in njene odvisne družbe opravili nobenih drugih storitev.

Ljubljana, 6. april 2018

Sanja Kosir Nikasinić
Direktorica
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

Mateja Repušić
Pooblaščenca revizorka

4.5 Računovodski izkazi družbe Adria Mobil

4.5.1 Izkaz poslovnega izida družbe Adria Mobil za leto 2017

V EUR	Pojasnilo	2017	2016
1. Čisti prihodki iz prodaje	5	349.961.048	322.187.803
2. Proizvajalni stroški prodanih proizvodov ali NV prod. bl.	6	-296.118.505	-273.536.763
3. Kosmati poslovni izid od prodaje (1–2)		53.842.543	48.651.040
4. Stroški prodajanja	6	-4.174.075	-4.323.877
5. Stroški splošnih dejavnosti	6	-17.493.677	-17.476.160
6. Drugi poslovni prihodki	7	1.653.529	1.436.344
7. Poslovni izid iz poslovanja		33.828.320	28.287.347
8. Finančni prihodki iz deležev	8	1.533.407	3.665.478
9. Finančni prihodki iz danih posojil	8	68.054	575.206
10. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	8	952.671	2.215.881
11. Finančni odhodki za oslabitve in odpise FN	8	0	-1.842.729
12. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	8	-1.256.866	-1.317.750
13. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	8	-794.579	-788.677
14. Dobiček pred obdavčitvijo	9	34.331.007	30.794.756
15. Davki iz dobička	10	-5.559.888	-3.515.145
16. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	11	28.771.119	27.279.611

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.5.2 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa družbe Adria Mobil za leto 2017

V EUR	Pojasnilo	2017	2016
I. Čisti dobiček leta po obdavčitvi	11	28.771.119	27.279.611
II. Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki bodo v prihodnje pripoznani v IPI (po davku)		34.893	-181.541
1. Spremembe poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov (po davku)		34.893	-181.541
III. Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida (po davku)		42.125	-35.614
1. Aktuarski dobički/izgube iz odpravnin ob upokojitvi (po davku)		42.125	-35.614
IV. Vseobsegajoči donos poslovnega izida po obdavčitvi IPI (po davku)		28.848.137	27.062.456

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.5.3 Izkaz finančnega položaja družbe Adria Mobil na dan 31. 12. 2017

V EUR	Pojasnila	31. 12. 2017	31. 12. 2016
SREDSTVA		152.592.345	152.316.888
A. NEKRATKOROČNA SREDSTVA		39.722.015	40.955.033
I. Neopredmetena sredstva	12	241.386	219.030
II. Nepremičnine in oprema	13	17.701.230	17.549.486
III. Naložbene nepremičnine	14	1.276.013	1.321.495
IV. Nekratkoročne finančne naložbe	15	17.236.114	16.158.579
1. Nekratkoročne finančne naložbe, razen posojil	16	15.764.255	15.758.579
a) Delnice in deleži v družbah v skupini		15.636.606	15.636.606
b) Druge nekratkoročne finančne naložbe		127.649	121.973
2. Nekratkoročna posojila	17	1.471.859	400.000
VI. Odložene terjatve za davek	10	3.267.272	5.706.443
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		112.870.330	111.361.855
I. Zaloge	19	49.265.633	39.318.274
II. Kratkoročne finančne naložbe		625.745	1.385.153
1. Kratkoročna posojila	17	625.745	1.385.153
III. Kratkoročne poslovne terjatve	18	56.655.707	57.353.526
1. Kratkoročne terjatve do kupcev		50.477.754	50.302.575
2. Ostale kratkoročne poslovne terjatve		6.177.953	7.050.951
IV. Denarna sredstva	20	6.323.245	13.304.902
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		152.592.345	152.316.888
A. KAPITAL	21	43.850.063	50.001.926
I. Vpoklicani kapital		3.417.681	3.417.681
II. Kapitalske rezerve		624.187	624.187
III. Rezerve iz dobička	22	3.032.223	3.032.223
IV. Preneseni čisti poslovni izid		8.167.915	15.888.304
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	23	-163.062	-240.080
VI. Čisti poslovni izid poslovnega obdobja		28.771.119	27.279.611
B. NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI		28.234.264	36.646.342
I. Rezervacije	24	14.419.656	14.530.813
II. Odloženi prihodki		4.821	4.857
III. Nekratkoročne finančne obveznosti	25	13.809.787	22.110.672
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		80.508.018	65.668.620
I. Kratkoročne finančne obveznosti	25	13.457.949	6.307.230
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	26	67.050.069	56.923.416
1. Obveznosti do dobaviteljev		61.457.479	43.579.348
2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		5.592.591	13.344.069
III. Kratkoročne obveznosti za davek iz dobička		0	2.437.974
OBVEZNOSTI SKUPAJ		108.742.282	102.314.962

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.5.4 Izkaz gibanja kapitala družbe Adria Mobil za leto 2017

Od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid	Rezerve, nastale zaradi vred. po PV	SKUPAJ KAPITAL
Zač. stanje 1. 1. 2017	3.417.681	624.187	3.032.223	15.888.304	27.279.611	-240.080	50.001.926
Sprememba lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	-35.000.000	0	0	-35.000.000
Izplačilo dividend				-35.000.000			-35.000.000
Celoten vseobsegajoči donos leta	0	0	0	0	28.771.119	77.018	28.848.137
Vnos čistega poslovnega izida leta					28.771.119		28.771.119
Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti						77.018	77.018
Druge sestavine vseobsegajočega odnosa							0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	27.279.611	-27.279.611	0	0
Razporeditev čistega dobička				27.279.611	-27.279.611		0
Stanje 31. 12. 2017	3.417.681	624.187	3.032.223	8.167.915	28.771.119	-163.062	43.850.063

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz gibanja kapitala družbe Adria Mobil za leto 2016

Od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid	Rezerve, nastale zaradi vred. po PV	SKUPAJ KAPITAL
Zač. stanje 1. 1. 2016	3.417.681	624.187	3.032.223	27.273.786	11.614.518	-22.925	45.939.470
Sprememba lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	-23.000.000	0	0	-23.000.000
Izplačilo dividend	0	0	0	-23.000.000	0	0	-23.000.000
Celoten vseobsegajoči donos leta	0	0	0	0	27.279.611	-217.155	27.062.456
Vnos čistega poslovnega izida leta	0	0	0	0	27.279.611		27.279.611
Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	0	0	0	0		-217.155	-217.155
Druge sestavine vseobsegajočega odnosa							
Spremembe v kapitalu	0	0	0	11.614.518	-11.614.518	0	0
Razporeditev čistega dobička	0	0	0	11.614.518	-11.614.518	0	0
Stanje 31. 12. 2016	3.417.681	624.187	3.032.223	15.888.304	27.279.611	-240.080	50.001.926

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.5.5 Izkaz denarnega toka družbe Adria Mobil za leto 2017

DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU	2017	2016
Postavke izkaza poslovnega izida		
Čisti dobiček	28.771.119	27.279.611
Neto stroški financiranja	-151.491	-684.660
Dobički odvisnih družb	-1.533.407	-3.459.006
Finančni prihodki od deležev v pridruženih družbah	0	-206.472
Prevrednotenje naložb	0	1.842.729
Učinek pri odtujitvi osnovnih sredstev	93.136	-77.671
Amortizacija neopredmetenih sredstev	26.455	27.741
Amortizacija nepremičnih	1.192.734	1.190.485
Amortizacija opreme	1.107.694	1.018.131
Popravek vrednosti zalog in terjatev	1.539.663	279.029
Oblikovanje in odprava rezervacij	111.194	-1.410.149
Davek iz dobička	5.559.888	3.515.145
Dobiček iz rednega delovanja pred spremembami v obratnem kapitalu	36.716.985	29.314.913
Povečanje /zmanjšanje poslovnih in drugih terjatev	381.530	-13.758.665
Povečanja/zmanjšanje odloženih terjatev za davek	2.439.171	-471.811
Povečanja/zmanjšanje zalog	-10.579.627	-9.149.655
Povečanje/zmanjšanje rezervacij	-111.194	-2.019.275
Povečanja/zmanjšanje poslovnih in drugih dolgov	8.337.974	11.609.355
Plačani davek iz dobička	-6.446.830	-1.548.984
Denarni tok iz poslovanja	30.738.009	13.975.878
Prejemki od obresti in drugih finančnih prihodkov	1.020.725	2.791.087
Izdatki za obresti in drugih finančnih odhodkov	-1.256.867	-1.317.750
Prebitek prejemkov pri poslovanju in prebitek izdatkov pri poslovanju	30.501.867	15.449.215
DENARNI TOKOVI PRI INVESTIRANJU	0	
Prejemki pri investiranju	1.533.407	14.243.243
Prejemki od dobljenih deležev v dobičku odvisnih/pridruženih družb	1.533.407	3.665.478
Prejemki od vrnjenih posojil in predujmov	0	10.577.765
Izdatki pri investiranju	-2.866.764	-1.959.379
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-48.811	-24.495
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	0	0
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-2.499.826	-1.934.884
Izdatki za dana posojila družbam v skupini	-312.451	0
Izdatki za povečanje DFN	-5.676	0
Izdatki za dane predujme	0	0
Prebitek prejemkov pri Investiranju in prebitek izdatkov pri investiranju	-1.333.357	12.283.864
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU	0	
Prejemki pri financiranju	7.150.719	263.688
Prejemki od povečanja nekratkoročnih finančnih obveznosti	0	0
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	7.150.719	263.688
Izdatki pri financiranju	-43.300.886	-27.495.233
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	-8.300.886	-4.495.233
Izdatki za izplačilo dividend	-35.000.000	-23.000.000
Prebitek prejemkov pri financiranju in prebitek izdatkov pri financiranju	-36.150.167	-27.231.545
GIBANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		
Stanje denarja in denarnih ustreznikov na začetku obdobja	13.304.902	12.803.368
Povečanje/zmanjšanje denarja in denarnih ustreznikov	-6.981.657	501.535
Stanje denarja in denarnih ustreznikov ob koncu obdobja	6.323.245	13.304.903

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.5.6 Pojasnila k računovodskim izkazom družbe Adria Mobil

Pojasnilo 1 Podlaga za sestavo

Izjava o skladnosti

Uprava družbe Adria Mobil je računovodske izkaze družbe potrdila dne 6. 4. 2018.

Računovodski izkazi družbe Adria Mobil so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Pojasnilo 2 Računovodske usmeritve

Osnovne usmeritve

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni na podlagi izvirnih vrednosti, razen za sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, in sredstva, namenjena za prodajo, ki so vrednotena po pošteni vrednosti. Računovodski izkazi družbe so prikazani tako, da so vrednosti izražene v EUR. Zneski v računovodskem poročilu so zaokroženi na 1 EUR, pri čemer se od 00 do 49 zaokrožuje navzdol in od 50 do 99 navzgor.

Funkcionalna valuta

Računovodski izkazi Adrie Mobil, d. o. o., so predstavljeni v EUR, ki je funkcionalna in predstavitvena valuta matične družbe ter odvisnih družb v Sloveniji. Transakcije, izražene v tuji valuti, so preračunane v funkcionalno valuto z dnevnim tečajem menjave na dan transakcije.

Denarna sredstva in obveznosti so na dan bilance stanja preračunana v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjena po izvirni vrednosti, so preračunane z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, merjena po pošteni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost.

Poslovni izid iz poslovanja

Poslovni izid iz poslovanja je opredeljen kot poslovni izid pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih bank, depozitov, naložb, plačane obresti od posojil ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

Pomembne računovodske ocene

Priprava računovodskih izkazov zahteva od posloводства določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja. Ocene in predpostavke temeljijo na prejšnjih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah smatrajo kot utemeljeni, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodskih vrednostih sredstev in obveznosti.

Poslovodske ocene zajemajo med drugim naslednje postavke: amortizacijsko dobo in preostalo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih nekratkoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in dvomljivih terjatev in tožbene zahtevke, nekratkoročne pasivne časovne razmejitve za garancijska popravila, rezervacije v povezavi z bodočimi stroški zaposlencev – odpravnine, jubilejne nagrade. Bodočih dogodkov in njihovega vpliva ni možno določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske posledice se lahko razlikujejo od ocenjenih.

Poslovne terjatve in finančne naložbe

Družba redno preverja unovčljivost poslovnih terjatev in ocenjuje vrednost finančnih naložb. Če knjigovodska vrednost odstopa od poštene vrednosti, opravi slabitev v breme poslovnega izida.

Glavne ocene in predpostavke na dan bilance stanja, ki se nanašajo na prihodnje poslovanje in lahko povzročijo pomembne popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti v naslednjem poslovnem letu, so navedene v nadaljevanju.

Rezervacije za jamstva

Rezervacije za jamstva so oblikovane v višini pričakovanih odhodkov za popravila prodanih produktov v garancijskem roku. Oblikovane so glede na izkušnje iz preteklosti in glede na sedanjo prodajo. Rezervacije so oblikovane individualno tudi za predvidene dodatne stroške popravil in odpravo napak, ki so bile že zaznane na trgu.

Odložene terjatve za davek

Pripoznanje odloženih terjatev za davek zahteva pomembne ocene posloводства glede višine bodočih obdavčljivih dobičkov in bodočih strategij davčnega planiranja.

Pomembne poslovodske presoje

Pri uporabi računovodskih usmeritev je moralo posloводство poleg ocen, ki najbolj vplivajo na vrednosti v računovodskih izkazih, presoditi o naslednjih postavkah.

Opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena nekratkoročna sredstva

Posloводство ocenjuje, da ni nikakršnih dejavnikov, ki bi nakazovali potrebo po oslabitvi opredmetenih ali neopredmetenih osnovnih sredstev.

Zemljišča, zgradbe in oprema

Zemljišča so vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno oslabitev. Zgradbe in oprema so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano amortizacijo in morebitno oslabitev vrednosti. V nabavni vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva so všteti njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter vsi stroški usposobitve sredstva za nameravano uporabo, zlasti stroški dovoza in namestitve. Nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v družbi, tvorijo stroški, ki jih povzročijo njegova zgraditev ali izdelava in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva se razporedi na njegove dele, če je njihova vrednost pomembna, imajo različne dobe koristnosti. Pravila za razporeditev na dele osnovnih sredstev temeljijo na opredelitvi delov osnovnih sredstev z različnimi dobami koristnosti in/ali vzorci uporabe. Kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečujejo njegovo nabavno vrednost, če gre za njegovo nadomestitev in/ali je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Ob tem se njegova preostala doba koristnosti vnovič oceni. V primeru kasnejših izdatkov za popolnoma amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti. Vsi ostali kasnejši izdatki za opredmeteno osnovno sredstvo so pripoznani kot odhodek ob nastanku. Družba obračunava amortizacijo po metodi enakomernega časovnega razmejevanja v skladu z ocenjeno dobo koristnosti.

Vrsta osnovnega sredstva	Najnižja amortizacijska stopnja	Najvišja amortizacijska stopnja
Nepremičnine (zid. zgradbe)	5,0 %	5,0 %
Naložbene nepremičnine	2,5 %	2,5 %
Oprema	10,0 %	20,0 %
Programska oprema	10,0 %	10,0 %
Strojna oprema	33,3 %	50,0 %
Transportna vozila	12,5 %	20,0 %
Osebna vozila	12,5 %	20,0 %

Amortizacijske stopnje v letu 2017 so enake, kot so bile leta 2016.

Opredmetena osnovna sredstva se zaradi oslavitve prevrednotijo, če njihova neodpisana knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja. Ocenjevanje vrednosti pri uporabi obsega ocenjevanje prejemkov in izdatkov, ki bodo izhajali iz nadaljnje uporabe sredstev in njihove končne odtujitve, in uporabo ustrezne diskontne mere (pred davkom od dobička), ki odraža sedanjo tržno oceno časovne vrednosti denarja in morebitno tveganje, povezano s posameznim sredstvom. Pri sredstvu, kjer so bodoči denarni tokovi odvisni tudi od ostalih sredstev v posamezni denar ustvarjajoči enoti, se vrednost v uporabi izračuna na podlagi bodočih denarnih tokov te denar ustvarjajoče enote. Izgube, ki nastanejo na podlagi oslavitve, se pripoznajo med poslovnimi odhodki. Za zemljišča, zgradbe in opremo se pripoznanje odpravi, ko se sredstvo proda ali se več ne pričakujejo ekonomske koristi, ki bi lahko pritekale ob nadaljnji

uporabi posameznega sredstva. Dobički in izgube zaradi odprave pripoznanja posameznega sredstva se vključijo v izkaz poslovnega izida v letu, ko se sredstvo izknjiži. Za posamezna sredstva se letno preverja njihova preostala vrednost, doba koristnosti, uporabljena metoda amortizacije in se opravi sprememba, če je to potrebno.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Družba na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslajljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabitve družba izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitna nabrana izguba v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznana neposredno v drugem vseobsegajočem donosu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je njeno odpravo mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, ki so na razpolago za prodajo in so dolgovni instrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu.

Odpravo oslabitev finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo in so lastniški vrednostni papirji, družba izkazuje neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano amortizacijo in morebitno oslabitev vrednosti. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena in stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu. Takšni stroški vključujejo stroške za pravne storitve, davke od prenosa nepremičnine in druge stroške posla.

Oslabitev nastopi, ko je nadomestljiva vrednost naložbene nepremičnine manjša od njene knjigovodske vrednosti. Izguba zaradi oslabitve naložbene nepremičnine je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Stroški izposojanja

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, so del nabavne vrednosti zadevnega sredstva. Drugi stroški izposojanja so pripoznani kot odhodki v obdobju, v katerem so nastali. Stroški izposojanja vključujejo obresti in druge stroške, ki nastajajo v zvezi z izposojanjem finančnih sredstev.

Družba usredstvi stroške izposojanja na sredstvih, pridobljenih od 1. 1. 2010. Družba Adria Mobil v letih od 2012 do 2017 ni imela stroškov izposojanja. Stroški izposojanja, ki se nanašajo na pridobitev sredstev pred 1. 1. 2009, pa ostajajo pripoznani med odhodki obdobja.

Neopredmetena sredstva, pridobljena posamezno in na podlagi poslovnih združenj

Neopredmetena sredstva, ki so pridobljena posamezno, so pripoznana po nabavni vrednosti, medtem ko so neopredmetena sredstva, pridobljena v poslovnih združitvah, pripoznana po poštenu vrednosti na dan prevzema. Po začetem prepoznavanju se uporablja model nabavne vrednosti. Družba izkazuje neopredmetena sredstva z določljivimi dobami koristnosti. Obračunana amortizacija neopredmetenega sredstva je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Neopredmetena sredstva, ustvarjena znotraj družbe, razen stroškov razvoja, se ne usredstviijo. Stroški predstavljajo odhodek obdobja, v katerem so nastali.

Zaradi oslabilve družba letno preverja knjigovodsko vrednost neopredmetenih sredstev (posameznih ali kot del denar ustvarjajoče enote) ter uporabljene dobe koristnosti. Če obstajajo znaki oslabilve, se vrednost sredstev preverja več kot enkrat letno. Amortizacija neopredmetenih sredstev je obračunana z metodo enakomerne časovne razmejitve v skladu z ocenjeno dobo koristnosti od 3 do 10 let. Dobički in izgube iz izločitve ali odtujitve neopredmetenega sredstva se ugotovijo kot razlika med prodajno vrednostjo iz odtujitve in knjigovodsko vrednostjo sredstva. Pripoznajo se kot dobički ali izgube v izkazu poslovnega izida, ko se neopredmeteno sredstvo izloči ali odtuji.

Nekratkoročna sredstva, vključena v skupino za odtujitev

Nekratkoročna sredstva (ali skupina za odtujitev, ki obsega sredstva in obveznosti), za katera se pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo, se razvrstijo med sredstva za prodajo.

Stroški raziskav in razvoja

Stroški raziskav predstavljajo stroške obdobja in niso pripoznani kot neopredmeteno sredstvo. Stroški razvoja se pripoznajo v bilanci stanja kot neopredmeteno sredstvo, kadar je razumno pričakovati, da bodo v zvezi s posameznim projektom pritekale gospodarske koristi in ko so izpolnjeni pogoji po MRS 38 »neopredmetena sredstva«. Po začetnem pripoznanju stroškov razvoja je uporabljen model nabavne vrednosti. Doba koristnosti je določena na podlagi pričakovanih prihodkov, ki bodo pritekali v naslednjih letih na podlagi usredstvenega projekta.

Nadomestljiva vrednost nekratkoročnih sredstev

Na dan poročanja družba oceni, ali obstajajo morebitni dejavniki, ki nakazujejo na to, da bi bilo potrebno nekratkoročna sredstva oslabiliti. Ob prisotnosti znamenj oslabilve sredstev družba pridobi oceno nadomestljive vrednosti posameznih sredstev. Kot nadomestljiva vrednost sredstva se upošteva poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost v uporabi, in sicer tista, ki je večja. V primeru, ko knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, se vrednost sredstva oslabi na vrednost nadomestljivega zneska posameznega sredstva ali denar ustvarjajoče enote.

Finančne naložbe

Finančne naložbe so razporejene v finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, finančne naložbe do zapadlosti, finančne naložbe, razpoložljive za prodajo, ter finančne naložbe v posojila in terjatve. Razporeditev je odvisna od namena pridobitve. Ob začetnem pripoznanju so vse naložbe, razen finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, izkazane po pošteni vrednosti vključno z neposrednimi stroški nakupa. Finančna sredstva, razporejena v skupino po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, so pripoznana po pošteni vrednosti, ki ne vključuje neposrednih stroškov nakupa sredstev.

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, so sredstva, namenjena za trgovanje, izpeljani finančni inštrumenti (razen če so ti namenjeni za računovodsko varovanje pred tveganji) in ostala finančna sredstva, ki se v skladu z MRS 39 lahko razvrstijo v to skupino. Na dan poročanja so izkazana po pošteni vrednosti. Dobički in izgube pri prevrednotenju in prodaji so pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida. Poštena vrednost naložb, s katerimi se aktivno trguje na organiziranih trgih, je določena v višini objavljene ponudbene cene borzne kotacije ob zaključku trgovanja na poročevalni dan. Za naložbe, kjer tržna cena ni objavljena na finančnih trgih, je poštena vrednost določena na podlagi podobnega inštrumenta ali pa na podlagi modela vrednotenja, pri katerem vhodni podatki izhajajo pretežno z delujočega trga. Nabave in prodaje so pripoznane na dan trgovanja.

Finančne naložbe do zapadlosti obsegajo finančna sredstva s stalnimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, finančna sredstva, ki niso izpeljani finančni inštrumenti, ter naložbe v posesti do zapadlosti. Naložbe, ki jih družba pridobi za nedoločen čas, niso razvrščene v to skupino. Na dan poročanja so ovrednotena po metodi odplačne vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere. Odplačna vrednost je izračunana z razmejitvijo premije ali diskonta ob pridobitvi skozi dobo do zapadlosti naložbe. Vsi dobički in izgube iz naložb se pripoznajo v izkazu poslovnega izida (odtujitev, oslabiltev ali učinki amortiziranja diskonta/premije). Naložbe do zapadlosti so pripoznane na dan poravnave.

Finančne naložbe, razpoložljive za prodajo, so izkazane po pošteni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, če se poštena vrednost ne more zanesljivo določiti. Dobički in izgube se pripoznajo v kapitalu kot neto

nerealizirani kapitalski dobički iz finančnih naložb za prodajo in kot postavka vseobsegajočega donosa. Ko se taka naložba odpravi, se odpravijo tudi nabrani dobički oziroma izgube, ki so bili predhodno pripoznani v okviru kapitala ter se pripoznajo v izkazu poslovnega izida in vseobsegajočega donosa kot prerazvrstitev. Nabave in prodaje naložb, razpoložljivih za prodajo, se pripozna na dan trgovanja.

Finančne naložbe v posojila in terjatve

Posojila in terjatve so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu in jih družba nima namena prodati v kratkem času od nakupa. Vključujejo tako posojila in terjatve, ki jih družba pridobi, kot tudi posojila in terjatve, ki izvirajo iz družbe. Izmerijo se po metodi odplačne vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere in so pripoznane na dan poravnave.

Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe

Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe so merjene po metodi nakupne vrednosti. V primeru slabitve so odhodki pripoznani v izkazu poslovnega izida. Teste slabitev družba opravlja letno.

Zaloge

Zaloge so količine materiala in trgovskega blaga v skladišču, dodelavi in predelavi ter tudi na poti od dobavitelja do kupca in količine nedokončane proizvodnje, polproizvodov in dokončanih proizvodov. Za material se šteje tudi drobn inventar z ocenjeno dobo uporabnosti največ leto dni.

Zaloge in poraba materiala se vodijo po stalnih planskih cenah. Zaloge materiala so v bilanci ovrednotene po planskih cenah in prilagojene za odmike od dejanskih cen, ki poleg nakupne cene vključuje tudi odvisne stroške nabave.

Zaloge polproizvodov in dokončanih proizvodov so vrednotene po proizvajalnih stroških, tako da so v vrednost zalog poleg neposrednih stroškov izdelavnega materiala všteti še stroški neposrednega dela, neposredni stroški amortizacije ter splošni del proizvajalnih stroškov.

Zaloge se zaradi okrepitve ne prevrednotijo, zaradi oslabitve pa se prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost. Zneski oslabitve se knjižijo med prevrednotovalne poslovne odhodke obratnih sredstev.

Poslovne in druge terjatve

Poslovne terjatve so pripoznane v vrednosti izdanih računov, zmanjšane za morebitne popravke vrednosti. Ocena popravkov vrednosti je zasnovana na podlagi razumnega pričakovanja, da poplačilo ni več verjetno v celoti oziroma določenem znesku. Ocena popravkov vrednosti se dela individualno po kupcu.

Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denar pri banki in v blagajni ter kratkoročne depozite z zapadlostjo do treh mesecev.

Kapital

Osnovni kapital družbe predstavljajo vpisan osnovni delež kapitala. Ostali sestavni deli kapitala se nanašajo na kapitalske rezerve in druge rezerve.

Če družba pridobi delnice obvladujoče družbe, je vrednost plačila za nakup delnic izkazana v postavki lastnih delnic do datuma, ko se te delnice znova izdajo, prodajo ali umaknejo. Vrednost plačanega zneska za lastne delnice vključuje neposredne transakcijske stroške in je zmanjšana za davčne učinke. V primeru kasnejše prodaje ali izdaje teh delnic so vsi učinki prodaje ali izdaje vključeni v kapital.

Dolgovi (obveznosti)

Najeta posojila in krediti so v začetku pripoznani po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške pridobitve. Na dan poročanja so izmerjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere, pri čemer se upoštevajo stroški, diskonti ali premije ob pridobitvi. Pri izločitvi obravnavanih obveznosti se dobički ali izgube pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa so izkazane po odplačni vrednosti.

Rezervacije

Družba pripozna rezervacije v primeru, ko obstajajo sedanje obveze (pravne ali posredne) zaradi preteklega dogodka in je verjetno, da bo poravnava obveze privedla do zmanjšanja sredstev ter je mogoče zanesljivo oceniti znesek obveze. Znesek, pripoznan kot rezervacija, je najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze na dan poročanja.

V primeru, ko je pomembna tudi časovna vrednost denarja, se vrednost rezervacije izračuna z diskontiranjem denarnih tokov z uporabo diskontne stopnje (pred davkom od dobička), ki odraža časovno vrednost denarja in morebitnega tveganja posamezne obveze. Razlika, ki se pojavi zaradi izračuna neto sedanje vrednosti rezervacije, se pripozna med finančnimi odhodki. Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan poročanja in popravljene z ocenjenim faktorjem fluktuacije zaposlenih. Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Kjer se pričakuje, da bodo nekatere ali vse izdatke, potrebne za poravnavo rezervacije, povrnile druge stranke, se povračila pripoznajo kot posebno sredstvo, vendar le v primeru, če je prejem skoraj gotov. V tem primeru se rezervacije izkažejo v vrednosti, zmanjšani za pričakovano povračilo stroškov.

Rezervacije za pokrivanje stroškov garancijskih popravil se oblikujejo individualno na podlagi ocene, ki temelji na izkušnjah in historičnih podatkih pred sklenitvijo posla. Oblikovane so kot zmanjšanje prihodkov za določeno obdobje in se črpajo na podlagi dejanskih stroškov odprave napak v času garancijske dobe. Družba izkazuje te rezervacije v celoti med dolgoročnimi rezervacijam, saj ni mogoče natančno oceniti časovnega vidika denarnih tokov. Rezervacije so namenjene pokrivanju stroškov garancijskih popravil.

Državne podpore

Prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se dosledno pripoznavajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Zaslужki zaposlencev

Prispevki v državni pokojninski sklad, socialno zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za brezposelnost so pripoznani med tekočimi stroški obdobja. Družba pripozna tudi morebitne bodoče stroške na podlagi kolektivne pogodbe v zvezi z zaposlenimi. Omenjeni stroški so preračunani na podlagi aktuarske metode in so pripoznani čez celotno obdobje posameznih zaposlenih, na katere se nanaša kolektivna pogodba. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu.

Prihodki

Prihodki so pripoznani, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki od prodaje so pripoznani, ko družba prenese na kupca pomembna tveganja in koristi, povezana z lastništvom proizvodov, prihodke pa je moč zanesljivo izmeriti. Prihodki od obresti se obračunavajo in pripoznajo na osnovi efektivne obrestne mere. Dividende se pripoznajo, ko družba pridobi pravico do izplačila. Prihodki od najemnin, ki izvirajo iz naložbenih nepremičnin oziroma sredstev, ki so dana v poslovni najem, se pripoznajo enakomerno skozi čas trajanja posamezne najemne pogodbe.

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar ne do takrat, dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot odloženi prihodek, ki je pripoznan v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Davki

Tekoči davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčno priznanih stopenj, veljavnih na dan poročanja.

Odložene terjatve in obveznosti za davek iz dobička se obračunavajo po metodi obveznosti v bilanci stanja. Pripoznavajo se samo odložene terjatve in obveznosti, ki izhajajo iz začasnih razlik. Odložena terjatev za

davek se pripozna tudi za neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise, ki se prenašajo v naslednje obdobje, če je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise. Odložene terjatve za davek se pregledujejo na dan poročanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube. Obveznosti ali terjatve za odložene davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj, za katere se pričakuje, da bodo uporabljene, ko bo sredstvo realizirano ali obveznost plačana. Pri tem se upoštevajo davčne stopnje (in davčni predpisi), veljavni ali blizu sprejetja na dan poročanja. Odloženi davek se pripozna neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v breme ali dobro kapitala.

Prekinitev pripoznavanja finančnih inštrumentov

Finančno sredstvo se izknjiži, ko so prenesena tveganja in koristi ter kontrola nad pogodbenimi pravicami, povezanimi s finančnim inštrumentom. Finančna obveznost se izknjiži, ko je poplačana, ukinjena ali zastarana.

Izpeljani finančni inštrumenti

Družba uporablja finančne inštrumente, da zavaruje svoja tveganja, povezana z obrestnimi merami in nihanjem tujih valut. Izpeljani finančni inštrumenti so pripoznani po pošteni vrednosti. Poštena vrednost terminske pogodbe je določena na podlagi sedanjega tečaja za pogodbe s podobno zapadlostjo. Poštena vrednost obrestnih zamenjav je določena na osnovi tržne vrednosti podobnih inštrumentov.

Računovodsko varovanje pred tveganjem se deli na varovanje poštene vrednosti, kjer se varuje izpostavljenost spremembam poštene vrednosti pripoznanih sredstev in obveznosti, ter varovanje denarnih tokov. Pri varovanju denarnih tokov družba varuje spremenljivost denarnih tokov, ki izhaja iz posameznega tveganja, povezanega s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali pričakovanim poslom.

Dobički ali izgube, povezani s prevrednotenjem inštrumentov za varovanje pred tveganjem poštene vrednosti, so takoj pripoznani v izkazu poslovnega izida. Dobički ali izgube pri varovani postavki, ki se pripišejo varovanemu tveganju, povečujejo ali zmanjšujejo knjigovodsko vrednost varovane postavke in so pripoznani v izkazu poslovnega izida. V primeru, da je varovana postavka sredstvo ali obveznost, za katero se uporabi metoda efektivnih obresti in obračunavanje po vnovič izračunani efektivni obrestni meri ni mogoče, so pripisani učinki varovanja obračunani po metodi enakomernega časovnega amortiziranja do zapadlosti finančnega inštrumenta.

Pri varovanju denarnih tokov pred tveganjem se dobički in izgube pripoznajo v kapitalu in izkazu vseobsegajočega poslovnega izida za učinkoviti del varovanja. Učinki neučinkovitega varovanja se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida. Če je posledica varovanja predvidenega posla pripoznanje nefinančnega sredstva ali nefinančne obveznosti ali trdna obveza, se h knjigovodski vrednosti nefinančnega sredstva ali obveznosti pripiše učinek varovanja, ki je bil predhodno knjižen v kapitalu. V ostalih primerih varovanja denarnih tokov pred tveganji se zneski, ki so bili pripoznani v kapitalu, pripoznajo v poslovni izid istega obdobja ali obdobja trajanja varovanja predvidenega posla in se pobotajo z vplivom spremembe vrednosti varovane postavke.

Učinki iz prevrednotenja izpeljanih finančnih inštrumentov, ki več ne izpolnjujejo zahtev za računovodsko varovanje pred tveganjem, so pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida. Računovodsko obračunavanje varovanja pred tveganjem se prekine, ko finančni inštrument za varovanje pred tveganjem preneha veljati, se proda ali ne izpolnjuje zahtev za računovodsko obravnavanje varovanja pred tveganjem. V tem primeru se nabrani dobički in izgube obravnavanega finančnega inštrumenta, ki so bili predhodno pripoznani v kapitalu, prenesejo v izkaz poslovnega izida v tekočem letu in kot prerazvrstitev v izkazu vseobsegajočega poslovnega izida.

Novosprejeti standardi, pojasnila

Računovodske usmeritve, ki jih je družba uporabila pri pripravi svojih računovodskih izkazov, so enake usmeritvam, ki jih je uporabila pri pripravi računovodskih izkazov za predhodno poslovno leto. Izjema so dopolnjeni standardi, ki jih je družba sprejela za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2017 in so opisane v nadaljevanju.

MRS 12: Pripoznavanje odloženih terjatev za davek za nerealizirane izgube (dopolnila)

Namen dopolnil standarda je pojasniti zahteve v zvezi s pripoznavanjem odloženih terjatev za davek za nerealizirane izgube ter na ta način nasloviti različno prakso pri uporabi določil MRS 12 Davek iz dobička v praksi. V praksi namreč podjetja uporabljajo različne pristope pri obračunavanju odbitne začasne razlike iz

naslova znižanja poštene vrednosti pri izterjavi sredstva nad njegovo neodpisano vrednostjo, v povezavi z verjetno razpoložljivostjo prihodnjega obdavčljivega dobička in pri skupni oziroma ločeni oceni višine odloženih terjatev za davek za nerealizirane izgube. Dopolnila nimajo vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 7: Razkritje spodbud (dopolnila)

Dopolnila MRS 7 od podjetja zahtevajo, da v svoje računovodske izkaze vključi razkritja, ki uporabnikom računovodskih izkazov omogočajo oceno spremembe v višini obveznosti podjetja iz naslova financiranja, vključno s tistimi, ki so posledica sprememb, ki imajo ali pa tudi nimajo vpliva na denarne tokove. Dopolnila določajo, da lahko podjetje pri izpolnjevanju zahtev po razkritju pripravi tudi v tabelarni obliki kot uskladitev med začetnim in končnim stanjem obveznosti iz financiranja v izkazu finančnega položaja, vključno s spremembami denarnih tokov iz financiranja, spremembami, ki so posledica pridobitve ali izgube kontrole nad odvisnimi družbami ali drugimi podjetji, učinek sprememb deviznih tečajev, spremembe poštene vrednosti in druge spremembe. Družba ima omenjeno razkritje v sklopu pojasnila 28 Finančni instrumenti in upravljanje s finančnimi tveganji.

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde IASB je objavil sklop letnih izboljšav MSRP za obdobje 2014–2016, ki predstavlja zbirko dopolnil MSRP. V nadaljevanju navedene izboljšave EU še ni odobrila. Izboljšava nimajo vpliva na računovodske izkaze družbe.

- **MSRP 12 Razkritje deležev v drugih podjetjih** – Dopolnila pojasnjujejo, da zahteve po razkritju v MSRP 12 (razen tistih, ki so povzeti v računovodskih izkazih hčerinskih družb, skupnih podvigov in pridruženih družb) veljajo za delež podjetja v odvisni družbi, skupnem podvigu ali pridruženem podjetju, ki je razvrščen med sredstva za prodajo, za razdelitev ali kot ustavljeno poslovanje v skladu z MSRP 5.

Standardi, ki so izdani in še niso v veljavi ter jih družba ni predčasno sprejela

MSRP 9 Finančni instrumenti: Razvrščanje in merjenje

Standard velja za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Končna različica MSRP 9 Finančni instrumenti vključuje vse posamezne faze projekta prenove MSRP 9 in nadomešča standard *MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje* ter vse predhodne različice *MSRP 9*. Standard uvaja nove zahteve pri razvrščanju, merjenju, slabitvi finančnih instrumentov in obračunavanju varovanja pred tveganji. Poslovodstvo je ocenilo vpliv standarda in ocenjuje, da standard ne bo imel bistvenega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci

MSRP 15 velja za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2018 ali kasneje. MSRP 15 določa petstopenjski model, ki ga bodo morala podjetja upoštevati pri pripoznanju prihodkov iz naslova pogodb s kupci (z omejenimi izjemami) ne glede na vrsto transakcij, ki prinašajo prihodke ali industrijsko panogo. Zahteve standarda veljajo tudi za pripoznanje in merjenje dobičkov in izgub pri prodaji nekaterih nefinančnih sredstev, ki niso posledica običajne dejavnosti podjetja (npr. prodaja nepremičnin, naprav in opreme ali neopredmetenih sredstev). Standard zahteva od podjetja obsežna razkritja, vključno z razčlenitvijo skupnega zneska prihodkov; informacije o obveznostih v zvezi s prodajo; spremembe v višini pogodbenih sredstev in obveznosti med dvema obdobjema ter ključne poslovodske presoje in ocene. Poslovodstvo je ocenilo vpliv standarda na računovodske izkaze družbe in ocenjuje, da standard ne bo imel vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 15: Prihodki iz pogodb s kupci (pojasnila)

Pojasnila standarda veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Namen pojasnil je obrazložiti, kaj je želel IASB doseči pri sprejemanju zahtev MSRP 15 *Prihodki iz pogodb s kupci*, zlasti z vidika računovodske obravnave opredeljenih obveznosti iz pogodb s kupci, ki spreminja besedilo načela "ločene opredelitve", obravnave principala v nasprotju z agentom, vključno z oceno, ali nastopa podjetje kot principal ali kot agent, ter uporabo načela kontrole in licenciranja, ki zagotavlja dodatne smernice za računovodsko obravnavo intelektualne lastnine in licenčnine. Pojasnila prav tako uvajajo dodatne praktične koristi za podjetja, ki uporabljajo MSRP 15 v celoti za predhodna obdobja, ali tista, ki se odločijo za uporabo prilagojenega pristopa. Poslovodstvo je ocenilo vpliv standarda na računovodske izkaze družbe in ocenjuje, da pojasnilo ne bo imelo vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 16: Najemi

MSRP 16 velja za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali kasneje. MSRP 16 tako določa usmeritve za pripoznavanje, merjenje, predstavitev in razkrivanje najemov obeh pogodbenih strank: najemnika in najemodajalca. Novi standard od najemnika zahteva, da v svojih računovodskih izkazih pripozna večino najemnih pogodb na podlagi enotnega računovodskega modela za vse najemne pogodbe, razen nekaterih

izjem. Pri obračunavanju najemov s strani najemodajalca ni bistvenih sprememb. Poslovodstvo je ocenilo vpliv standarda na računovodske izkaze družbe in ocenjuje, da standard ne bo imel vpliva na računovodske izkaze družbe.

Dopolnila MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom

Dopolnila naslavlja priznane neskladje med zahtevami MSRP 10 in tistimi iz MRS 28 pri obravnavanju prodaje ali prispevka sredstev med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Dopolnila zahtevajo, da mora podjetje pripoznati celoten znesek dobička ali izgube, kadar gre za transakcijo, v kateri prevzemnik pridobi obvladovanje enega ali več podjetij (oziroma izpolnjuje pogoje za klasifikacijo kot "business"). IASB je decembra 2015 datum začetka veljavnosti standarda odložil za nedoločen čas v pričakovanju rezultatov projekta raziskave obračunavanja sredstev po kapitalski metodi. Dopolnil standarda EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil na računovodske izkaze družbe in ocenjuje, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 2: Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij z delnicami (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila uvajajo zahteve glede računovodske obravnave učinkov zahtevanih in netržnih pogojev pri merjenju gotovinske poravnave plačilnih transakcij z delnicami, pri merjenju poravnave plačilnih transakcij z delnicami z možnostjo neto poravnave z davčnim odtegljajem in za spremembe pogojev pri plačilnih transakcijah z delnicami, ki vpliva na prerazvrstitev gotovinske poravnave plačilnih transakcij z delnicami v s kapitalom poravnane plačilne transakcije z delnicami. Dopolnil standarda EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil na računovodske izkaze družbe in ocenjuje, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 40: Prenos naložbenih nepremičnin (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila pojasnjujejo, kdaj mora podjetje nepremičnine, vključno s tistimi, ki so v gradnji ali razvoju, prerazvrstiti v ali iz naložbenih nepremičnin. Dopolnila pojasnjujejo, da pride do spremembe v uporabi takrat, ko nepremičnina izpolnjuje ali preneha izpolnjevati opredelitev naložbene nepremičnine in obstajajo dokazi o spremembi v njeni uporabi. Sprememba namere poslovodstva družbe v zvezi z uporabo nepremičnine sama po sebi ne predstavlja spremembe v uporabi. Dopolnil standarda EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil standarda na računovodske izkaze družbe in ocenjuje, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze družbe.

Dopolnila MSRP 9: Lastnosti predplačil z negativnim nadomestilom

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila omogočajo podjetju, da finančna sredstva z lastnostmi predplačil, ki pogodbeni stranki omogočajo prejem oziroma zahtevajo plačilo razumnega nadomestila za predčasno prekinitev pogodbe (z vidika imetnika finančnega sredstva gre za "negativno nadomestilo"), izmeri po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa. Dopolnil standarda EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil na računovodske izkaze družbe in ocenjuje, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze družbe.

Dopolnila MRS 28: Dolgoročne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila obravnavajo vprašanje, ali spada merjenje dolgoročnih naložb (zlasti z vidika zahtev po slabitvi dolgoročnih naložb v pridružene družbe in skupne podvige, ki so po vsebini del "čiste naložbe" v pridruženi družbi ali skupnem podvigu) v okvir MSRP 9, MRS 28 ali kombinacijo obeh. Dopolnila pojasnjujejo, da mora podjetje pri pripoznanju dolgoročnih naložb, ki niso merjena po kapitalski metodi, uporabiti določila MSRP 9 Finančni instrumenti, preden začne uporabljati MRS 28. Pri uporabi MSRP 9 podjetje ne upošteva nikakršnih prilagoditev knjigovodske vrednosti dolgoročnih naložb, ki sicer izhajajo iz MRS 28. Dopolnil standarda EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil standarda na računovodske izkaze družbe in ocenjuje, da dopolnila ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze družbe.

OPMSRP 22: Transakcije v tuji valuti in predplačila

Pojasnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba pojasnil je dovoljena. Pojasnilo uvaja obrazložitev obračunavanja transakcij, ki vključujejo potrdilo o prejemu ali plačilu predplačila v tuji valuti. Pojasnilo se nanaša na transakcije v tuji valuti, kadar podjetje pripozna nedenarno sredstvo ali nedenarno obveznost iz naslova plačila ali prejema predplačila, preden pripozna s tem povezana sredstva,

odhodke ali prihodke. Pojasnilo navaja, da morajo za določitev menjalnega tečaja podjetja uporabiti datum prvotnega pripoznanja nadenarnega predplačila ali odloženih prihodkov (obveznosti). V primeru večjega števila izplačil ali predplačil mora podjetje določiti datum transakcije vsakega izplačila ali predplačila. Pojasnil EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv pojasnil na računovodske izkaze družbe in ocenjuje, da pojasnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde **IASB je objavil sklop letnih izboljšav MSRP za obdobje 2014–2016**, ki predstavlja zbirko dopolnil MSRP. Dopolnila za MSRP 1 Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in MRS 28 Naložbe v pridružene družbe in skupne podvige veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2018 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil standarda MRS 28 Dolgoročne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige je dovoljena. Izboljšav EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv izboljšav na računovodske izkaze družbe in ocenjuje, da izboljšave ne bodo imele pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

- **MSRP 1 Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja** – Dopolnilo odpravlja kratkoročne izjeme za razkritja v zvezi s finančnimi instrumenti, zaslužki zaposlencev in investicijskimi družbami, ki sicer veljajo pri prvi uporabi MSRP.
- **MRS 28: Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Dopolnila pojasnjujejo, da lahko podjetje ob začetnem pripoznanju vsako naložbo v pridruženo podjetje ali skupno podjetje, ki je v lasti podjetja, ki je kapitalska organizacija ali druga kvalificirana oseba, izmeri po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida.

OPMSRP 23: Negotovost pri obračunavanju davka od dobička

Pojasnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali kasneje. Zgodnja uporaba pojasnil je dovoljena. Pojasnilo obravnava obračunavanje davka od dobička takrat, ko davčna obravnava vključuje negotovost, ki vpliva na uporabo MRS 12 Davek iz dobička. Pojasnilo uvaja smernice za: obračunavanje negotovih davčnih obravnav ločeno ali skupaj; inšpekcijske preglede davčnih organov; uporabo ustrezne metode, ki odraža te negotovosti in obenem upošteva spremembe dejstev in okoliščin. Pojasnil EU še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv pojasnil na računovodske izkaze družbe in ocenjuje, da pojasnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Pojasnilo 3 Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe Adria Mobil in zahtevana razkritja družba določa pošteno vrednost finančnih in nefinančnih sredstev ter obveznosti.

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče sredstva zamenjati oziroma obveznost poravnati med dobro obeščenimi in voljnimi strankami v preišljenem poslu. Poštena vrednost finančnih inštrumentov (kratkoročne in nekratkoročne finančne naložbe, kratkoročne in nekratkoročne finančne obveznosti, kratkoročne poslovne terjatve, kratkoročne poslovne obveznosti) ne odstopa bistveno od njihove knjigovodske vrednosti.

Pojasnilo 4 Poročanje po odsekih

Družba je kot primarni odsek za poročanje določila področni odsek. Družba ocenjuje, da so tveganja in donosi iz različnih proizvodnih programov podobni, zato ima za potrebe izkazovanja v računovodskih izkazih samo en poslovni odsek, za katerega izkaz poslovnega izida v nadaljevanju ni prikazan. V nadaljevanju je prikazana informacija o geografskih področjih.

Naslednja preglednica prikazuje prihodke, sredstva in poslovne terjatve, kot se ti razdeljujejo po območnih oziroma geografskih odsekih. Prihodki so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev. Večina prihodkov je ustvarjenih preko prodaje uvoznikom v tujini in lastnim podjetjem, katerih lokacija so države Evropske unije.

Leto 2017

V EUR	Države EU	Države JV Evrope	Države V Evrope	Ostali svet	Skupaj
Prihodki od prodaje zunaj skupine	242.434.739	554.679	15.745	21.609.917	264.615.080
Prihodki od prodaje v skupini	85.345.969	0	0	0	85.345.969
Skupaj prihodki	327.780.707	554.679	15.745	21.609.917	349.961.048
Drugi podatki po odsekih					
Sredstva po odsekih	148.342.041	45.824	25.730	4.178.750	152.592.345
Poslovne terjatve	52.405.403	45.824	25.730	4.178.750	56.655.707

Leto 2016

V EUR	Države EU	Države JV Evrope	Države V Evrope	Ostali svet	Skupaj
Prihodki od prodaje zunaj skupine	222.168.478	45.110	44.109	21.564.674	243.822.371
Prihodki od prodaje v skupini	78.365.432				78.365.432
Skupaj prihodki	300.533.910	45.110	44.109	21.564.674	322.187.803
Drugi podatki po odsekih					
Sredstva po odsekih	148.791.501	300	0	3.525.087	152.316.888
Poslovne terjatve	53.828.139	300	0	3.525.087	57.353.526

Pojasnilo 5: Čisti prihodki iz prodaje

V EUR	2017	2016
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu v skupini Adria Mobil	1.906.062	2.674.218
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu tretjim	3.361.512	2.885.554
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu v skupini Adria Mobil	83.439.907	75.691.214
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu tretjim	261.253.567	240.936.817
Skupaj	349.961.048	322.187.803

Pojasnilo 6: Stroški po naravnih vrstah

V EUR	2017	2016
I. SPREM. VRED. ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK. PROIZVODNJE	1.124.476	-4.990.967
II. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	282.007.726	269.203.729
1. Nabavna vrednost prodanega blaga	2.970.036	3.020.878
2. Stroški materiala	273.296.764	259.217.391
3. Stroški storitev	5.740.926	6.965.460
III. STROŠKI DELA	30.701.576	25.954.799
1. Plače in nadomestila plač	22.505.449	19.096.475
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	2.591.298	2.229.761
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	1.624.578	1.427.942
4. Drugi stroški dela	3.980.251	3.200.621
IV. AMORTIZACIJA	2.320.960	2.229.094
1. Amortizacija neopredmetenih sredstev	26.455	27.741
2. Amortizacija nepremičnin	1.147.253	1.145.003
3. Amortizacija naložbenih nepremičnin	45.482	45.482
4. Amortizacija opreme	1.101.770	1.010.868
V. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	1.631.519	2.940.145
1. Prevrednotovalni popravek osnovnih sredstev	5.924	7.262
2. Prevrednotovalni popravek obratnih sredstev	948.557	1.094.429
3. Drugi odhodki poslovanja	677.038	1.838.454
VI. POSLOVNI ODHODKI SKUPAJ	317.786.257	295.336.800

Stroški razvoja, razporejeni kot stalni stroški v letu 2017, so znašali 3.356.497 EUR. V letu 2016 so stroški razvoja znašali 3.330.996 EUR.

Stroški plač in nadomestil posloводства družbe Adria Mobil so v letu 2017 znašali 457.461 EUR, zaposlenih po individualnih pogodbah 3.703.428 EUR, delavcev po kolektivni pogodbi pa 26.540.687 EUR. Prejemki članov Nadzornega sveta in Revizijske komisije so v letu 2017 znašali 35.213 EUR. Stroški plač in nadomestil zaposlenih po individualnih pogodbah za leto 2016 so znašali 2.835.385 EUR, delavcev po kolektivni pogodbi

pa 23.119.414 EUR. Stroški dela so se povečali zaradi novih zaposlitev, nove sistematizacije delovnih mest in dviga plač.

Popravki vrednosti pri obratnih sredstvih predstavljajo popravke vrednosti zalog repromateriala in gotovih proizvodov ter popravek vrednosti terjatev.

Znesek drugih odhodkov poslovanja predstavlja odhodke za članarine združenjem, odhodke, povezane z družabnim življenjem zaposlenih, in ostale davčno nepriznane odhodke.

Pojasnilo 7 Drugi poslovni prihodki

V EUR	2017	2016
Dobiček od prodaje ali odtujitve osnovnih sredstev	93.136	77.671
Prejete subvencije in dotacije	97.375	1.376
Prihodki od škodnih zahtevkov	36.033	541.862
Izterjane popravljene terjatve in odprava oslabitve zalog	0	815.400
Drugi poslovni prihodki	1.426.985	35
SKUPAJ	1.653.529	1.436.344

Največji nominalni znesek drugih poslovnih prihodkov predstavlja odprava rezervacije za tožbo in pozitiven vpliv doseženega sporazuma s kupcem.

Pojasnilo 8 Finančni prihodki in odhodki v poslovnem izidu

V EUR	2017	2016
Finančni prihodki iz deležev v skupini Adria Mobil	1.533.407	3.459.006
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	0	206.472
Finančni prihodki iz drugih finančnih naložb	0	0
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV	1.533.407	3.665.478
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	59.295	54.647
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	8.759	520.559
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI IZ DANIH POSOJIL	68.054	575.206
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	704.854	37.655
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	97.833	600.649
Finančni prihodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	149.984	1.577.577
Pozitivne tečajne razlike	0	0
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI IZ POSLOVNIH TERJATEV	952.671	2.215.881
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI	2.554.132	6.456.565
Finančni odhodki za odpise in slabitve finančnih naložb v skupini Adria Mobil	0	-1.842.729
Skupaj FINANČNI ODHODKI ZA OSLABITVE IN ODPISE FINANČNIH NALOŽB	0	-1.842.729
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	-11.575	0
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	-54.713	-161.154
Finančni odhodki od obveznic	-890.222	-917.622
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	-300.356	-197.841
SKUPAJ FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH OBVEZNOSTI	-1.256.866	-1.276.617
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	0	0
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	-42.582	-37.399
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti – faktoring	-160.891	-41.133
Negativne tečajne razlike	-591.106	-751.278
SKUPAJ FINANČNI ODHODKI IZ POSLOVNIH OBVEZNOSTI	-794.579	-829.810
FINANČNI ODHODKI SKUPAJ	-2.051.445	-3.949.156

Negativne tečajne razlike so predvsem posledica negativnega gibanja paritete tečaja EUR/GBP. V izkazu poslovnega izida so zajete v neto znesku.

Pojasnilo 9 Davek iz dobička

V EUR	2017	2016
Poslovni izid pred obdavčitvijo	34.331.007	30.794.756
Prihodki, ki so izločeni iz davčne osnove oziroma povečujejo davčno osnovo	-3.232.583	-7.769.828
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih	-10.296.900	4.884.559
Davčne olajšave	-4.376.699	-4.456.799
SKUPAJ	16.424.825	23.452.688
Davek od dobička	5.559.888	3.515.145
Efektivna davčna stopnja (obračunani davek od dobička/poslovni izid pred obdavčitvijo)	16,19%	11,41%

Obračunani davek iz dobička za leto 2017 je 3.120.717 EUR, v enakem lanskem obdobju pa je znašal 3.986.956 EUR. Efektivna davčna stopnja v letu 2017 je 16,19 %, v enakem lanskem obdobju pa je znašala 11,41 %. Popravek odhodkov na raven davčno priznanih v letu 2017 vsebuje tudi pozitiven vpliv davčno priznanih odhodkov, nastalih ob zaključku stečajnega postopka v odvisni družbi Sun Roller Španija, ki v preteklosti niso bili davčno priznani.

V izkazu poslovnega izida so davki prikazani v neto znesku (obračunani – odloženi davki)

V EUR	2017	2016
Davek od dobička v izkazu poslovnega izida	-5.559.888	-3.515.145
Odmerjeni davek iz dobička	-3.120.717	-3.986.956
Odloženi davki	-2.439.171	471.811

Pojasnilo 10: Odloženi davki

Postavke, na katerih so se oblikovali odloženi davki v EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016	2017	2016
	Odložene terjatve za davek	Odložene terjatve za davek	Vpliv na izkaz poslovnega izida	Vpliv na izkaz poslovnega izida
Nekratkoročne finančne naložbe	1.280.786	3.647.667	-2.366.881	1.042.745
Poslovne terjatve	149.926	211.430	-61.504	-123.171
Kratkoročne finančne naložbe	425.934	425.934	0	-300.849
Rezervacije in nekratkoročne PČR	1.410.626	1.421.412	-10.786	-146.914
Skupaj odložene terjatve za davek	3.267.272	5.706.443		
Skupaj odloženi davek na dobiček v izkazu poslovnega izida			-2.439.171	471.811

Pojasnilo 11: Čisti poslovni izid za leto 2017 znaša 28.771.119 EUR (za leto 2016 je znašal 27.279.611 EUR).

Pojasnila k izkazu finančnega položaja

Pojasnilo 12 Neopredmetena sredstva

31. 12. 2017 v EUR	Nekratkoročno odloženi stroški razvijanja	Nekratkoročne premoženjske pravice	Druge nekratkoročne AČR	SKUPAJ
Nabavna vrednost				
Stanje 1. 1. 2017	153.108	670.611	72.000	895.718
Pridobitve	0	102.551	0	102.551
Odtujitve	0	-64.862	-8.000	-72.862
Stanje 31. 12. 2017	153.108	708.300	64.000	925.407
Popravek vrednosti				
Stanje 1. 1. 2017	153.108	523.581	0	676.688
Odtujitve	0	-19.122	0	-19.122
Amortizacija	0	26.455	0	26.455
Stanje 31. 12. 2017	153.108	530.913	0	684.021
Neodpisana vrednost 1. 1. 2017	0	147.030	72.000	219.030
Neodpisana vrednost 31. 12. 2017	0	177.386	64.000	241.386

Družba nima neopredmetenih sredstev v finančnem najemu.

31. 12. 2016 v EUR	Nekratkoročno odloženi stroški razvijanja	Nekratkoročne premoženjske pravice	Druge nekratkoročne AČR	SKUPAJ
Nabavna vrednost				
Stanje 1. 1. 2016	153.108	639.272	80.000	872.380
Pridobitve	0	35.729	0	35.729
Odtujitve		-4.389	-8.000	-12.389
Stanje 31. 12. 2016	153.108	670.611	72.000	895.719
Popravek vrednosti				
Stanje 1. 1. 2016	153.108	496.996	0	650.104
Odtujitve	0	-1.156	0	-1.156
Amortizacija	0	27.741	0	27.741
Stanje 31. 12. 2016	153.108	523.581	0	676.689
Neodpisana vrednost 1. 1. 2016	0	142.276	80.000	222.276
Neodpisana vrednost 31. 12. 2016	0	147.030	72.000	219.030

Pojasnilo 13 Nepremičnine in oprema

31. 12. 2017 V EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Oprema v izgradnji ali izdelavi	SKUPAJ
Nabavna vrednost						
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2017	1.701.472	23.356.394	7.150.327	11.618.194	201.496	44.027.883
Pridobitve	0	0	272.659	1.239.481	1.120.651	2.632.791
Odtujitve	0	0	-466.753	-527.232	0	-993.985
Prenos v uporabo	0	0	756.167	362.055	-1.118.221	0
Stanje 31. 12. 2017	1.701.472	23.356.394	7.712.400	12.692.498	203.926	45.666.689
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2017	0	12.615.921	5.934.569	7.927.907	0	26.478.397
Odtujitve	0	0	-465.780	-296.181	0	-761.960
Amortizacija	0	1.147.253	257.541	844.230	0	2.249.023
Stanje 31. 12. 2017	0	13.763.173	5.726.330	8.475.956	0	27.965.459
Neodpisana vrednost 1. 1. 2017	1.701.472	10.740.473	1.215.759	3.690.287	201.496	17.549.486
Neodpisana vrednost 31. 12. 2017	1.701.472	9.593.220	1.986.070	4.216.542	203.926	17.701.230

Družba nima opredmetenih sredstev v finančnem najemu. Nabavna vrednost osnovnih sredstev, ki so popolnoma amortizirana in še vedno v uporabi, je 12.061.663 EUR. Nepremičnine v družbi Adria Mobil so obremenjene s hipotekami v skupni vrednosti 2.117.672 EUR. Družba na dan 31. 12. 2017 nima pogodbenih obveznosti iz naslova nakupa osnovnih sredstev.

31. 12. 2016 V EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Oprema v izgradnji ali izdelavi	SKUPAJ
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2016	1.761.468	23.277.868	6.700.498	10.738.833	29.639	42.508.306
Pridobitve	0	77.776	402.230	1.403.990	318.950	2.202.946
Odtujitve	-59.996	0	-4.029	-619.345	0	-683.370
Prenos v uporabo	0	750	51.627	94.715	-147.093	0
Stanje 31. 12. 2016	1.701.472	23.356.394	7.150.327	11.618.193	201.496	44.027.882
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2016	0	11.470.918	5.718.264	7.463.716	0	24.652.898
Odtujitve	0	0	-4.029	-326.344	0	-330.373
Amortizacija	0	1.145.003	220.334	790.534	0	2.155.871
Stanje 31. 12. 2016	0	12.615.921	5.934.569	7.927.906	0	26.478.396
Neodpisana vrednost 1. 1. 2016	1.761.468	11.806.950	982.234	3.275.117	29.639	17.855.407
Neodpisana vrednost 31. 12. 2016	1.701.472	10.740.473	1.215.758	3.690.287	201.496	17.549.486

Pojasnilo 14 Naložbene nepremičnine

V EUR za obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017	Zemljišča	Zgradbe	SKUPAJ
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2017	402.835	1.433.938	1.836.773
Pridobitve	0	0	0
Odtujitve	0	0	0
Stanje 31. 12. 2017	402.835	1.433.938	1.836.773
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2017	0	515.278	515.278
Odtujitve	0	0	0
Amortizacija	0	45.482	45.482
Stanje 31. 12. 2017	0	560.760	560.760
Neodpisana vrednost 1. 1. 2017	402.835	918.660	1.321.495
Neodpisana vrednost 31. 12. 2017	402.835	873.178	1.276.013

V EUR za obdobje od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016	Zemljišča	Zgradbe	SKUPAJ
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2016	402.836	1.433.938	1.836.774
Pridobitve	0	0	0
Odtujitve	0	0	0
Stanje 31. 12. 2016	402.836	1.433.938	1.836.774
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2016	0	469.797	469.797
Odtujitve	0	0	0
Amortizacija	0	45.482	45.482
Stanje 31. 12. 2016	0	515.278	515.279
Neodpisana vrednost 1. 1. 2016	402.836	964.141	1.366.976
Neodpisana vrednost 31. 12. 2016	402.836	918.660	1.321.495

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin ustreza knjigovodski vrednosti.

Pojasnilo 15 Nekratkoročne finančne naložbe, razen posojil

Nekratkoročne finančne naložbe

V EUR	Delnice in deleži v odvisnih družbah	DFN na razpolago za prodajo	SKUPAJ
Stanje 1. 1. 2017	15.636.606	121.973	15.758.579
Povečanje za Pokojninsko družbo A, d. d.	0	5.676	5.676
Stanje 31. 12. 2017	15.636.606	127.649	15.764.255

Stanje nekratkoročnih finančnih naložb na razpolago za prodajo na dan 31. 12. 2017 se je glede na stanje 31. 12. 2016 povečalo zaradi dokupa delnic Pokojninske družbe A, d. d., v višini 5.676 EUR.

Pojasnilo 16 Finančne naložbe v odvisne družbe

Stanje finančnih naložb v odvisne družbe na dan 31. 12. 2017

Ime družbe (odvisna družbe)	Sedež družbe	Država družbe	Delež	Vrednost deleža	Znesek kapitala 31. 12. 2017
Družbe v tujini					v EUR
1. Adria Caravan, Aps	Kolding	Danska	100,00%	107.368	1.290.037
2. Adria Mobil (Schweiz), GmbH	Quartino	Švica	100,00%	0,00	930.581
3. Adria Concessionaries, Ltd.	Suffolk	Anglija	100,00%	694.163	2.218.812
4. Adria More, d. o. o.	Zadar	Hrvaška	100,00%	2.766.324	9.084.976
5. Adria Star, d. o. o.	Karlovac	Hrvaška	100,00%	4.968.637	3.404.697
6. Adria Benelux	Papandrecht	Nizozemska	100,00%	300.000	1.762.124
7. Adria Distribution Španija	Fogars de la Selva	Španija	100,00%	0,00	446.028
8. Domerium, S.L.U. Španija	Fogars de la Selva	Španija	100,00%	3.780.000	4.734.729
Družbe v Sloveniji					
9. Adria Plus, d. o. o.	Novo mesto	Slovenija	100,00%	515.610	1.600.687
10. Podgorje, d. o. o.	Šentjernej	Slovenija	99,52%	1.154.503	11.859.191
11. Adria Dom, d. o. o.	Črnomelj	Slovenija	100,00%	1.350.000	7.557.089
Skupaj finančne naložbe v odvisne družbe				15.636.606	44.888.952

Pojasnilo 17 Posojila

V EUR	Nekratkoročna posojila		Kratkoročna posojila		Skupaj posojila	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Posojila družbam v skupini	1.471.859	400.000	625.745	1.385.153	2.097.604	1.785.153
SKUPAJ	1.471.859	400.000	625.745	1.385.153	2.097.604	1.785.153

Zapadlost posojil

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Zapadlost v enem letu	625.745	1.385.153
Zapadlost v enem do pet let	1.471.859	0
Zapadlost nad 5 let	0	400.000
Skupaj	2.097.604	1.785.153

Vsa dana posojila na dan 31. 12. 2017 so dana v okviru skupine in obrestovana po povprečni ponderirani obrestni meri 2,91 % p.a. Dani krediti so v večini zavarovani z okvirno hipoteko.

Pojasnilo 18 Poslovne terjatve

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne poslovne terjatve	57.480.639	58.491.246
Popravek vrednosti	-824.932	-1.137.720
SKUPAJ	56.655.707	57.353.526
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do nepovezanih kupcev	36.709.581	31.562.051
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	720.015	921.819
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	35.989.566	30.640.232
Kratkoročne poslovne terjatve do podjetij v skupini Adria Mobil	13.768.172	18.740.524
Dani predujmi in varščine	102.078	62.204
Kratkoročne terjatve do države in drugih institucij	6.055.337	6.972.514
Ostale kratkoročne poslovne terjatve	20.539	16.233
Kratkoročne poslovne terjatve neto vrednost	56.655.707	57.353.526
Zapadlost kratkoročnih terjatev bruto vrednost	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nezapadle terjatve	49.421.313	46.212.819
Do 30 dni	3.935.413	8.117.391
Od 30 do 90 dni	2.056.270	2.361.417
Nad 90 dni	2.067.644	1.799.619
Skupaj	57.480.639	58.491.246

Terjatve do kupcev izven skupine Adria Mobil so zavarovane pri SID – Prva kreditna zavarovalnica s kreditnim limitom in s plačilnimi bančnimi garancijami. Terjatve znotraj skupine – do povezanih družb niso zavarovane. Zavarovanje kratkoročnih poslovnih terjatev do neodvisnih kupcev dosega raven 92 %. Ob upoštevanju tudi poslovnih terjatev do odvisnih družb skupni obseg zavarovanja znaša 67 % od vseh poslovnih terjatev.

Pojasnilo 19 Zaloge

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Material	22.231.812	10.568.676
Nedokončana proizvodnja	7.431.994	7.585.084
Proizvodi	19.594.078	21.155.655
Trgovsko blago	7.750	8.859
SKUPAJ	49.265.633	39.318.274

Povečanje vrednosti zalog glede na preteklo leto je zaradi spremembe dobavne poti baznih vozil znamke Fiat. Zaloge na dan 31. 12. 2017 in 31. 12. 2016 niso zastavljene.

Preglednica viškov/manjkov v EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Višek	10.891	18.255
Manjko	-38.474	-30.394
Odpisi – uničenje	-28.171	-31.717
Oslabitev	-632.268	-1.094.428
SKUPAJ	-688.022	-1.138.284

Pojasnilo 20 Denarna sredstva

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Denarna sredstva v blagajni in na računih	5.596.518	5.659.110
Bančni depoziti do treh mesecev	726.727	7.645.792
SKUPAJ	6.323.245	13.304.902
Valuta denarnih sredstev	31.12.2017	31.12.2016
EUR	5.644.488	13.304.902
GBP	678.757	0
SKUPAJ	6.323.245	13.304.902

Denarna sredstva predstavljajo denar na računu in bančni depozit do treh mesecev.

Pojasnilo 21 Vpoklicani kapital

Vpoklicani kapital družbe Adrie Mobil predstavlja kapital, ki je nominalno opredeljen v statutu družbe in družbeni pogodbi ter je registriran na sodišču in so ga vplačali njegovi lastniki. Agencija republike Slovenije je na podlagi petega odstavka 33. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnem registru pri družbi izvedla vpis zneskov osnovnega kapitala in osnovnih vložkov zaradi prehoda na EUR. Po izvedenih vpisih zaradi prehoda na EUR v Poslovni register Slovenije je osnovni kapital 3.417.681 EUR.

Pojasnilo 22 Kapitalne rezerve, zakonske rezerve in druge rezerve

Kapitalne rezerve, v višini 624.187 EUR, predstavljajo rezerve, oblikovane v preteklih obdobjih iz naslova odprave splošnega prevrednotovalnega popravka.

Zakonske rezerve se oblikujejo v višini 10 % osnovnega kapitala. V posameznem poslovnem letu se za oblikovanje zakonskih rezerv in morebitnih rezerv za lastne deleže namenijo 10 % čistega dobička, ki ostane po pokritju prenesene izgube, po oblikovanju zakonskih rezerv in morebitnih rezerv za lastne deleže. Zakonske rezerve se lahko uporabijo za pokrivanje izgube, za oblikovanje rezerve za pridobitev lastnih deležev in za povečanje kapitala.

Druge rezerve iz dobička so nenamenske in se jih lahko namenijo za izplačilo dividend v naslednjih letih.

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Zakonske rezerve	341.768	341.768
Druge rezerve iz dobička	2.690.455	2.690.455
SKUPAJ	3.032.223	3.032.223

Pojasnilo 23 Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, se nanašajo na aktuarski izračun za zaslužke zaposlencev in na spremembo poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov. Za leto 2017 je bil izdelan aktuarski izračun za zaslužke zaposlencev. Izračun je glede na preteklo obdobje zaznal aktuarski dobiček, tako da so se rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, povečale.

V EUR	2017	2016
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	-163.062	-240.080

Ugotovitev bilančnega dobička

V EUR	2017	2016
Obvezna uporaba dobička		
Čisti dobiček	28.771.119	27.279.611
Oblikovanje zakonskih rezerv	0	0
Kritje prenesene izgube	0	0
Dobiček po obvezni uporabi	28.771.119	27.279.611
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu	0	0
Preostanek dobička	28.771.119	27.279.611
Ugotovitev bilančnega dobička		
Preostanek dobička	28.771.119	27.279.611
Preneseni dobiček	8.167.915	15.888.304
Dolgoročno odloženi stroški razvoja	0	0
Bilančni dobiček na 31. 12.	36.939.033	43.167.915

Pojasnilo 24 Rezervacije in nekratkoročno odloženi prihodki

V EUR	Stanje 1. 1. 2017	Oblikovanje 2017	Poraba 2017	Odprava 2017	Stanje 31. 12. 2017
I. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	2.300.041	370.278	-197.980	0	2.472.339
II. Druge rezervacije	1.485.073	0	0	0	1.485.073
III. Rezervacije za jamstva	10.745.700	5.154.207	-2.935.552	-2.502.110	10.462.244
IV. Druge nekratkoročno razmejene donacije, subvencije, odl. prihodki	4.857	0	-36	0	4.821
SKUPAJ	14.535.671	5.524.485	-3.133.568	-2.502.110	14.424.477

Za rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti je bila v skladu z MRS 19 izdelana analiza občutljivosti aktuarskih predpostavk, in sicer donosnosti, rasti plač v RS in družbe ter fluktuacije za zneske sedanjih obvez za odpravnine ob upokojitvi na dan 31. 12. 2017. Pri oceni je bila uporabljena predpostavka 1,6 % diskontne stopnje, tablica smrtnosti in 1,5 % rast plač v državi.

Posamezna analiza je pripravljena za spremembe ene predpostavke v višini +/-0,5 odstotne točke, vse ostale predpostavke se pri tem pri posameznem testu ne spremenijo. Prikazan je vpliv sprememb.

Aktuarska predpostavka	Spremembe	Sprem. SV obveze za odpravnine ob upok. in jubilejne nagrade 31. 12. 2017	Sprem. SV obveze za odpravnine ob upok. in jubilejne nagrade 31. 12. 2016
Donosnost	+0,5	-157.668	-122.692
Donosnost	-0,5	173.310	135.197
Rast plač	+0,5	112.925	78.900
Rast plač	-0,5	-81.962	-63.552
Fluktuacija	+0,5	-154.709	-121.462
Fluktuacija	-0,5	168.541	132.623

Druge rezervacije predstavljajo oblikovano rezervacijo za tožbe delavcev Sun Roller Španija. Pravni postopek na dan 31. 12. 2017 še ni končan. Delavci so se na izid sodbe na drugi stopnji pritožili.

Rezervacije in nekratkoročno odloženi prihodki v večini predstavljajo rezervacije za jamstva za garancijska popravila proizvodov. Oblikovane so glede na izkušnje v preteklosti in glede na sedanjo prodajo.

Za leto 2017 so bile oblikovane v višini 1 % od čistih prihodkov iz prodaje proizvodov in dodatno 1.718.069 EUR za že zaznane izredne reklamacije na novih produktih. Poraba rezervacij za jamstva za leto 2017 je znašala 2.935.552 EUR. Stanje individualno oblikovanih rezervacij za že na trgu zaznane predvidene dodatne stroške popravil in odpravo napak na dan 31. 12. 2017 znaša 4.341.040 EUR. Za oblikovane rezervacije sta bili izdelani analiza in ocena posloводства.

Pojasnilo 25: Finančne obveznosti

V EUR	Nekratkoročne finančne obveznosti		Kratkoročne finančne obveznosti		Skupaj finančne obveznosti	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Posojila, dobljena pri drug. družbah in bankah	1.810.026	2.110.672	307.645	2.110.393	2.117.672	4.221.065
Posojila, dobljena pri družbah v skupini Adria Mobil	0	0	1.001.541	0	1.001.541	0
Posojila, dobljena pri družbah v skupini Trigano	0	0	4.006.822	0	4.006.822	0
Druge finančne obveznosti (obveznice)	11.999.760	20.000.000	8.141.940	4.196.837	20.141.700	24.196.837
SKUPAJ	13.809.786	22.110.672	13.457.949	6.307.230	27.267.735	28.417.902

Finančne obveznosti so zavarovane z zastavo nepremičnin v višini 2.117.672 EUR. Povprečne obrestne mere za posojila, dobljena pri bankah, so 0,94 % p.a., finančne obveznosti na podlagi obveznic pa so obrestovane po 3,75 % p.a. Prvi obrok odplačila glavnice je zapadel oktobra 2017. Iz naslova izdanih obveznic je na dan 31. 12. 2017 obveznosti v višini 20.141.700 EUR. V letu 2018 iz naslova obveznic zapade za 8.141.940 EUR obveznosti.

Pojasnilo 26 Poslovne obveznosti

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini Adria Mobil	5.906.206	5.996.671
Kratkoročne poslovne obveznosti od dobaviteljev	55.551.272	37.582.677
Skupaj kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	61.457.479	43.579.348
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	148.689	318.986
Kratkoročne obveznosti do države	552.306	1.542.268
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	2.834.672	2.215.939
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	805.005	6.431.781
Vkalkulirani stroški tožb	10.000	831.469
Vkalkulirani stroški revizije	25.525	15.200
Vkalkulirani stroški dela – neizkoriščeni dopust	838.159	699.764
Vkalkulirana akontacija, davek na dobiček	166.432	129.082
Odloženi prihodki, Kitajska	211.802	236.937
Vkalkulirani stroški prodaje	0	603.619
Odloženi prihodki, Borzen	0	319.023
Skupaj Druge kratkoročne obveznosti	5.592.591	13.344.068
SKUPAJ Poslovne obveznosti	67.050.069	56.923.416
Valute poslovnih obveznosti		
EUR	66.960.218	56.860.564
GBP	29.724	46.543
CHF	35.135	12.599
DKK	10.291	0
AUD	14.702	3.710

Pojasnilo 27 Povezane stranke

Vodenje in odgovornost pri dejanskih koncernih

Družba Adria Mobil je bila do septembra 2017 del skupine ACH, d. d., s končno obvladujočo družbo Protej, d. o. o. Do 22. 9. 2017 so bile v skupini ACH, d. d., tudi družbe Avto Triglav, d. o. o., Autocommerce, d. o. o., in Perftech, d. o. o. Odhodki iz nabav od omenjenih družb v letu 2017 so znašali skupaj 71.002.331 EUR. Na dan 31. 12. 2017 družba Adria Mobil nima odprtih obveznosti ali terjatev do omenjenih družb. Z ostalimi družbami v skupini ACH ni bilo transakcij v letu 2017.

V EUR	Odhodki iz nabav od povezane stranke od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016	Odhodki iz nabav od povezane stranke od 1. 1. 2017 do 22. 9. 2017	Stanje obveznosti do povezane stranke na dan 31. 12. 2016	Stanje obveznosti do povezane stranke na dan 31. 12. 2017
Autocommerce, d. o. o.	6.630	5.485		0
AVTO TRIGLAV, d. o. o.	100.528.448	70.993.975	9.977.104	0
Perftech, d. o. o.	5.830	2.871	483	0
SKUPAJ	100.540.908	71.002.331	9.977.587	0

Dne 22. 9. 2017 je francoska družba Trigano vstopila v obvladujočo družbo Protej, d. o. o., z nakupom njenega 84,1-odstotnega deleža.

Skupina Adria Mobil je koncern, saj ima poleg poslovnega obvladovanja družb z njimi poslovne odnose (kupoprodajne in finančne). Pri medsebojnih odnosih upošteva določila transfernih cen.

Med povezane osebe se šteje tudi člane posloводства in Nadzornega sveta, do katerih pa ni nobenih terjatev oziroma obveznosti, razen obveznosti iz naslova delovnih razmerij.

Povezane družbe	% udeležbe v kapitalu	Prodaja povezani stranki	Nabava od povezane stranke	Stanje terjatev do povezane stranke	Stanje obveznosti do povezane str.
Podgorje, d. o. o.	99,52 %	183.828	28.874.997	53.124	5.650.793
Adria Plus, d. o. o.	100,00 %	1.379.798	1.287.525	339.619	140.833
Adria More, d. o. o.	100,00 %	0	0	27	1.339
Adria Star, d. o. o.	100,00 %	13.241	0	13.241	0
Adria C. Danska	100,00 %	15.548.518	0	3.028.674	10.291
Adria Mobil Schweiz	100,00 %	10.031.427	0	2.005.321	35.136
Adria Concessionaries	100,00 %	22.877.797	11.080	976.235	29.724
Adria Dom, d. o. o.	100,00 %	342.437	53.515	6.395	2.580
Adria Distribution,	100,00 %	12.983.097	24.967	5.267.769	27.002
Domerium, Španija	100,00 %	23.249	0	23.249	0
Adria Benelux	100,00 %	21.962.577	4.305	2.054.518	8.509
SKUPAJ		85.345.969	30.256.389	13.768.172	5.906.207

Povezane družbe	% udeležbe v kapitalu	Finančni prihodki	Finančni odhodki	Finančni prihodki iz deležev	Stanje terjatev iz naslova posojil	Stanje obveznosti iz naslova posojil
Podgorje, d. o. o.	99,52 %	25.299	0	995.241	0	0
Adria Plus, d. o. o.	100,00 %	0	0	0	0	0
Adria More, d. o. o.	100,00 %	48.559	0	0	1.998.304	0
Adria Star, d. o. o.	100,00 %	1.937	0	0	67.520	0
Adria C. Danska	100,00 %	0	0	362.835	0	0
Adria Mobil Schweiz	100,00 %	0	0	175.331	0	0
Adria Concessionaries	100,00 %	679.555	0	0	0	0
Adria Dom, d. o. o.	100,00 %	4.520	4.753	0	0	1.001.541
Adria Distribution	100,00 %	4.000	0	0	0	0
Domerium, Španija	100,00 %	279	0	0	31.780	0
Adria Benelux	100,00 %	0	0	0	0	0
Trigano, d. d., Francija	Obvladujoča družba	0	6.822	0	0	4.006.822
SKUPAJ		764.149	11.575	1.533.407	2.097.604	5.008.363

Povezane stranke so družbe v skupini Trigano, s katerimi ima Adria Mobil poslovne in kapitalske povezave.

Pojasnilo 28 Upravljanje s finančnimi tveganji

Najpomembnejše vrste tveganj, v zvezi s finančnimi instrumenti družbe, predstavljajo likvidnostno tveganje, kreditno tveganje, valutno tveganje in obrestno tveganje. Posloводство redno preverja in potrjuje politiko obvladovanja posameznih vrst tveganj, ki so opisana v nadaljevanju.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje družbe. Obrestna struktura aktivnih in pasivnih bilančnih postavk ni usklajena, saj ima družba več prejetih posojil kot obrestovanih naložb. Izpostavljenost obrestnemu tveganju za družbo predstavlja neugodno gibanje (dvig) spremenljive obrestne mere Euribor v primeru prejetih posojil. Večina nekratkoročnih prejetih posojil se obrestuje z variabilno obrestno mero. Obveznice (ADM2) v višini 19.999.920 EUR (v oktobru 2017 je bil po amortizacijskem načrtu imetnikom obveznic izplačan prvi obrok glavnice v višini 4.000.080 EUR od 24.000.000 EUR) predstavljajo več kot 73 % vseh finančnih obveznosti in se obrestujejo s fiksno obrestno mero. Vse

finančne obveznosti (posojila in obveznice) po fiksni obrestni meri predstavljajo 77,5 % vseh finančnih obveznosti. Iz navedenega ocenjujemo obrestno tveganje v družbi Adria Mobil v letu 2017 kot nizko.

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri		
Finančna sredstva	1.577.604	994.505
Finančne obveznosti	21.143.241	24.196.837
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri		
Finančna sredstva	520.000	790.648
Finančne obveznosti	6.124.494	4.221.064

Spodaj je prikazana analiza obrestnega tveganja, ki izhaja iz spremembe obrestnih mer.

	Zvišanje/ znižanje osnovne obrestne mere	Učinek na dobiček pred obdavčitvijo v EUR
1–12/2017		
EUR	+50 točk	+136.339
EUR	-50 točk	-136.339

Likvidnostno tveganje

Temeljna funkcija finančnega upravljanja je zagotavljanje plačilne sposobnosti družbe, ki omogoča tudi nemoteno delovanje vseh ostalih poslovnih aktivnosti. Likvidnostno tveganje je osrednje finančno tveganje in je neposredno odvisno od vseh ostalih poslovnih ter finančnih tveganj. O njem govorimo, ko se zaradi tveganja v poslovnem procesu spremeni finančno posredniški položaj podjetja, to je razmerje med dolgovi in terjatvami. Družba Adria Mobil veliko pozornosti namenja spremljanju in načrtovanju denarnih tokov (letni denarni tok, trimesečni dinamični in tedenski denarni tok) ter posledično proaktivno upravlja z likvidnostnim tveganjem.

Družba Adria Mobil po potrebi rešuje kratkoročne primanjkljaje z najemanjem kratkoročnih posojil pri domačih bankah ter z alternativnimi viri financiranja. S tem ko je družba Adria Mobil postala del skupine Trigano, se ji je dostop do finančnih virov še dodatno povečal (financiranje v skupini Trigano).

V povezavi z nizkim kreditnim tveganjem (podrobneje glej naslednjo točko) je prilivni denarni tok s strani kupcev stabilen in predvidljiv. Posledično se družba Adria Mobil sooča z nizkim likvidnostnim tveganjem, kar se tudi odraža v plačevanju obveznosti brez zamud oziroma v dogovorjenih plačilnih rokih.

	Knjig. vredn.	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let
31. 12. 2017				
Finančne obveznosti	7.126.035	5.316.008	1.136.859	673.167
Finančne obveznosti na podlagi obvez.	20.141.700	8.141.940	11.999.760	0
Druge finančne obveznosti	0	0	0	0
Poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlenih in predujmov)	61.457.479	61.457.479	0	0
Obresti za bodoča leta za bančna posojila	0	21.081	52.188	20.717
Obresti za obveznice	0	674.640	449.280	0
31. 12. 2016				
Finančne obveznosti	4.221.064	2.110.393	1.222.335	888.336
Finančne obveznosti na podlagi obvez.	24.169.672	4.169.672	20.000.000	0
Druge finančne obveznosti	27.165	27.165	0	0
Poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlenih in predujmov)	56.923.417	56.923.417	0	0

Spremembe obveznosti, ki izhajajo iz financiranja

V EUR	1.1. 2017	Denarni tok	Nedenarne spremembe Pridob./odtujitve	31. 12. 2017
Kratkoročne finančne obveznosti	6.307.230	7.150.719	0	13.457.949
Dolgoročne finančne obveznosti	22.110.672	-8.300.886	0	13.809.786
Dividende	0	-35.000.000	35.000.000	0
Skupaj obveznosti iz financiranja	28.417.902	-36.150.167	35.000.000	27.267.735

V EUR	1.1.2016	Denarni tok	Nedenarne spremembe Pridob./odtujitve	31. 12. 2016
Kratkoročne finančne obveznosti	2.043.542	4.263.688	0	6.307.230
Dolgoročne finančne obveznosti	30.605.905	-8.495.233	0	22.110.672
Dividende	0	-23.000.000	23.000.000	0
Skupaj obveznosti iz financiranja	32.649.447	-27.231.545	23.000.000	28.417.902

Kreditno tveganje

Učinkovita kreditna politika v družbi Adria Mobil je po eni strani odraz tesnega sodelovanja med sektorjem Prodaja in trženje ter sektorjem Finance pri upravljanju s terjatvami in kvalitetnimi kupci (B2B – distributerji in trgovci z visoko bonitetno oceno) ter dolgoletnim poslovnim odnosom z družbo Adria Mobil ter odraz ugodnih gospodarsko-finančnih razmer po drugi strani.

Proces vzpostavitve učinkovite kreditne politike, kot najpomembnejše postavke obratnega kapitala, se v družbi Adria Mobil prične pri oceni kreditnega tveganja vsakega novega kupca in vsaj enkrat na leto pri presoji obstoječih kupcev. Na podlagi bonitetne ocene se določi oblika in potreben obseg zavarovanja ter posledično kreditni limit maksimalne izpostavljenosti do posameznega kupca. Družba ima vzpostavljene kontrolne postopke, ki med drugim vključujejo zavarovanje terjatev do neodvisnih kupcev (kreditna zavarovalnica, loro bančne garancije in v manjšem obsegu dokumentarni akreditivi ter pridržki lastninske pravice do popolnega poplačila produktov), proaktivno operativno spremljanje terjatev do kupcev (spremljanje starostne strukture terjatev, zamud plačil, preseganje kreditnih limitov, izvedbo ukrepov pri unovčevanju terjatev in ocene tveganj potencialnih odpisov oziroma slabitev terjatev). V primeru preseganja kreditnega limita in/ali v primeru zamud kupcev pri poravnavanju obveznosti se izvede informacijska blokada odpreme izdelkov kupcem.

Povprečje zavarovanih terjatev do neodvisnih kupcev (v največjem obsegu pri kreditni zavarovalnici) v letu 2017 dosega 92 % terjatev do kupcev, kar v skupni vsoti terjatev do kupcev (tudi terjatve do odvisnih družb) predstavlja več kot 67 %.

Poslovodstvo ocenjuje kreditno tveganje kot zmerno in obvladljivo, kar dokazuje tudi nizek obseg odpisov terjatev ne samo v letu 2017, ampak v vsej zgodovini poslovanja družbe Adria Mobil.

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po postavkah		
Poslovne terjatve	56.655.707	57.353.526
Dana posojila	2.097.604	1.785.153
Dane garancije, če pride do zahteve po vnovčitvi jamstva	15.670.793	15.818.877
SKUPAJ	74.424.104	74.957.556
Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju		
Slovenija	12.548.223	13.775.415
EU	61.875.881	61.182.141
SKUPAJ	74.424.104	74.957.556

Valutno tveganje

Valutno tveganje je finančno tveganje in pomeni nevarnost pred finančno izgubo zaradi sprememb vrednosti ene valute v primerjavi z drugo. Bistveni računovodski kategoriji, ki kažeta na valutno tveganje, je valutna pozicija oziroma razmerje med terjatvami in obveznostmi z vidika različnih valut.

Družba večino svojih izdelkov izvozi na tuja tržišča, predvsem trge Evropske unije, kjer družba ustvarja prihodke, nominirane v EUR. Po drugi strani ima družba večina svojih obveznosti, tako iz naslova obveznosti do dobaviteljev kot tudi iz naslova investicijskih aktivnosti in obveznosti do delavcev ter države, nominiranih v EUR.

Iz navedenega ocenjujemo valutno tveganje na zmerno, saj je več kot 90 % terjatev in obveznosti nominiranih v EUR.

Kljub zgoraj navedenemu pa je prisotna razmeroma visoka izpostavljenost valutnemu tveganju za terjatve v GBP (visoka volatilnost GBP), delno tudi za terjatve v CHF in v manjšem obsegu za terjatve, nominirane v DKK. Kot instrument obvladovanja valutnega para EUR/GBP v družbi Adria Mobil sklepamo termenske posle v (FX Forward). V letu 2017 smo v ta namen sklenili za 9,2 mio GBP termenskih poslov (termenska prodaja GBP za EUR).

Večina finančnih naložb in finančnih obveznosti v družbi Adria Mobil je prav tako nominiranih v EUR.

V spodnji preglednici je predstavljena analiza občutljivosti realno možne spremembe tečaja posameznih valut na dobiček skupine pred obdavčitvijo (zaradi vpliva spremembe vrednosti monetarnih sredstev in obveznosti), pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne. Sprememba valutnih razmerij ne vpliva na kapital družbe.

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Poslovne terjatve, izpostavljene valutnemu tveganju	5.816.716	9.775.905
SKUPAJ	5.816.716	9.775.905
Obravnavane postavke: vrednosti, ki so izpostavljene GBP	866.525	3.872.457
Poslovne terjatve, ki so izpostavljene DKK	3.019.285	4.060.623
Poslovne terjatve, ki so izpostavljene CHF	1.930.906	1.842.825
SKUPAJ	5.816.716	9.775.905

Vpliv na poslovni izid v primeru spremembe tečaja je prikazan v preglednici.

V EUR	Sprememba deviznega tečaja v %	Vpliv na poslovni izid pred davkom od dohodka
GBP	+/-10 %	86.653
DKK	+/-2 %	60.386
CHF	+/-2 %	38.618
SKUPAJ		185.656

Poštena vrednost finančnih inštrumentov

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče sredstva zamenjati oziroma obveznost poravnati med dobro obveščenimi in voljnimi strankami v preišljenem poslu. Poštena vrednost finančnih inštrumentov (kratkoročne in nekratkoročne finančne naložbe, kratkoročne in nekratkoročne finančne obveznosti, kratkoročne poslovne terjatve, kratkoročne poslovne obveznosti) ne odstopa bistveno od njihove knjigovodske vrednosti. Družba je v letu 2017 povečala za 5.676 EUR naložb v vrednostne papirje.

Družba razdeljuje merjene poštene vrednosti finančnih sredstev (kategoriziranih v skladu z MRS 39) v izkazu finančnega položaja po naslednjih ravneh:

- raven 1: poštene vrednosti izhajajo iz tržnih cen (brez njihovih prilagoditev) na aktivnih trgih vrednostnih papirjev;
- raven 2: poštene vrednosti so neposredno ali posredno izpeljane iz drugih virov na trgu, ki jih je mogoče spreminjati, razen tržnih cen na aktivnih trgih vrednostnih papirjev; in
- raven 3: poštene vrednosti izhajajo iz tehnik vrednotenja, ki temeljijo na virih, ki jih na trgih ni mogoče spreminjati.

V EUR	Knjigovodska vred. 31. 12. 2017	Poštena vrednost Raven 1	Poštena vrednost Raven 2	Poštena vrednost Raven 3	Poštena vrednost Skupaj 31. 12. 2017
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti	127.649	127.649	0	0	127.649
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	127.649	127.649			127.649
Sredstva, merjena po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita	58.898.602	0	0	58.898.602	58.898.602
Dana posojila	2.097.604			2.097.604	2.097.604
Poslovne terjatve do kupcev	50.477.753			50.477.753	50.477.753
Denarna sredstva in depoziti	6.323.245			6.323.245	6.323.245
Obveznosti, merjene po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita	88.725.213	0	0	88.725.213	88.725.213
Finančne obveznosti	27.267.735			27.267.735	27.267.735
Poslovne obveznosti do dobaviteljev	61.457.479			61.457.479	61.457.479

V EUR	Knjigovodska vred. 31. 12. 2016	Poštena vrednost Raven 1	Poštena vrednost Raven 2	Poštena vrednost Raven 3	Poštena vrednost Skupaj 31. 12. 2016
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti	121.973	121.973	0	0	121.973
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	121.973	121.973			121.973
Sredstva, merjena po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita	65.392.630	0	0	65.392.630	65.392.630
Dana posojila	1.785.153			1.785.153	1.785.153
Poslovne terjatve do kupcev	50.302.575			50.302.575	50.302.575
Denarna sredstva in depoziti	13.304.902			13.304.902	13.304.902
Obveznosti, merjene po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita	71.997.249	0	0	71.997.249	71.997.249
Finančne obveznosti	28.417.901			28.417.901	28.417.901
Poslovne obveznosti do dobaviteljev	43.579.348			43.579.348	43.579.348

Pojasnilo 29 Pogojna sredstva in obveznosti

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Prejete garancije in poročila ter menice za zavarovanje danih posojil	4.528.500	14.538.843
Izdane garancije in poročila – Slovenija	5.670.793	5.818.877
Izdane garancije in poročila – tujina	0	10.000.000

Zunajbilančne postavke se nanašajo na prejete garancije in poročstva ter menice za zavarovanje danih posojil ter na izdane garancije in poročstva. Izdana poročstvena izjava podjetju FIAT je potekla pred koncem leta 2017, istočano tudi prejeta poročstvena izjava Adria Mobil s strani Avto Triglava.

Potencialne obveznosti

Družba Adria Mobil ima podpisano krovno pogodbo, po kateri se v odvisnih družbah, ki nastopajo kot distributer, izvajajo storitve faktoringa. V drugi polovici leta 2017 je bil s faktoring družbo podpisan aneks k pogodbi, ki dodatno omejuje pogoje dejanskega izvajanja regresne pravice s strani faktorja. Po vnovični presoji določil MSRP 39 se je ugotovilo, da so se kriteriji za pripoznanje faktoringa, kot jih določa standard, pomembno spremenili, zato je v letu 2017 faktoring voden izvenbilančno kot potencialna obveznost. Na dan 31. 12. 2017 je v družbi Adria Mobil pogojna izpostavljenost iz naslova faktoringa znašala 17.296.678 EUR.

Poslovni najemi

Pogodbene obveznosti v EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Do 1 leta	64.035	14.736

Družba Adria Mobil ima sklenjeni 2 pogodbi o poslovnem najemu, ki sta sklenjeni za obdobje 1 leta in se po potrebi vsako leto podaljšajo.

Upravljanje s kapitalom

V družbi Adria Mobil se zavedamo, da mora družba z namenom zagotavljanja nemotenega poslovanja vedno razpolagati z dovolj lastniškega kapitala, saj ta pomeni varnostno stanje za nepredvidene spremembe vrednosti sredstev in dolgov. Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, katerega izračun je razviden iz spodnje preglednice.

V EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
1. Prejeta posojila	27.267.735	28.417.902
2. Denarna sredstva in kratkoročni depoziti	6.323.245	13.304.902
3. Neto obveznosti (1-2)	20.944.490	15.113.000
4. Kapital	43.850.063	50.001.926
5. Kapital in neto obveznosti (3+4)	64.794.553	65.114.926
6. Kazalnik finančnega vzvoda (4/5)	0,68	0,77

Pojasnilo 30 Strošek revidiranja

Strošek revidiranja letnega poročila družbe Adria Mobil je znašal 34.300 EUR, v lanskem letu pa je znašal strošek revidiranja letnega poročila 38.000 EUR.

Dogodki po zaključku poslovnega leta

Ocenjujemo, da se po datumu izdelave računovodskih izkazov niso pojavili dogodki, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili, ali so ti dogodki pravilno prikazani v računovodskih izkazih.

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Adria Mobil d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo posamične računovodske izkaze gospodarske družbe Adria Mobil d.o.o. (družba), ki vključujejo posamičen izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2017 ter posamičen izkaz poslovnega izida, posamičen izkaz drugega vseobsegajočega donosa, posamičen izkaz gibanja kapitala in posamičen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi posamični računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja družbe Adria Mobil d.o.o. na dan 31. decembra 2017 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo posamičnih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji posamičnih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo upoštevali pri reviziji posamičnih računovodskih izkazov kot celote ter pri oblikovanju našega mnenja o teh posamičnih računovodskih izkazih in o teh ključnih revizijskih zadevah ne izražamo posamičnega mnenja. Za vsako zadevo, ki jo posebej navajamo v nadaljevanju, opisujemo, kako smo jo obravnavali v okviru naše revizije.

Izpolnili smo vse svoje obveznosti, ki so opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo posamičnih računovodskih izkazov*, vključno s tistimi, ki so povezane s temi zadevami. Zato je revizija vključevala izvedbo postopkov, ki smo jih določili na podlagi naše ocene tveganja pomembno napačne navedbe v posamičnih računovodskih izkazih. Rezultati naših revizijskih postopkov, vključno s postopki, ki smo jih opravili v zvezi z zadevami, ki jih navajamo v nadaljevanju, služijo kot podlaga za naše revizijsko mnenje o priloženih posamičnih računovodskih izkazih.

Poplačljivost terjatev do kupcev

Terjatve do kupcev so pomembna postavka računovodskih izkazov družbe, ker predstavljajo 33% vseh sredstev na dan 31. decembra 2017. Poslovodstvo na podlagi svoje presoje odloči, ali je posamezna terjatev poplačljiva ali ne. Pri tem upošteva specifične dejavnike, ki vključujejo pretekle izkušnje v zvezi s poravnavo terjatev, njihovo starostno strukturo, lokacijo kupcev, obstoj morebitnih tožb ter druge informacije, ki so mu na voljo glede kreditne sposobnosti kupcev. Na podlagi teh informacij poslovodstvo presodi, ali je potreben popravek vrednosti posamezne terjatve do kupca ali celotnega zneska terjatev do določenega kupca. Poplačljivost terjatev je eden od ključnih elementov upravljanja z obratnim kapitalom družbe. Družba ima vzpostavljene kontrolne postopke, ki med drugim vključujejo zavarovanje terjatev do kupcev, ki niso povezane s stranke, pri zavarovalnici, aktivno spremljanje terjatev do kupcev, blokado odpreme izdelkov kupcem, katerih kreditni limit je presežen ter nenehno spremljanje starostne strukture terjatev. Zaradi pomembnosti terjatev do kupcev v celotnih

V okviru revizijskih postopkov smo preverili obstoj terjatev do kupcev, ki vključuje, a ni omejeno na preskušanje kontrol v procesu prodaje, preverjanje podpornih odpremnih listin na vzorcu prodaj ter pridobitev potrditve stanja terjatev od kupcev. Preverili smo v kolikšnem obsegu so terjatev do kupcev, ki niso povezane s stranke, zavarovane pri zavarovalnici. Na podlagi podrobne analize starostne strukture terjatev do kupcev in preveritve spomnih terjatev do kupcev, smo preverili ocene in predpostavke, ki jih je poslovodstvo uporabilo pri izračunu popravka vrednosti terjatev do kupcev. Za namen preveritve morebitnega obstoja znakov oslabitve terjatev do kupcev smo testirali starostno strukturo terjatev do kupcev, za katere družba ni pripoznala popravka vrednosti. Ocenili smo tudi ustreznost razkritij družbe v zvezi s terjatvami do kupcev in s tem povezanimi tveganji (kreditno tveganje) ter starostno strukturo terjatev do kupcev v

sredstvih družbe in poslovske presoje pri oceni potrebnega popravka vrednosti terjatev, je poplačljivost terjatev do kupcev opredeljena kot ključna revizijska zadeva.

pojasnilih 18 in 28 k posamičnim računovodskim izkazom družbe.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen posamičnih računovodskih izkazov in našega mnenja o teh posamičnih računovodskih izkazih. Poslovodstvo je odgovorno za te druge informacije.

Naše mnenje o posamičnih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in zato o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila ali sklepa.

V zvezi z revizijo posamičnih računovodskih izkazov je naša odgovornost, da te druge informacije preberemo in presodimo, ali so pomembno neskladne s posamičnimi računovodskimi izkazi oziroma, ali na podlagi informacij, ki smo jih pridobili pri reviziji ali sicer menimo, da so pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost da ocenimo, ali so bile druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi in predvsem, ali so te druge informacije usklajene z zakonom ali predpisi glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presojo, zasnovane na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v posamičnih računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene s posamičnimi računovodskimi izkazi; in
- da so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom in predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost da, na podlagi našega poznavanja in razumevanja družbe, ki smo ga pridobili med revizijo, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva, revizijske komisije in nadzornega sveta za posamične računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh posamičnih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo posamičnih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi posamičnih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkrije zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija in nadzorni svet sta odgovorna za nadzor nad pripravo posamičnih računovodskih izkazov.

Revizorjeva odgovornost za revizijo posamičnih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so posamični računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo nudi visoko stopnjo zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh posamičnih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v posamičnih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva;

- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov in okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v posamičnih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;

- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino posamičnih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali posamični računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

Revizijsko komisijo in nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Obenem smo revizijski komisiji in nadzornemu svetu predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi nadzornimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo in nadzorni svet, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji posamičnih računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve.

Druge zahteve v zvezi z vsebino revizorjevega poročila v skladu z Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

Imenovanje in potrditev revizorja

Za zakonitega revizorja revidirane družbe nas je imenoval njen z zakonom določen organ dne 27. novembra 2017, naše imenovanje pa je potrdila skupščina delničarjev družbe dne 22. maja 2017. Celotno neprekinjeno obdobje, vključno s predhodnimi podaljšanji našega sodelovanja z družbo (podaljšanje prvotnega obdobja za katerega smo bili imenovani za revizorja družbe) in ponovnimi imenovanji za zakonitega revizorja družbe, znaša 13 let.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

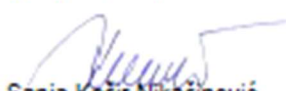
Naše mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu je skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe, ki smo ga izdali na isti dan kot revizijsko.

Nerevizijske storitve

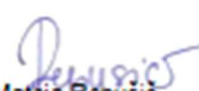
Za revidirano družbo nismo opravili nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz prvega odstavka petega člena Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta, in smo pri opravljanju revizije zagotovili našo neodvisnost od revidirane družbe.

Poleg storitev obvezne revizije in tistih, ki so razkrite v letnem poročilu in računovodskih izkazih, nismo za družbo in njene odvisne družbe opravili nobenih drugih storitev.

Ljubljana, 6. april 2018

Sanja Košir Nikasinić
Direktorica
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

Mateja Repušić
Pooblaščen revizorka

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

OSNOVNI PODATKI O DRUŽBAH SKUPINE ADRIA MOBIL

Ponosni smo, da so Adriini produkti priljubljeni med številnimi evropskimi uporabniki, kar potrjujejo tudi mnogotere nagrade za kakovost, dizajn in funkcionalnost. Naš cilj ostaja nespremenjen: življenje v gibanju naj bo za naše končne uporabnike vsakokrat znova nepozabno doživetje.

Ime družbe	ADRIA MOBIL Proizvodnja, trgovina in storitve, d.o.o. Novo mesto
Skrajšano ime družbe	ADRIA MOBIL, d.o.o. Novo mesto
Poslovni naslov	Straška cesta 50, 8000 Novo mesto, SLOVENIJA
Spletna stran	http://www.adria-mobil.com
Elektronski naslov	info@adria-mobil.si
Telefon	+386 7 39 37 100
Telefax	+386 7 39 37 200
Vložna številka	17.12.1990 - vl.št. 10167100
Standardna klasifikacija dejavnosti	29.200 Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	5479541000
Davčna številka	SI51439972
Direktorica	SONJA GOLE
Nadzorni svet	
Predsednik	Francois Feuillet
Namestnik	Janez Kastelec
Član	Michel Freiche
Član	Marie-Helene Gerbeaut
Član	Feuillet

Ime družbe	ADRIA DOM , proizvodnja mobilnih domov, d.o.o.
Skrajšano ime družbe	ADRIA DOM d.o.o.
Poslovni naslov	Kanižarica 41, 8340 Črnomelj, SLOVENIJA
Spletna stran	http://www.adria-mobilehome.com
Elektronski naslov	kontakt@adria-mobilehome.com
Telefon	+386 7 35 69 160
Telefax	+386 7 35 69 105
Vložna številka	10441900
Standardna klasifikacija dejavnosti	16.230 Stavbno mizarstvo in tesarstvo
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	1732528000
Davčna številka	SI66141125
Direktorica	MARTA KELVIŠAR
Nadzorni svet	
Predsednik	Matjaž Grm
Namestnica	Sonja Gole
Član	Dušan Kofalt

Ime družbe	PODGORJE tovarna ploskovnega pohištva d.o.o. Šentjernej
Skrajšano ime družbe	PODGORJE d.o.o. Šentjernej
Poslovni naslov	Trubarjeva cesta 24, 8310 Šentjernej, SLOVENIJA
Spletna stran	http://www.podgorje.si
Elektronski naslov	podgorje@podgorje.si
Telefon	+386 7 371 91 60
Telefax	+386 7 371 91 61
Vložna številka	30.6.1955, preoblikovano v d.o.o. - 31.1.1995 -
Standardna klasifikacija dejavnosti	31.090 Proizvodnja drugega pohištva
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	5518601000
Davčna številka	SI39763862
Direktor	MARIJAN KOSTANJŠEK
Nadzorni svet	
Predsednica	Mira Šetina
Namestnik	Anton Kastrevc
Član	Jože Grubar

Ime družbe	ADRIA PLUS Trgovina in storitve, d.o.o. Novo mesto
Skrajšano ime družbe	ADRIA PLUS, d.o.o. Novo mesto
Poslovni naslov	Podbevškova ulica 13, 8000 Novo mesto, SLOVENIJA
Spletna stran	http://www.adria-plus.com
Elektronski naslov	info@adria-plus.si
Telefon	+386 7 39 35 300
Telefax	+386 7 39 35 415
Vložna številka	26.4.2001 - vl.št. 10427400
Standardna klasifikacija dejavnosti	45.110 Trgovina z avtomobili in lahki motornimi vozili
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	1625918000
Davčna številka	SI10947558
Direktor	MATJAZ STRASEK
Nadzorni svet	
Predsednik	Marko Lekše
Namestnica	Mojca Novak
Član	Aleš Črtalič

Ime družbe	ADRIA MORE društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu i usluge
Skrajšano ime družbe	ADRIA MORE d.o.o.
Poslovni naslov	<i>Ulica Brune Bušića 43, 23211 Pakoštane, Hrvatska</i>
Spletna stran	www.adria-more.hr
Elektronski naslov	info@adria-more.hr
Telefon	+385 23 701 004
Telefax	+385 23 701 009
Vložna številka	16.1.2003 - vl. št. Tt-4/318-4 10167100
Standardna klasifikacija dejavnosti	5530-kampovi i prostori za kampiranje
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	0170149
Davčna številka	
Direktor	MILAN UDOVIČIĆ
Nadzorni svet	
Predsednica	Mira Šetina
Namestnik	Anton Kastrevc
Član	Matjaž Grm

Ime družbe	ADRIA STAR društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju, trgovinu i usluge
Skrajšano ime družbe	ADRIA STAR d.o.o.
Poslovni naslov	<i>Ribnik 46 C, 47272 Ribnik, Hrvatska</i>
Spletna stran	http://www.adria-mobil.com
Elektronski naslov	info@adria-mobil.si
Telefon	+386 7 393 7 124
Telefax	
Vložna številka	1.7.2004 - vl. št. 10167100 Tt-04/395-2
Standardna klasifikacija dejavnosti	DH2524 Proizvodnja ostalih proizvoda od plastike
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	020035114
Davčna številka	
Direktorica	MIRA ŠETINA
Nadzorni svet	
Predsednik	Zdravko Sančanin
Namestnik	Bojan Hrovatič
Član	Marko Lekše

Ime družbe	ADRIA CARAVAN ApS Danska
Skrajšano ime družbe	ADRIA CARAVAN ApS
Poslovni naslov	<i>Petersmidevej 10, 6000-Kolding, Danska</i>
Spletna stran	http://www.adria.dk
Elektronski naslov	
Telefon	+ 45 755 -19 - 600
Telefax	
Vložna številka	-vl. št. 26 52 50 12
Standardna klasifikacija dejavnosti	
Pravna oblika	ApS
Matična številka	ApS111097
Davčna številka	
Direktor	PER HØJGAARD
Nadzorni svet	
Predsednica	Stanislava Kastelec
Namestnik	Gorazd Jakše

Ime družbe	ADRIA CONCESSIONAIRES, Ltd. Velika Britanija
Skrajšano ime družbe	ADRIA CONCESSIONAIRES, Ltd.
Poslovni naslov	<i>Unit 2, Drury Drive, Woodhall Business Park, Sudbury, Suffolk, CO10 1WH.</i>
Spletna stran	http://www.adria-mobil.si/uk
Elektronski naslov	info@adriaconcessionaires.co.uk
Telefon	01787 888890
Telefax	01787 888981
Vložna številka	
Standardna klasifikacija dejavnosti	3420 Mfr motor vehicle bodies, etc
Pravna oblika	Ltd
Matična številka	OIB 2260957
Davčna številka	894586
Direktorica	SLAVICA SMREKAR ŠTERK
Nadzorni svet	
Predsednica	Sonja Gole

Ime družbe	ADRIA MOBIL SCHWEIZ, GmbH
Skrajšano ime družbe	ADRIA MOBIL SCHWEIZ GmbH
Poslovni naslov	Erlenstrasse 27, CH – 2555 Brügg / BE
Spletna stran	http://ch-de.adria-mobil.com
Elektronski naslov	info@adria-mobil.ch
Telefon	0041 43 243 1414
Telefax	0041 43 344 0513
Vložna številka	16.10.2003
Standardna klasifikacija dejavnosti	
Pravna oblika	GmbH
Matična številka	CH-020.4.027.726-7 - CH579482
Davčna številka	1763865 / CH579482
Direktor	FRITZ MINDER
Nadzorni svet	
Predsednica	Stanislava Kastelec
Namestnik	Maja Zlogar

Ime družbe	ADRIA DISTRIBUTION SPAIN, S.L.U.
Skrajšano ime družbe	ADS S.L.U.
Poslovni naslov	Barri Marqués, 3, E 17452 Massanes (Girona)
Spletna stran	
Elektronski naslov	
Telefon	0034 600002605
Telefax	
Vložna številka	24.12.2009 javna objava ustanovitve, 28.01.2010 vpis -vl. št. 934/30010616
Standardna klasifikacija dejavnosti	
Pravna oblika	S.L.U.
Matična številka	B-65-240.152.
Davčna številka	
Direktor	FRANCISCO JOVER PLANAS
Nadzorni svet	
Predsednica	Sonja Gole
Namestnica	Stanislava Kastelec
Član	Francisco Jover Planas

Ime družbe	ADRIA BENELUX B.V.
Skrajšano ime družbe	ADRIA BENELUX B.V.
Poslovni naslov	Buitendijks 9, 3356 LX Papendrecht, Nizozemska
Spletna stran	http://www.adriabenelux.com
Elektronski naslov	info@adria.nl
Telefon	061 508 12 19
Telefax	
Vložna številka	28.06.2013
Standardna klasifikacija dejavnosti	45194-Sale and repair of caravans, 46493-Wholesale of camping goods, 45112-Sale and repair of passenger cars and light motor vehicles (no import of new cars)
Pravna oblika	B.V.
Matična številka	58250700
Davčna številka	NL852.46.557.B01
Direktor	MARKO PLAZAR
Nadzorni svet	
Predsednica	Sonja Gole
Namestnik	Stanislava Kastelec

Ime družbe	DOMERIUM, S.L.
Skrajšano ime družbe	DOMERIUM, S.L.
Poslovni naslov	08495 - Fogars de la Selva, Barcelona, Spain
Spletna stran	
Elektronski naslov	
Telefon	
Telefax	
Vložna številka	
Standardna klasifikacija dejavnosti	
Pravna oblika	S.L.
Matična številka	
Davčna številka	
Direktor	ZDRAVKO SANČANIN

Viri:

Letna poročila odvisnih družb skupine Adria
Spletna stran družbe Adria Mobil, d. o. o.
Letni plan družbe Adria Mobil, d. o. o., in skupine Adria Mobil
Nerevidirani in revidirani računovodski izkazi skupine Adria Mobil in odvisnih družb
Interne informacije družbe Adria Mobil, d. o. o.

Ta dokument je oblikovana verzija izvlečkov letnih poročil posameznih družb, ki so bili obravnavani na sejah NS oziroma UO posameznih družb skupine Adria.

Izdajatelj:

Adria Mobil, d. o. o., Novo mesto, Straška cesta 50

Lektorica:

Irena Potočar Papež

Fotografije:

- Branko Čeak
- Jože Maček
- Domen Pal
- Arhiv Adria Mobil
- Arhiv Adria Dom

Novo mesto, april 2018

